

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

**на тему «Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
(на матеріалах ПOKBПТГ «Полтаватеплоенерго»)»**

Виконала: студентка 3-го курсу, групи ЗпЕФ
Спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Запорожець Л.В.
Керівник: к.е.н., доцент Філонич О.М.
Рецензент: начальник абонентської служби
ПOKBПТГ «Полтаватеплоенерго»
Ковшар Т.Г.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень
із праць інших авторів без відповідних
посилань
Запорожець Л.В.
Підтверджую достовірність даних,
використаних у роботі
Запорожець Л.В.

Полтава, 2022 року

АНОТАЦІЯ

Запорожець Л.В. «Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства (на матеріалах ПOKBПТГ «Полтаватеплоенерго»)». Рукопис. Випускна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2022.

Робота містить 99 сторінок, 18 таблиць, 34 рисунка, список літератури з 63 джерел та 3 додатки.

Ключові слова: ліквідність, платоспроможність, підприємство, активи, капітал, перспективна платоспроможність, потенційна неплатоспроможність, ліквідний грошовий потік.

Мета роботи – визначення теоретичних основ та розроблення практичних рекомендацій щодо аналізу й підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства на матеріалах ПOKBПТГ «Полтаватеплоенерго».

Об'єктом дослідження є процес аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних положень щодо аналізу й підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства.

У випускній роботі розглянуто комплекс питань, пов'язаних із дослідженням сутності, видів і показників ліквідності та платоспроможності підприємства, проведенням аналізу та оцінювання ліквідності та платоспроможності ПOKBПТГ «Полтаватеплоенерго», дослідженням фінансових показників діяльності підприємства, виявленням потенційної неплатоспроможності ПOKBПТГ «Полтаватеплоенерго» та визначенням заходів з підвищення ефективності використання грошових коштів підприємства для покращення його ліквідності та платоспроможності.

ANNOTATION

Zaporozhets L.V. "Analysis of the liquidity and solvency of the enterprise (based on materials Poltava Regional Municipal Production Enterprise of Heat Management Poltavateploenergo)". Manuscript. Graduation thesis for the first (bachelor's) level of higher education in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" – National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic", Poltava, 2022.

The work contains 99 pages, 18 tables, 34 figures, bibliography from 63 sources and 3 appendices.

Keywords: liquidity, solvency, enterprise, assets, capital, prospective solvency, potential insolvency, liquid cash flow.

The purpose of the work – determination of theoretical bases and development of practical recommendations on the analysis and increase of the enterprise liquidity and solvency on materials of PRMPEHM "Poltavateploenergo".

The object of study is the process of analyzing the liquidity and solvency of the enterprise.

The subject of research is a set of theoretical, methodological and practical provisions for the analysis and increase the liquidity and solvency of the enterprise.

The final work considers a set of issues related to the study of the nature, types and indicators of the enterprise liquidity and solvency, analysis and evaluation of PRMPEHM "Poltavateploenergo" liquidity and solvency, study of enterprise financial performance, identifying potential insolvency of PRMPEHM "Poltavateploenergo" and increase the efficiency of the company's funds to improve its liquidity and solvency.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Ліквідність і платоспроможність підприємства: сутність та види	6
1.2. Методичні підходи до аналізу та оцінювання ліквідності й платоспроможності підприємства.....	14
1.3. Характеристика відносних показників ліквідності та платоспроможності підприємства.....	20
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО».....	27
2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства, його майна й капіталу.....	27
2.2. Аналіз ліквідності й платоспроможності ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго».....	47
2.3. Оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства.....	58
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	72
3.1. Виявлення ознак потенційної неплатоспроможності ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго».....	72
3.2. Заходи з підвищення ефективності використання грошових коштів підприємства для покращення його ліквідності та платоспроможності	76
ВИСНОВКИ.....	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93
ДОДАТКИ.....	99

				ВР ЗпЕФ 19004			
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
Розроб.	Запорожець Л.В.			<i>Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства (на матеріалах ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго»)</i>	Літ.	Арк.	Акрушів
Перевір.	Філонич О.М.				3	99	
Н. Контр.	Філонич О.М.				<i>Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування</i>		
Затверд.	Птаценко Л.О.						

ВСТУП

Необхідною умовою збереження виробничо-господарської діяльності підприємства в сучасних умовах, що характеризуються комплексним негативним впливом викликів і загроз зовнішнього середовища, є підтримка на достатньому рівні його ліквідності і платоспроможності. У короткостроковій перспективі за високого рівня ризику в сучасних кризових умовах головною характеристикою фінансового стану будь-якого суб'єкта господарювання є його платоспроможність і ліквідність, що відображає здатність своєчасно і у повному обсязі розраховуватися за своїми короткостроковими зобов'язаннями. Тому обрана тема дослідження є надзвичайно актуальною в умовах сьогодення.

Проблема аналізу та забезпечення ліквідності й платоспроможності підприємств широко розроблена у працях українських та зарубіжних науковців, зокрема: Ерхардта М.С., Мниха Є.В., Мазаракі А.А., Бріггема Є.Ф., Іваннікової О.В., Онищенко С.В., Лахтіонової Л.А., Подольської В.О., Носової Є.А., Шергіної Л.А. та багатьох інших. Проте сучасні кризові умови господарювання спонукають до пошуку та удосконалення напрямів забезпечення ліквідності та платоспроможності підприємства в умовах воєнного стану.

Метою дослідження є визначення теоретичних основ та розроблення практичних рекомендацій щодо аналізу й підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства на матеріалах ПOKBПТГ «Полтаватеплоенерго».

Досягнення мети роботи здійснюється шляхом вирішення наступних завдань:

- визначити сутність та види ліквідності й платоспроможності підприємства;
- узагальнити методичні підходи до аналізу та оцінювання ліквідності й платоспроможності підприємства;

- охарактеризувати відносні показники ліквідності та платоспроможності підприємства;
- надати загальну характеристику діяльності ПOKBПТГ «Полтава-теплоенерго», його майна й капіталу;
- проаналізувати ліквідність, платоспроможність та фінансові результати діяльності ПOKBПТГ «Полтава-теплоенерго»;
- виявити ознаки потенційної неплатоспроможності ПOKBПТГ «Полтава-теплоенерго»;
- запропонувати заходи з підвищення ефективності використання грошових коштів підприємства для покращення його ліквідності та платоспроможності.

Об'єктом дослідження є процес аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних положень щодо аналізу й підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства.

Дипломна робота ґрунтується на використанні таких методів: економіко-математичного, статистико-аналітичного, табличного, графічного, порівняння.

Методичною і теоретичною основою випускної роботи є: нормативно-правові акти, інструктивні матеріали, монографії, підручники, публікації в економічних журналах, збірниках наукових праць авторів за обраною проблематикою дослідження. Інформаційною базою для аналізу є річна фінансова звітність підприємства ПOKBПТГ «Полтава-теплоенерго» за 2018-2020 роки.

Структура випускної роботи визначена метою та завданнями і включає три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Ліквідність і платоспроможність підприємства: сутність та види

У кризовий період головним завданням для будь-якого підприємства є пристосування до нових, жорстких умов господарювання. Із урахуванням всіх проблем на світовому ринку через пандемію, та в умовах економічної й фінансової кризи, зумовленої війною в Україні, особливо актуальною для підприємств є своєчасна оплата, як за відвантажену продукцію, так і за матеріальні цінності, фінансові ресурси, отримані від зовнішніх контрагентів. Також, потребує значної уваги у системі розрахунків своєчасна виплата заробітної плати персоналу й сплата податків, зборів та інших платежів.

Однією з головних умов подальшого функціонування підприємства у такому середовищі є забезпечення здатності виконувати свої зобов'язання у повному обсязі у відзначений термін. Тому, в умовах економічної кризи дослідження ліквідності й платоспроможності є важливим та необхідним для роботи підприємства, як суб'єкта господарської діяльності.

На практиці ліквідність та платоспроможність пов'язані, тобто вони не є ідентичними. Визначення економічної сутності ліквідності та платоспроможності підприємства, є надзвичайно важливим завданням, адже від них залежить фінансовий стан бізнесу. У науковій літературі існує декілька підходів до трактування сутності цих понять (табл. 1.1).

Провівши узагальнення досліджень з визначення економічної сутності терміна «ліквідність» та «платоспроможність», можна зазначити, що ліквідність означає здатність бізнесу перетворювати свої активи в гроші, щоб покривати всі необхідні платежі в міру їх виникнення. Платоспроможність – це здатність компанії своєчасно погашати свої короткострокові зобов'язання за наявності ліквідності (ресурсів).

Таблиця 1.1

Визначення сутності понять «ліквідність» і «платоспроможність»

Джерело	Визначення терміну
Ліквідність підприємства	
Білик М.Д., Павловська О.В., Припуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. [2]	Ліквідність підприємства – це його мобільність, спроможність (при виникненні будь-яких обставин) за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел оперативно вишукувати резерви платіжних коштів, необхідні для погашення боргів, і постійно, у будь-який момент часу, підтримувати рівновагу між обсягами і строками перетворення активів у грошові кошти та обсягами і строками погашення зобов'язань.
Давиденко Н.М. [4]	Ліквідність характеризує механізм перетворення фінансових або матеріальних активів у грошові кошти для своєчасного виконання зобов'язань
Дорошенко А.П. [5]	Ліквідність характеризує спроможність суб'єкта господарювання проводити розрахунки за своїми зобов'язаннями як за рахунок наявних грошових коштів, так і за рахунок грошових коштів, отриманих від реалізації окремих елементів майна підприємства
Лахтіонова Л.А. [6]	Ліквідність суб'єкта господарювання – це здатність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти для погашення поточних зобов'язань як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів.
Гудзь О.Є. [8]	Ліквідність підприємства відбиває його потенційні можливості щодо виконання своїх боргових і фінансових зобов'язань перед усіма контрагентами, ступінь досяжності яких визначається відповідно до статичної та динамічної оцінки ефективності використання фінансових ресурсів і їхнього розміщення.
Бутинець Ф.Ф. [27]	Ліквідність підприємства – це його здатність перетворити свої активи на грошові кошти для покриття боргових зобов'язань.
Платоспроможність підприємства	
Мних Є. В. [25]	Платоспроможністю є здатність підприємства до швидкого погашення своїх короткотермінових зобов'язань.
Ольховський А.М., Шемчук Є.В., Вдовиченко В.О. [18]	Платоспроможність – це здатність підприємства своєчасно і повністю виконувати свої платіжні зобов'язання, що витікають з виробничих, кредитних та інших операцій грошового характеру.
Котляр М. [35]	Платоспроможність – це можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов'язання.
Федорович Р. В. Серединська В. М. [17]	Платоспроможність визначається як готовність підприємства своєчасно виконувати свої платіжні зобов'язання. Тобто підприємство вважається платоспроможним, якщо в нього достатньо грошових активів для розрахунку за поточними зобов'язаннями, які вимагають негайного погашення.

* складено автором

Підходи науковців до визначення сутності платоспроможності підприємства можна згрупувати за трьома напрямками:

- 1) платоспроможність представлена наявністю власних оборотних коштів та здатністю покривати збитки;
- 2) платоспроможність як здатність підприємства виконувати свої зобов'язання;
- 3) платоспроможність визначається як важливий показник фінансової стійкості.

Таким чином, платоспроможність залежить від ліквідності, яка в свою чергу формується при перевищенні оборотних активів над короткостроковими зобов'язаннями, тобто наявності чистого оборотного капіталу (оборотних коштів). чим більше зазначенн перевищення, тим краще фінансове стан підприємства. Ознаки ліквідності підприємства відображено на рис. 1.1.

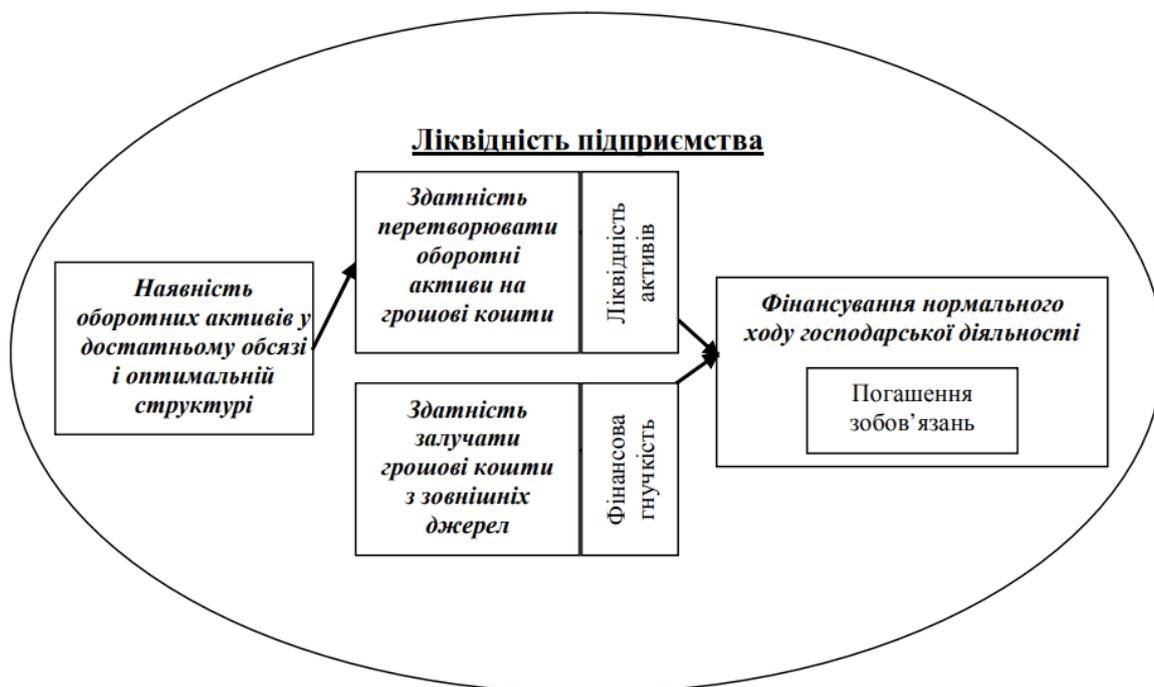

Рис. 1.1. Ознаки ліквідності підприємства

Невисока ліквідність і, отже, платоспроможність, головним чином, зумовлюються збитковою діяльністю або низьким рівнем прибутковості, оскі-

льки прибуток є джерелом приросту фінансових ресурсів, а також нераціональним розподілом фінансових ресурсів. Все це може призвести до банкрутства та ліквідації бізнесу.

Різні користувачі інформації мають відмінні цілі при дослідженні ліквідності та платоспроможності бізнесу: банківські установи зацікавлені у можливості інвестування в діяльності підприємства та отримання відсотків; держава – можливість підприємства сплачувати податки; співробітники прагнуть отримувати заробітну плату та можливості в майбутньому; аудитори, консультанти чи фінансові директори прагнуть сформулювати обґрунтовані рекомендації щодо покращення фінансового стану аналізованого суб'єкта господарювання. Кредитори зацікавлені у забезпечення високого рівня ліквідності та платоспроможності, з метою недопущення затримки виплати відсотків та суми боргу [10].

Основні фактори, які впливають на збільшення або зменшення ліквідності підприємства представлено на рис. 1.2.

Фактори, що впливають на збільшення ліквідності	Фактори, що впливають на зменшення ліквідності
<ul style="list-style-type: none"> • одержання довгострокового кредиту • інвестування капіталу • одержання прибутку • амортизаційні відрахування • скорочення дебіторської заборгованості • повернення наданих позик • продаж необоротних активів 	<ul style="list-style-type: none"> • погашення довгострокових позик • грошові виплати • збитки • податки на дохід від оцінки активів • інвестиції в основні засоби • погашення короткострокових кредитів • використання резервних фондів

Рис. 1.2. Фактори, що впливають на зміну ліквідності підприємства

Основна характеристика ліквідності – формальне перевищення (в оцінці) оборотних активів над поточними зобов'язаннями. Чим більше перевищення, тим сприятливіше фінансове становище компанії з точки зору ліквідності.

Виходячи з поняття ліквідності розрізняємо їх види (рис.1.3).

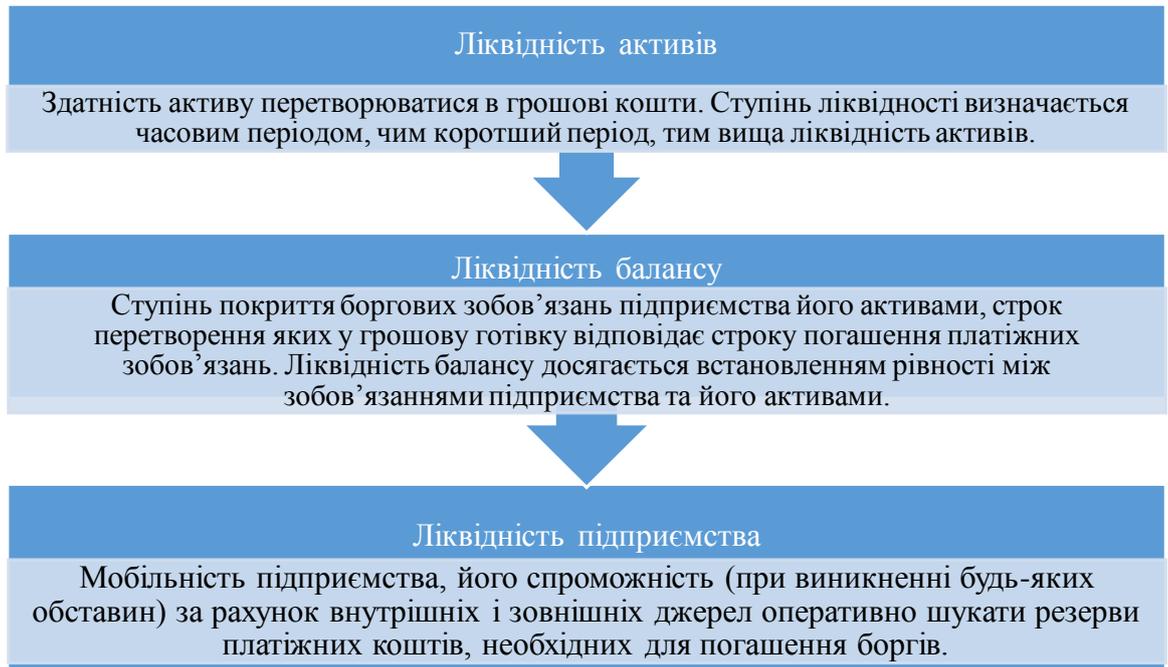

Рис. 1.3. Види ліквідності на підприємстві

Про погіршення ліквідності компанії може свідчити низка факторів, таких як зменшення власних обігових коштів або поява неліквідів: простроченої дебіторської заборгованості, векселів одержаних, прострочених тощо.

Основними цілями забезпечення ліквідності є:

- забезпечення платоспроможності в будь-який період часу;
- оптимізація потоків грошових коштів;
- координація розміщення грошових коштів та їх використання.

Ліквідність та платоспроможність дозволяють визначити ефективність управління фінансами всередині компанії, а також дають можливість визначити, як і в який період компанія зможе виконувати грошові зобов'язання перед іншими учасниками ринку [24].

Основні ознаки платоспроможності: наявність у достатньому обсязі коштів на поточному рахунку та відсутність простроченої кредиторської заборгованості. В умовах фінансової кризи питання платоспроможності суб'єктів господарювання є предметом особливої уваги, оскільки платоспроможність

підприємства є найважливішим показником, який характеризує фінансовий стан підприємства.

Розрізняють два види платоспроможності: поточна та перспективна. Поточна платоспроможність визначає наявність грошових коштів та їх еквівалентів для розрахунків за поточними рахунками, що підлягають сплаті на певну дату або протягом періоду оцінки. Перспективна платоспроможність характеризує здатність компанії виконувати свої платіжні зобов'язання у майбутньому [3]. Основні ознаки платоспроможності підприємства наведено на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Ознаки платоспроможності підприємства

Таким чином, високий рівень платоспроможності є необхідною складовою характеристик будь-якого стабільного суб'єкта господарювання. Ось чому як менеджери компанії, так і її потенційні партнери будуть зацікавлені в аналізі та оцінці її платоспроможності. Але, на жаль, для більшості компаній характерна незадовільна платоспроможність, головними причинами якої є неправильне визначення плану виробництва, втрата ефективних каналів збуту, неефективне використання трудових і матеріальних ресурсів, низька забезпеченість підприємства власними оборотними активами, інфляційні процеси, податкова політика [13].

Компанії, які не змогли стабілізувати ситуацію з ранніми ознаками погіршення платоспроможності, у гіршому випадку призупиняють свою діяль-

ність та ініціюють процедуру ліквідації. Щоб уникнути такого сценарію, спочатку слід прослідкувати платоспроможність компанії, щоб знати, чи відповідає вона характеристикам, що характеризують її як платоспроможну.

Розглядаючи взаємозалежність ліквідності і платоспроможності, слід зазначити, зазвичай ліквідність є менш динамічною категорією, ніж платоспроможність. Взаємозв'язок між платоспроможністю та ліквідністю підприємства, ліквідністю балансу і ліквідністю активів показано на рис. 1.5.

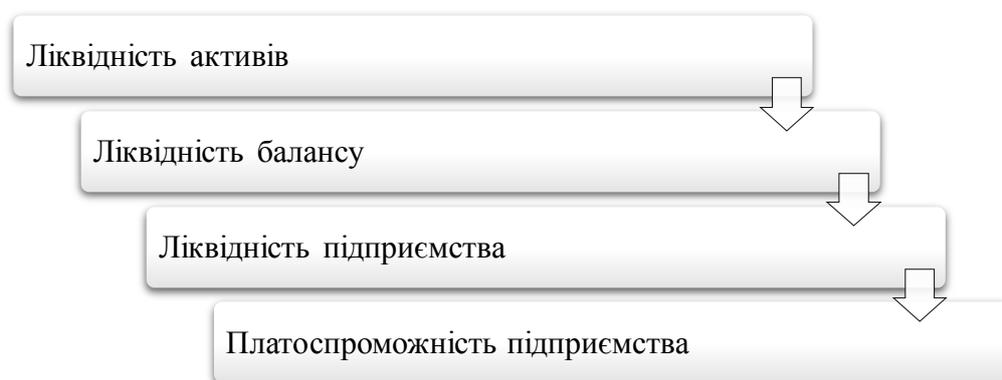

Рис. 1.5. Взаємозв'язок між ліквідністю та платоспроможністю

Для підтримки платоспроможності підприємства у довгостроковій перспективі потрібно ставити і вирішувати цілі стратегічної спрямованості. До таких цілей відносять: ефективне вкладення позичкових та власних засобів, досягнення конкурентоспроможності підприємства, збільшення обсягів діяльності і освоєння нових ринків збуту продукції, зниження ризиків втрати платоспроможності в довгостроковому періоді.

Отже, для забезпечення платоспроможності підприємства необхідно вирішувати короткострокові (тактичні) і довгострокові (стратегічні) управлінські задачі представлені на рис. 1.6. Для відновлення та досягнення платоспроможності у кризовий період необхідно, у першу чергу, зберегти досягнуті обсяги виробництва та реалізації продукції, наступне, що потрібно зробити – це прискорити оборотність активів, а також знизити заборгованість.

Рис. 1.6. Напрями забезпечення платоспроможності підприємства в умовах кризи

Таким чином, слід зазначити, що під платоспроможністю підприємства розуміють його можливість у встановлений термін, в повному обсязі задовольняти платіжні вимоги постачальників матеріалів, устаткування, продукції відповідно до контрактних зобов'язань, погашати кредити, також не менш важливим є внесення платежів до бюджету та здійснення оплати праці персоналу. Якщо підприємство є платоспроможним, то не виникне проблем із забезпеченням виробничого процесу потрібними ресурсами, тобто з виконанням виробничих планів. Коли відсутня прострочена заборгованість перед постачальниками, банківськими установами й іншими організаціями, тоді підприємство, вважається платоспроможним [22].

Основними завданнями в процесі реалізації тактичних напрямків платоспроможності є відновлення прибутковості основної діяльності та збалансування руху коштів. Довгострокові сфери, які безпосередньо впливають на стан розрахункових операцій, повинні бути спрямовані на підтримку конкурентних позицій підприємства, підвищення ефективності маркетингової діяльності,

впорядкування структури капіталу з урахуванням впливу ризику на реалізацію перспективних проектів.

Відновлення рентабельності є завданням з нелегких у забезпеченні платоспроможності підприємства в умовах кризи. Його вирішення вимагає дотримання принципу оптимальності та врахування взаємозв'язку прибутковості, оборотності та боргу.

1.2. Методичні підходи до аналізу та оцінювання ліквідності й платоспроможності підприємства

Методика оцінювання ліквідності та платоспроможності вимагає послідовних аналітичних кроків і розрахунків. Здебільшого, загальний аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства складається з двох основних етапів: розрахунок абсолютних показників і та розрахунок відносних показників платоспроможності.

Оскільки платоспроможність підприємства залежить від ліквідності активів, ліквідності балансу і ліквідності підприємства, то на початковому етапі потрібно оцінити саме ліквідність, після чого проводиться аналіз безпосередньо платоспроможності підприємства.

Аналізуючи ліквідність, доцільно оцінити не тільки поточні суми ліквідних активів, а й майбутні зміни ліквідності. Процес аналізу ліквідності включає розробку та вибір ключових показників, аналіз поточного рівня ліквідності, прогнозування майбутнього рівня ліквідності, моніторинг рівня ліквідності і повторний прогноз. Крім цього аналіз ліквідності потребує ретельного аналізу структури кредиторської заборгованості підприємства.

На початковому етапі аналіз ліквідності включає складання балансу ліквідності. Підприємство може мати достатній рівень ліквідності, оскільки до складу активів входять різні їх елементи, серед яких як ті, які легко продати, так і ті, які важко продати для погашення зовнішнього боргу. За ступенем ліквідності статті активів умовно можна розподілити на чотири групи які відобразимо в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Групування активів підприємства за рівнем ліквідності для балансу ліквідності

Група	Вид активів	Економічний зміст	Порядок розрахунку за даними активу форми № 1 (рядки)
A1	Високоліквідні	Гроші та їх еквіваленти, поточні фінансові інвестиції	1160+1165
A2	Середньоліквідні	Поточна дебіторська заборгованість за видами	Сума із 1125 по 1155 (не включаючи 1136)
A3	Низьколіквідні	Запаси, поточні біологічні активи, витрати майбутніх періодів, інші оборотні активи	1100+1110+1120+1170+1180+1190
A4	Важколіквідні	Необоротні активи; необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1095+1200

*Складено автором

Перша група (A1) – це абсолютно ліквідні активи, такі як грошові кошти та короткострокові фінансові вкладення.

Друга група (A2) – активи, що швидко реалізуються. Це готова продукція, відвантажені товари і дебіторська заборгованість. Ліквідність таких активів різна і залежить від низки факторів: своєчасності відвантаження продукції, оформлення банківських документів, швидкості платіжного документообороту в банках, попиту на продукцію та її конкурентоспроможності, місцезнаходження контрагентів та їх платоспроможності, умов надання комерційних кредитів покупцям, форм розрахунків тощо. Слід зауважити, що основним компонентом цієї групи є дебіторська заборгованість. З метою підвищення ліквідності підприємство деякою мірою може управляти активами другої групи, зокрема змінюючи строки кредитування покупців.

Третя група (A3) – це активи, що повільно реалізуються. До них належать виробничі запаси та незавершене виробництво

Четверта група (А4) – це активи, що важко реалізуються. До них відносять основні засоби, нематеріальні активи, довгострокові вкладення, незавершене будівництво.

Оскільки в складі короткострокових пасивів можна виділити зобов'язання різного ступеня строковості, то одним зі способів оцінки ліквідності на стадії попереднього аналізу є зіставлення певних елементів активу з елементами пасиву.

У зв'язку з цим усі зобов'язання підприємства залежно від строковості їх погашення поділяють на чотири групи, відобразимо у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Групування пасивів за терміновістю сплати

Група	Вид пасивів	Економічний зміст	Порядок розрахунку за даними активу форми № 1 (рядки)
П1	Найбільш термінові зобов'язання	Поточна кредиторська заборгованість за видами	Сума із 1610 по 1650
П2	Короткострокові зобов'язання і забезпечення	Короткострокові кредити банків, поточні забезпечення, доходи майбутніх періодів, інші поточні зобов'язання	1600+1605+1660+1665+1670+1690
П3	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Відстрочені податкові зобов'язання, довгострокові кредити банків, інші довгострокові зобов'язання, довгострокові забезпечення, цільове фінансування	1595
П4	Постійні пасиви	Власний капітал; зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1495+1700

*Складено автором

Для визначення ліквідності балансу слід порівняти підсумки наведених груп по активу і пасиву. Баланс є абсолютно ліквідним, коли виконуються співвідношення 1.1.

$$\left\{ \begin{array}{l} A1 \geq П1 \\ A2 \geq П2 \\ A3 \geq П3 \\ A4 \leq П4 \end{array} \right\} \quad (1.1)$$

При цьому, якщо виконуються перші три обов'язкові умови ліквідності $A1 \geq П1$; $A2 \geq П2$; $A3 \geq П3$, тобто поточні активи перевищують зовнішні зобов'язання підприємства, то виконується і остання нерівність $A4 \leq П4$, яка має балансуєчий характер та підтверджує наявність у суб'єкта господарювання власних оборотних коштів і означає дотримання мінімальної умови фінансової стійкості.

Якщо не виконується одна з перших нерівностей, то це свідчить про порушення ліквідності балансу.

Для комплексного оцінювання ліквідності балансу загалом визначається загальний показник ліквідності

$$\frac{A(1) \times ПВА(1) + A(2) \times ПВА(2) + A(3) \times ПВА(3)}{П(1) \times ПВП(1) + П(2) \times ПВП(2) + П(3) \times ПВП(3)}, \quad (1.2)$$

де ПВА та ПВП – частка відповідних груп активів та пасивів у їх загальному підсумку.

Загальний коефіцієнт ліквідності балансу вказує на відношення суми всіх платіжних засобів до суми всіх платіжних зобов'язань з урахуванням їх ліквідності.

Цей показник дозволяє порівняти баланси компаній за різні періоди, баланси різних компаній та визначити найбільш ліквідні баланси. Порівняння залишків ліквідності за декілька періодів дає інформацію про еволюцію змін у фінансовому становищі підприємств [21].

У процесі аналізу ліквідності балансу необхідно враховувати, що розподіл активів за ступенем ліквідності є умовним, тобто, що окремі елементи можуть мігрувати з однієї групи в іншу.

Крім того, ліквідність активів може змінюватися з часом під впливом об'єктивних та суб'єктивних факторів, а саме-кваліфікації персоналу фінансових служб, відносин з контрагентами та їх платоспроможності, умов комерційного кредитування та організація векселів [22].

Аналіз ліквідності можна порівнювати з активами балансу та пасивами балансу, згрупованими за ознакою зменшення терміновості погашення.

Тому можна здійснювати оцінку ліквідності балансу наступним чином (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Методика аналізу ліквідності балансу підприємства

Тип ліквідності	Поточна	Короткострокова	Довгострокова
Абсолютний	$A1 > П1$	$A1 > П1 + П2$	$A1 > П1 + П2 + П3$
Нормальний	$A1 + A2 > П1$	$A1 + A2 > П1 + П2$	$A1 + A2 > П1 + П2 + П3$
Критичний	$A1 + A2 + A3 > П1$	$A1 + A2 + A3 > П1 + П2$	$A1 + A2 + A3 > П1 + П2 + П3$
Кризовий	$A1 + A2 + A3 > П1$	$A1 + A2 + A3 < П1 + П2$	$A1 + A2 + A3 > П1 + П2 + П3$

*Складено автором

Платоспроможність чи неплатоспроможність бізнесу значною мірою залежить від того, наскільки забезпечується відповідність між групами активів та пасивів. Бізнес може бути визнаний неплатоспроможним, навіть якщо активи достатньо перевищені в порівнянні з його зобов'язаннями, якщо капітал низьколіквідні статті активу. І хоча несвоєчасна оплата є тимчасовим явищем, вона може стати початком припинення всіх платежів у разі стійкої неадекватності умов обороту зобов'язань компанії та її товарів.

При здійсненні аналізу ліквідності також потрібно з'ясувати і уточнити такі питання, як: свобода у розпорядженні активами (чи не є активи предметом застави); можливість швидкої втрати цінностей активу внаслідок його морального або фізичного зносу (може бути особливо актуальним для підприємств харчової промисловості та торговельних підприємств); доступність активів для поточного розпорядження (наприклад, наявність заморожених рахунків є принциповим чинником для оцінки поточної платоспроможності); контрольованість активів (для кредитора важливо володіти інформацією про спроможність позичальника швидко переміщувати або приховувати активи. Наприклад, перека-

зати грошові кошти з одного рахунка на інший, відомості про який недоступні кредиторам); наявність умовних зобов'язань, до яких відносять гарантійні та потенційні зобов'язання, що можуть виникнути внаслідок несприятливого рішення по судовому розгляду. Хоча такі зобов'язання не можуть бути відображені в бухгалтерському балансі оскільки по них не можна дати достовірну кількісну оцінку, інформація про сам факт наявності таких зобов'язань в обов'язковому порядку має бути надана в поясненнях до звітності [24].

Після аналізу ліквідності балансу здійснюють аналіз платоспроможності. Аналіз платоспроможності виконується зовнішніми та внутрішніми користувачами інформації. Внутрішні користувачі обчислюють показники платоспроможності для оцінки та прогнозування фінансових показників бізнесу на майбутнє. Зовнішні користувачі аналітичної інформації, зокрема:

- банківські установи-з метою оцінки рівня кредитоспроможності підприємства;
- інвестори, ділові партнери повинні мати інформацію щодо фінансових можливостей підприємства за умов надання йому комерційного кредиту, позик або відстрочки платежу [14].

Основні методичні підходи до оцінки платоспроможності, в залежності від інформаційної бази та періоду аналізу приведено на рис. 1.7.

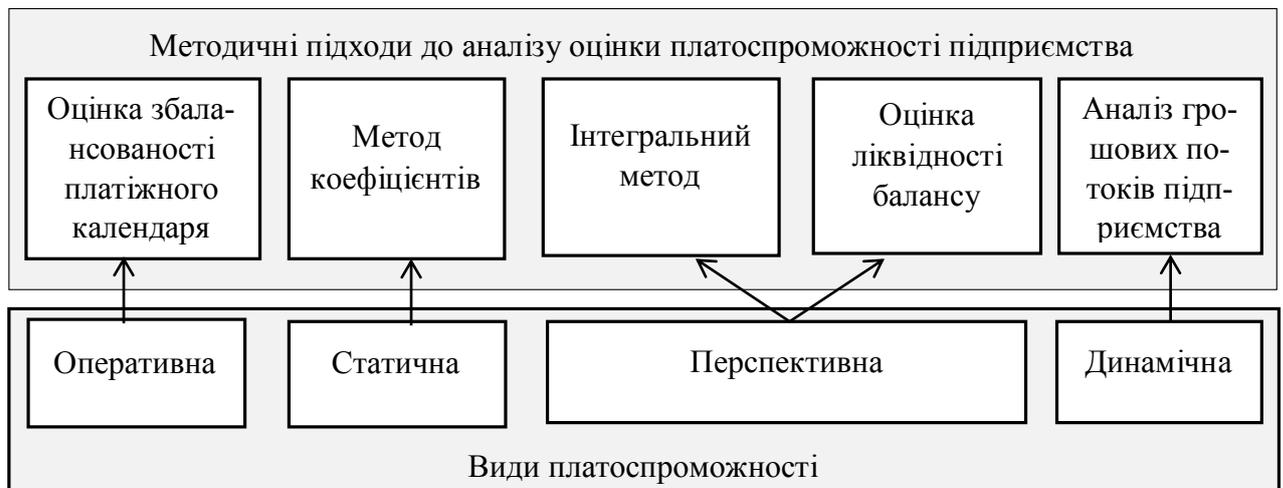

Рис. 1.7. Методичні підходи до аналізу оцінки платоспроможності підприємства

Для проведення аналізу платоспроможності підприємства, головними джерелами інформації є звіт про фінансові результати, звіт про рух капіталу та інші форми звітності, інформація первинного й аналітичного бухгалтерського обліку, яка розшифровує і деталізує окремі статті балансу.

Платоспроможність забезпечує безперешкодне користування грошовими коштами підприємства, а також сприяє безперервному виробничому процесу і реалізації товарів. Забезпечення безперервної платоспроможності за допомогою достатнього обсягу власного капіталу у структурі джерел фінансування дає можливість підприємству досягти стану фінансової стійкості та незалежності від зовнішніх негативних факторів, забезпечує його незалежність від зовнішніх кредиторів і знижує ризик неплатоспроможності підприємством.

1.3. Характеристика відносних показників ліквідності та платоспроможності підприємства

Платоспроможність будь-якого суб'єкта господарювання полягає у його готовності терміново погасити короткотермінову заборгованість власними коштами, чим визначається життєздатність та стійкість підприємства. Методи оцінки короткострокової платоспроможності базуються на абсолютних і відносних показниках, ліквідності і платоспроможності. Фінансовий аналіз платоспроможності будь-якої компанії або підприємства доцільно здійснювати за поточний, та за прогнозний період. Розрізняють декілька основних показників платоспроможності: коефіцієнт абсолютної ліквідності, проміжний коефіцієнт покриття та загальний коефіцієнт покриття.

Основним абсолютним показником ліквідності є оборотні кошти, що досить часто зустрічається в англо-американській практиці фінансового аналізу. Чистий оборотний капітал – це сума оборотних коштів, залишених у бізнесі після погашення короткострокових зобов'язань.

Величину робочого капіталу можна розрахувати методом «знизу» чи «зверху» балансу. У світовій практиці найбільш широко застосовується метод

обчислення оборотних коштів «знизу» балансу, тобто різниця між оборотними активами та пасивами. За оцінками, обсяг оборотних коштів повинен перевищувати 30% від загальних оборотних активів компанії. Позитивною тенденцією є зростання цього показника.

Збільшення оборотних коштів за рахунок більш швидкого зростання оборотних активів порівняно з поточними зобов'язаннями, як правило, супроводжується відтоком коштів. Як результат, скорочення оборотних коштів за рахунок швидшого зростання поточних зобов'язань призводить до надходження грошових коштів і одночасно до зниження платоспроможності бізнесу.

Комерційні операції, які впливають лише на структуру оборотних активів та зобов'язань, не змінюють обсягу оборотних коштів. У фінансовій діяльності короткострокові позики та позики не збільшуватимуть обсягу оборотних коштів, оскільки поряд із збільшенням грошових коштів на відповідну дату відбудеться збільшення поточних зобов'язань.

Слід також зазначити, що оборотний капітал має цінність лише тоді, коли його можна перетворити на грошові кошти. Наявність у складі активів, які важко продати, може розглядатися як привласнення (вилучення) коштів і, отже, загроза платоспроможності. Другим абсолютним показником ліквідності є величина ефективності заборгованості, який визначається за формулою:

$$\text{Ефективна заборгованість} = \Phi. 1 \text{ р. } 1695 - (\text{р. } 1125 + \dots + \text{р. } 1165) \quad (1.3)$$

Значення ефективності боргу показує частку поточних зобов'язань, які можуть бути покриті доходами саме від майбутньої підприємницької діяльності [9].

Для порівняння ступеня ліквідності та платоспроможності різних господарських одиниць розроблено коефіцієнти. Аналіз ліквідності підприємства здійснюється за рахунок фінансових коефіцієнтів, що характеризують ліквідність підприємства. Вони застосовуються для оцінки можливостей підприємства виконати свої короткострокові зобов'язання [25]. Показники ліквідності

відображають не тільки про платоспроможність підприємства на певну дату, а і у випадках надзвичайних непередбачуваних ситуацій. Оперативно ліквідність підприємства можна визначити за допомогою коефіцієнтів ліквідності.

Ліквідність підприємства вказує на наявність грошових коштів для термінового виконання фінансових зобов'язань звітного періоду. Основні показники ліквідності підприємства та методика їх розрахунку представлена в табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Показники ліквідності підприємства

№ з/п	Показники	Формула розрахунку	Характеристика
1	Власний оборотний капітал	$ВOK = \frac{OA - ПЗ}{ПЗ}$	Сформований за рахунок довгострокових джерел фінансування, (власні оборотні кошти) представляє собою частину оборотних активів, профінансовану на довгострокових засадах. Він відображає достатньо стійку частину оборотних коштів. Чим більшою є його величина, тим стабільнішою буде діяльність підприємства.
2	Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття)	$КПЛ = \frac{OA}{ПЗ}$	Коефіцієнт покриття вимірює загальну ліквідність і показує якою мірою поточні зобов'язання забезпечуються поточними активами (скільки поточних активів припадає на 1 грн. поточних
3	Коефіцієнт швидкої ліквідності:	$КШЛ = \frac{OA - B3}{ПЗ}$	Цей коефіцієнт показує, яка частина короткострокових зобов'язань підприємства може бути погашена найближчим часом за рахунок наявних коштів та можливих надходжень. «Розумним» коефіцієнтом швидкої ліквідності є співвідношення 1:1.
4	Коефіцієнт абсолютної ліквідності:	$КАЛ = \frac{ГК}{ПЗ}$	Коефіцієнт абсолютної ліквідності є найбільш жорстким критерієм неплатоспроможності й показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити негайно. Критичним значенням показника, яке зустрічається є 0,2-0,3.
5	Коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей	$Клтмц = \frac{A3}{(П1 + П2)}$	Коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей показує якою мірою поточні зобов'язання покриваються запасами.
6	Коефіцієнт ліквідності дебіторської заборгованості	$Клдз = \frac{A2}{(П1 + П2)}$	Коефіцієнт ліквідності дебіторської заборгованості показує, якою мірою очікувані надходження від дебіторів будуть використані для погашення короткострокових зобов'язань.

Виходячи з табл. 1.5 та розрахунку показників ліквідності слід віднести певні недоліки.

По-перше, всі коефіцієнти є статичними, оскільки вони обчислюються на основі балансу, який характеризує ситуацію компанії на дану дату. Необхідно проаналізувати їх протягом декількох періодів.

По-друге, коефіцієнти не дають правдивої картини ліквідності та платоспроможності, оскільки існує можливість завищення показників (коефіцієнт покриття та проміжний коефіцієнт покриття) через включення до складу оборотних активів неліквідних акцій, «неліквідні» претензії та інші претензії. Оскільки банкрутства останнім часом стали масовим явищем, значна частина дебіторської заборгованості прострочена, частина боргу, яка взагалі не буде погашена. Як результат, сума дебіторської заборгованості збільшується на балансі через слабку платіжну дисципліну, а не зростаючу ділову активність бізнесу.

По-третє, в сучасних умовах в Україні відсутні орієнтовні (нормативні) величини зазначених коефіцієнтів, розраховані на основі глибокого аналізу стану підприємств різних галузевих структур, рівень коефіцієнтів західних країн не відповідає вітчизняній практиці.

Не можна незаконно порівнювати коефіцієнти платоспроможності з коефіцієнтами ліквідності, оскільки платоспроможність та ліквідність не є одним і тим же поняттям, їх неможливо замінити.

Платоспроможність-набагато ширша форма, ніж ліквідність. Підвищення рівня платоспроможності підприємства залежить від покращення результатів його виробництва та його комерційної діяльності [29]. Основні показники платоспроможності та порядок їх розрахунку наведено в табл. 1.6.

Платоспроможність вимірюється коефіцієнтом платоспроможності, який розраховується як відношення грошових коштів та їх еквівалентів до суми термінових платежів на певну дату або на наступний період. Якщо коефіцієнт платоспроможності не менше одиниці, то це свідчить про платоспроможність підприємства.

Таблиця 1.6

Показники оцінки платоспроможності

№ З/П	Показники	Формула розрахунку
1	Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами, який має бути не нижчим за 0,5	$K3 = \text{ВОК}/\text{ОА}$
2	Коефіцієнт загальної платоспроможності підприємства визначається як здатність покрити всі свої зобов'язання (короткострокові і довгострокові) наявними активами.	$K_{зп} = A/Z$
3	Коефіцієнт фінансового лівериджу	$K_{ФЛ} = \text{ДЗ}/\text{ВК}$,
4	Коефіцієнт відновлення (втрати) платоспроможності (КВП):	$K_{ВП} = (\text{К ПІ} + \text{М} / \text{Т} * (\text{К ПІ} - \text{К ПІ} - \text{К ПІ} - \text{К ПІ})) / 2$,
5	Частка кредиторської заборгованості у власному капіталі й дебіторської заборгованості	$(\text{р. 1610} + \dots + \text{р. 1630}) : (\text{р. 1495} + \text{р. 1665} + \text{р. 1125} + \dots + \text{р. 1155})$
6	Коефіцієнт співвідношення чистих оборотних активів із чистими активами	$(\text{р. 1300} - \text{р. 1095} - \text{р. 1595} - \text{р. 1695}) : (\text{р. 1300} - \text{р. 1595} - \text{р. 1695})$.

З метою підвищення достовірності аналізу показників ліквідності традиційно рекомендується враховувати специфіку виробничої діяльності та індивідуальних компонентів поточних активів і поточних зобов'язань. Крім того, в сучасній економічній літературі висловлюється думка про доцільність у цьому зв'язку зіставлення дисконтованих за середньостроковими ставками дохідності зобов'язань і оборотних активів підприємства [20].

Дисконтована вартість поточних активів дає відповідь на запитання про теперішню вартість активів з урахуванням можливих строків їх продажу для перетворення на гроші, а дисконтована вартість короткострокових пасивів – про теперішню їх вартість з урахуванням строків виконання всіх короткострокових зобов'язань підприємства. Для розрахунку коефіцієнта поточної ліквідності запропоновано таку формулу:

$$K_{п.л} = \frac{\sum PV(OA)_i + B_{п.л}}{\sum PV(KП)_j}, \quad (1.4)$$

де $PV(OA)_i$ – теперішня вартість активів підприємства з урахуванням строків можливої реалізації (перетворення на гроші); $PV(OA)_j$ – теперішня вартість короткострокових зобов'язань підприємства з урахуванням строків їх виконання; $B_{н.л}$ – ліквідна вартість низьколіквідних (неліквідних) поточних активів.

Незважаючи на зазначені недоліки показника, які певною мірою обмежують його застосування, його все-таки широко використовують в аналітичних дослідженнях завдяки позитивним рисам, які:

- характеризують упевненість зовнішніх суб'єктів аналізу в спроможності підприємства розраховуватися за своїми короткостроковими зобов'язаннями;
- визначають резерв ліквідності засобів, які можна використовувати як гарантію безпечності;
- полягають у легкості отримання інформації для розрахунку, зручності та простоті обчислення.

Таким чином, одним із найважливіших показників для оцінки фінансового потенціалу підприємства є поточний рівень її ліквідності й платоспроможності.

Ліквідність і платоспроможність – це характеристики фінансового стану, які показує, наскільки швидко бізнес може продати свої активи, отримати гроші та погасити борги по мірі їх погашення. Вони полягає у здатності компанії швидко розрахуватися з активами (активами), наявними на балансі за своїми зобов'язаннями (пасивами). Платоспроможність підприємства залежить від рівня ліквідності активів.

Значний дефіцит ліквідності свідчить про те, що компанія не в змозі сплатити свої борги та поточну заборгованість. Це може призвести до інтенсивного продажу довгострокових інвестицій та активів і, в гіршому випадку, до неплатоспроможності та банкрутства.

На підставі вищесказаного ліквідність бізнесу може розглядатися як потужність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань як за строком погашення, так і за простроченою заборгованістю.

Ліквідність являє собою один з ключових економічних показників економічної діяльності підприємств, і її забезпечення є невід'ємним критерієм стабільного розвитку економіки в цілому. Показники ліквідності підприємства, від яких залежить стабільність діяльності всіх суб'єктів господарювання і громадян, що беруть участь в грошово-кредитних відносинах, являють собою один з ключових параметрів економічного розвитку.

Платоспроможність підтверджується даними: наявність грошових коштів на рахунках в банках, короткострокових фінансових вкладень. Ці активи повинні мати оптимальну величину і чим більший їх розмір, тим з більшою ймовірністю можна стверджувати, що підприємство має достатньо коштів для поточних розрахунків.

Однак, наявність незначних залишків коштів не завжди означає, що підприємство не є платоспроможним; відсутність простроченої заборгованості та затримки платежів; несвоєчасне погашення кредитів, а також тривале безперервне користування кредитами. Причинами цього можуть бути: помилки в розрахунках планових обсягів виробництва і реалізації продукції, її собівартості; невиконання планових завдань виробництва і реалізації продукції внаслідок порушення її структури та асортименту, підвищення собівартості продукції; неплатоспроможність самих покупців і замовників; нестаток власних джерел фінансування підприємства; значне відволікання коштів у дебіторську заборгованість та у надлишкові виробничі запаси; нераціональна структура оборотних коштів та низька їх оборотність; інфляційні процеси та податкова політика тощо.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНЮВАННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО»

2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства, його майна й капіталу

Полтавське обласне комунальне виробниче підприємство теплового господарства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» займається постачанням пари, гарячої води та кондиційованого повітря для жителів міста Полтава та чотирьох районних центрів Полтавської області (м. Решетилівка – 2 котельні, м. Карлівка – 6 котелень смт. Машівка – 2 котельні, смт. Котельва – 2 котельні). Підприємство вважається найбільшим в області як за потужністю, так і за кількістю споживачів послуг [38].

ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» займається такими видами основної діяльності:

- забезпечення тепловою енергією на сезон опалення і підігрів води житлового фонду, комунально-побутових та інших об'єктів;
- технічне забезпечення, функціонування й експлуатація котелень, теплових пунктів та теплових мереж, переданих у комунальну власність на баланс підприємства;
- проведення поточних та капітальних ремонтів обладнання теплового господарства, які знаходяться на балансі підприємства;
- видача технічних умов на тепlopостачання об'єктів, на етапі їх проектування, і тих, що підлягають реконструкції або капремонту.

На сьогодні чисельність працівників підприємства становить 864 особи, серед яких майже 75% – робітники. 344 працівників підприємства мають повну вищу освіту, ще 184 – неповну та базову вищу освіту. Середній вік працівників підприємства – 47 років.

ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» засноване на спільному майні ОТГ, селищ і міст Полтавської області у 1968 році. Підприємство підпорядковується департаменту будівництва містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства Полтавської облдержадміністрації. Підприємство підзвітне та підконтрольне Полтавській обласній раді [38].

ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» паралельно із уведенням в експлуатацію нових котелень різних типів, теплових потужностей та мереж, динамічно розвиває структуру підприємства. Було створено декілька лабораторій – метрологічна та хімводопідготовки. Разом з цим утворено аварійно-диспетчерська служба, автотранспортний цех, механічну майстерню, ремонтно-будівельну службу, а також інженерні служби – група наладки технологічного обладнання і теплових мереж, проектно-кошторисна група.

Станом на 2022 рік ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» – це фундаментально-потужне підприємство теплового господарства. Основними обов'язками є: надавати послуги з централізованого опалення та підігріву води населенню, комунально-побутовим та іншим об'єктам. Підприємство в своїй роботі намагається забезпечувати стабільне функціонування й експлуатацію котелень, теплових пунктів і теплових мереж, для цього виконує поточний та капітальний ремонт обладнання теплового господарства, розробляє проектно-кошторисну документацію на будівництво, реконструкцію об'єктів теплового господарства, виконує монтаж і ремонт теплотехнічного обладнання.

На сьогодні підприємство використовує теплові мережі та мережі гарячого водопостачання загальною протяжністю 214 кілометрів для транспортування теплової енергії населенню [38].

ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» може виробляти 858,96 Гкал/год теплової енергії, завдяки 90 котельням та теплогенераторним, які розташовані у містах Полтаві, Карлівці, Решетилівці, селищах міського типу Машівці та Котельві. Серед них найбільшими та продуктивними є: районна котельня за вул. Ціолковського, 36, квартальні котельні з котлами КВГ-6,5, ТВГ-8М (потужністю від 19,5 до 41,5 Гкал/год), групові котельні з котлами

ВК-32 (потужністю від 5,2 до 11,6 Гкал/год), індивідуальні та дахові котельні, теплогенераторні (потужністю від 0,08 до 1,9 Гкал/год) [38].

Рис. 2.1. Найбільша та продуктивна котельня ПОВПТГ «ПОЛТАВА-ТЕПЛОЕНЕРГО» (за адресою м. Полтва, вул. Цюлковського, 36)

Підприємство володіє 349-ма котлоагрегатами різних марок та потужностями, які встановлено на котельнях. Кожен може виробляти від 0,08 Гкал/год до 100,0 Гкал/год. Також 3 теплогенераторні у м. Карлівка, перебувають у тимчасовому користуванні з правом технічного обслуговування і експлуатації. На них встановлено 10 котлів загальною потужністю 0,86 Гкал/год [38].

Не всі котельні підприємства працюють цілий рік, наприклад 48 котельень надають послуги з теплопостачання лише в опалювальний період, а 42 працюють протягом року, забезпечують споживачів як опаленням, так і гарячою водою.

Споживачі отримуються послуги з опалення та гарячої води централізовано від 28 теплових потужностей та 32-х теплообмінних установок, що розташовані безпосередньо в котельнях і теплогенераторних підприємствах, або від від індивідуальних теплових пунктів (ІТП), розміщених на об'єктах теплоспоживання.

Максимальні розрахункові навантаження в зимовий та літній періоди складають відповідно 436,8 Гкал/год (50% від максимальної потужності підприємства) та 44,9 Гкал/год. Варто зазначити, що переважна більшість котелень та теплогенераторних, а саме – 88 одиниць працюють на природному газі, ще дві котельні – на твердому паливі із деревини. Значна більшість об'єктів підприємства розташовується в зоні щільної житлової забудови міст та селищ міського типу [38].

Станом на 2021 рік ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» надає свої послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води майже для 200-сот тисяч жителів міста, 150 тисяч – користуються послугою постачання гарячої води. Загальна чисельність споживачів, яких відносять до бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів (не враховуючи населення) становить – 1470.

Тривалість опалювального періоду та температура навколишнього середовища є основними чинниками які впливають на обсяги виробництва та реалізації теплової енергії. В середньому підприємство за рік виробляє від 0,8 до 1,0 млн Гкал теплової енергії. 83% виробленої теплової енергії використовується для потреб житлового фонду, решта – для об'єктів соціального призначення та інших споживачів. Варто зазначити, що середньорічне споживання природного газу за останні 5 років складає – 114,5 млн. куб. метрів.

Підприємство ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» відчуває серйозні сезонні коливання попиту на свої послуги, майже в 14 разів попит в опалюваний сезон більший, ніж у міжсезоння, від 387 тис. Гкал/квартал до 27 тис. Гкал/квартал відповідно.

Підсумовуючи вище викладений матеріал, зазначимо, що ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» визначає пріоритетні напрями розвитку підприємства [38].

По-перше, це можливість забезпечення надійного та безперебійного тепlopостачання споживачів. Даний напрямок реалізується через виконання ряду завдань: всебічному покращенню технічного стану теплових мереж, котелень

та обладнання, проведення планових та капітальних ремонтів, впровадження інноваційних технологій і матеріалів під час виконання ремонтних робіт.

По-друге, це підвищення ефективності роботи підприємства. Досягти цього можливо, через зниження витрат у процесі виробництва та транспортування тепла до споживача, оптимізацію матеріально-технічного, фінансового і кадрового забезпечення.

По-третє, це постійне удосконалення управління підприємством. Напрям реалізується завдяки використанню сучасних систем обміну даних та зв'язком, удосконалення системи нарахування заробітної плати, яка залежить від показників діяльності підприємства.

На початковому етапі аналізу ліквідності й платоспроможності цього підприємства доцільно оцінити його майновий стан і джерела фінансування майна. Майновий стан підприємства характеризується використанням коштів (активів) і джерел їх утворення (пасивів). Джерелом інформації для оцінки стану майна є баланс. Аналіз майна підприємства включає проведення аналізу складу майна і його структури, вивчення джерел формування власності, зміни копонтів майна і джерел їх формування.

У процесі аналізу активів та пасивів балансу визначаються показники структури, динаміки балансу та структурна динаміка балансу, а саме:

- 1) абсолютні величини по статтям активу і пасиву балансу на початок і кінець періоду та зміни абсолютних величин;
- 2) питома вага окремих статей у валюті балансу на початок і кінець періоду та зміни у питомій вазі;
- 3) зміни статей балансу на кінець періоду у порівнянні із відповідними значеннями на початок періоду (абсолютні прирости і темпи росту).

Для аналізу динаміки змін статей балансу (горизонтальний аналіз) і визначення його структури (вертикальний аналіз) складаємо агрегований баланс (табл. 2.1) за три роки.

Таблиця 2.1

Агрегований баланс підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки

Актив	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення (+,-) 2019/2018		Темп зростання 2019/ 2018, %	Відхилення (+,-) 2020/2019		Темп зростання 2020/ 2019, %
	Сума, тис. грн.	Пи- тома вага, %	Сума, тис. грн.	Пи- тома вага, %	Сума, тис. грн.	Пи- тома вага, %	в сумі, тис. грн.	в пи- томій вазі, %		в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
1. Необоротні активи (1095)	285860	41,57	294478	41,87	325446	40,49	8618	0,29	103,01	30968	-1,38	110,52
1.1. Основні засоби і нематеріальні активи (1000+...+1020)	284396	41,36	293137	41,68	321934	40,05	8741	0,32	103,07	28797	-1,63	109,82
1.2. Довгострокові фінансові інвестиції (1030+1035)	0	0,00	0	0,00		0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
1.3. Відстрочені податкові активи (1045)	0	0,00	0	0,00	2014	0,25	0	0,00	0,00	2014	0,25	0,00
1.4 Інші необоротні активи і довгострокова дебіторська заборгованість (1040+1090)	1464	0,21	1341	0,19	1498	0,19	-123	-0,02	91,60	157	0,00	111,71
2. Оборотні активи (1195)	401716	58,42	408874	58,13	478413	59,51	7158	-0,29	101,78	69539	1,38	117,01
2.1. Запаси (1100+1110)	26885	3,91	30634	4,36	25475	3,17	3749	0,45	113,94	-5159	-1,19	83,16
2.2. Дебіторська заборгованість (1120+1125+1155)	315248	45,85	326533	46,43	388378	48,31	11285	0,58	103,58	61845	1,89	118,94
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти (1160+1165)	12676	1,84	4572	0,65	3730	0,46	-8104	-1,19	36,07	-842	-0,19	81,58
2.4. Витрати майбутніх періодів (1170)	180	0,03	220	0,03	169	0,02	40	0,01	122,22	-51	-0,01	76,82
2.5. Інші оборотні активи (1180+1190)	46727	6,80	46915	6,67	60661	7,55	188	-0,13	100,40	13746	0,88	129,30
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (1200)	8	0,00	0	0,00	0	0,00	-8	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього майна (1300)	687584	100,00	703352	100,00	803859	100,00	15768	0,00	102,29	100507	0,00	114,29

Продовження таблиці 2.1

Пасив	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення (+,-) 2019/2018		Темп зростання 2019/ 2018, %	Відхилення (+,-) 2020/2019		Темп зростання 2020/ 2019, %
	Сума, тис. грн.	Пи- тома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	в сумі, тис. грн.	в пи- томій вазі, %		в сумі, тис. грн.	в пи- томій вазі, %	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
1. Власний капітал (1495)	234033	34,04	235713	33,51	250679	31,18	1680	-0,52	100,72	14966	-2,33	106,35
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення (1595)	38198	5,56	9069	1,29	2689	0,33	-29129	-4,27	23,74	-6380	-0,95	29,65
3. Поточні зобов'язання і забезпечення (1695)	415353	60,41	458570	65,20	550491	68,48	43217	4,79	110,40	91921	3,28	120,05
3.1. Короткострокові кредити банків (1600)	0	0,00	35997	5,12	13200	1,64	35997	5,12	0,00	-22797	-3,48	36,67
3.2. Кредиторська заборгованість (1605+...+1650)	354071	51,49	360489	51,25	462929	57,59	6418	-0,24	101,81	102440	6,34	128,42
3.3. Інші поточні зобов'язання (1660+...+1690)	61282	8,91	62084	8,83	74362	9,25	802	-0,09	101,31	12278	0,42	119,78
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття (1700)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду (1800)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього капіталу (1900)	687584	100,00	703352	100,00	803859	100,00	15768	0,00	102,29	100507	0,00	114,29

Проаналізувавши отримані дані із таблиці 2.1, можемо зробити висновок, що з 2018 по 2020 рік величина балансу підприємства кожного року стабільно збільшується, що свідчить про розширення діяльності підприємства і є позитивним явищем. У 2019 році відбулося зростання підсумку балансу підприємства на 15768 тис. грн або на 2,29% в порівнянні з 2018 роком, а у 2020 році величина балансу зросла на 100507 тис. грн або на 14,29% в порівнянні з 2019 роком (рис. 2.2).

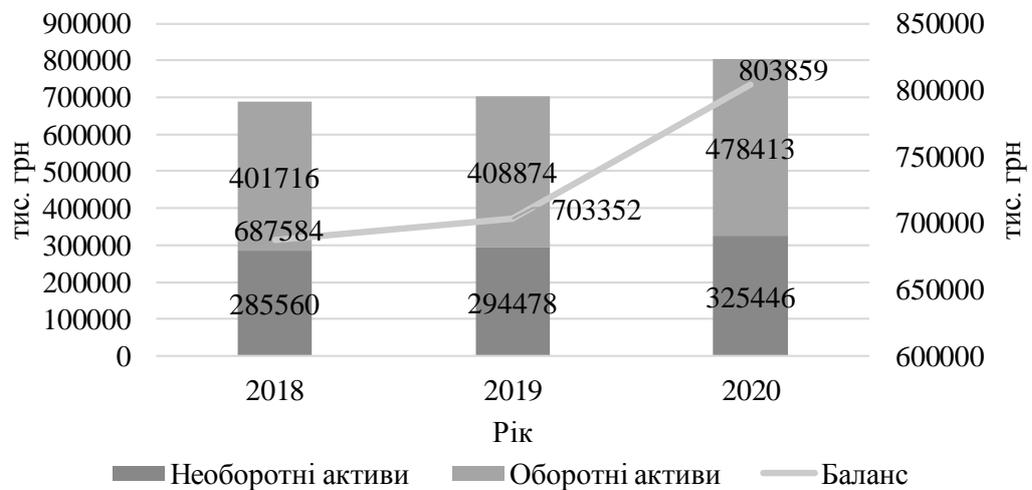

Рис. 2.2. Структурна динаміка майна ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕ-НЕРГО» за 2018 – 2020 роки

Постійне збільшення величини майна пов'язано головним чином із збільшенням оборотних активів, хоча у 2019 році в питомій вазі відбулося їх зменшення на 0,29%, але в абсолютному значенні збільшення на 7158 тис. грн. в порівнянні з 2018 роком. У 2020 році величина оборотних активів збільшилася на 17,01% або на 69539 тис. грн в порівнянні з 2019 роком, що може свідчити про формування більш мобільної структури активів, яка дозволяє розширювати господарську діяльність підприємства.

Говорячи більш детально про структуру оборотних активів, то щорічне їх зростання забезпечується зростанням дебіторської заборгованості та зростанням інших оборотних активів, хоча у 2019 році бачимо їх зниження в загальній частці майна підприємства (рис. 2.3).

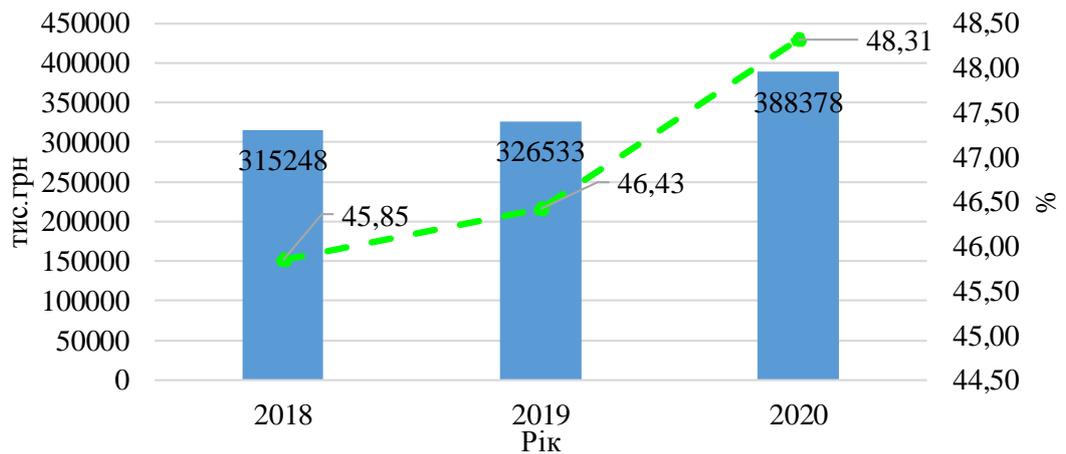

Рис. 2.3. Структурна динаміка та динаміка кількості дебіторської заборгованості ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Дебіторська заборгованість є невід’ємною частиною функціонування ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» так як підприємство надає послуги з постачання гарячої води та централізованого опалення більше ніж для 200-сот тисяч споживачів, але зважаючи на те, що кількість споживачів не зростає, а величина дебіторської заборгованості в період з 2018 по 2019 рік збільшилася майже на 3,6% або на 11285 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 19% або на 61845 тис.грн, то можна зробити висновок, що ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» не оптимізує та не скорочує дебіторську заборгованість, а лише накопичує. Через високий рівень дебіторської заборгованості є ризик того, що борги перейдуть до розряду безнадійні, що погіршить фінансовий стан підприємства. Одним із напрямів до зменшення та оптимізації дебіторської заборгованості може бути введення санкції, відкриття судових справ, факторинг для боржників підприємства [48].

Досліджуючи інші оборотні активи, то з 2018 по 2019 рік бачимо зростання їх обсягу в структурі активів підприємства на 0,40 % або на 188 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік збільшення відбулося ще на 29,3% або на 13746 тис. грн. До інших оборотних активів можна віднести вартість матеріальних цінностей які були зіпсовані або втрачені, щодо яких не прийнято рішення про їх відшкодування, або суми податків і зборів, які були повернуті із бюджету. Збільшення

інших оборотних активів, дозволяє підприємству отримувати додаткові вигоди або вирішувати нагальні проблеми, через можливість їх швидкого перетворення в грошові кошти протягом одного ділового циклу.

Варто зазначити, що необоротні активи підприємства займають меншу половину в загальній структурі майна. Їх динаміка в абсолютному значенні має тенденцію до зростання, в цілому із 2018 по 2020 рік суми необоротних активів відбувся майже на 14 % або на 39 586 тис. грн, хоча в структурі активів ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» необоротні активи мають негативну динаміку до росту в частці структури, через постійне збільшення оборотних активів.

Фундаментальною основою необоротних активів для підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» є основні засоби та нематеріальні активи. Їх загальна величина має позитивну динаміку до росту, з 2018 по 2019 рік відбулося збільшення суми на 0,32 в.п або на 8741 тис. грн, починаючи із 2019 року по 2020 рік спостерігаємо зменшення основних засобів і нематеріальних активів в питомій вазі на 1,63 в.п, але зростання в абсолютному значенні склало 28797 тис. грн. Це може свідчити про придбання та створення нових інженерних споруд, машин та обладнань, транспортних засобів та іншого устаткування. Розширення основних засобів та нематеріальних активів позитивно впливає на стійкість підприємства, є запорукою його довгострокової стабільності в майбутньому. Наприклад за 2020 рік на придбання та створення нових матеріальних активів було витрачено 20110 тис. грн, також було витрачено 20645 тис. грн на поліпшення, реконструкцію та вдосконалення вже існуючих основних засобів, що є запорукою їх довготривалого використання.

Досліджуючи структуру активу підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» варто розглянути структуру пасиву підприємства (рис. 2.4), так як там знаходяться фінансові ресурси за рахунок яких і було сформовано актив підприємства. Загалом відбулося зростання загальної величини капіталу підприємства головним чином за рахунок збільшення поточних зобов'язань та забезпечень і власного капіталу.

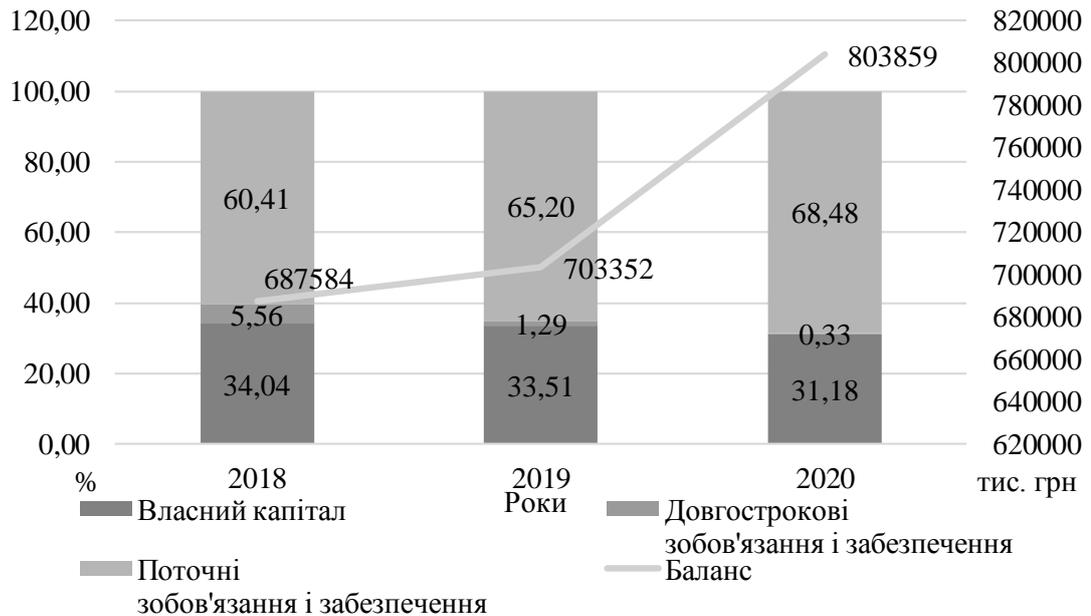

Рис. 2.4. Структурна динаміка капіталу ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛО-ЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки

Говорячи про поточні зобов'язання та забезпечення то з 2018 по 2019 рік відбулося зростання їх величини на 43217 тис. грн в абсолютному значенні і на 4,79 в.п. в частці структури. З 2019 по 2020 рік відбулося додаткове збільшення ще на 91921 тис. грн та на 3,28 в.п. в частці. Найбільш вагому частку в поточних зобов'язаннях та забезпеченнях займає кредиторська заборгованість, а також інші поточні зобов'язання (рис. 2.5).

Сума кредиторської заборгованості з 2018 по 2020 рік збільшилася на 108858 тис. грн та на 6,1 в.п в структурі пасиву підприємства. Основу кредиторської заборгованості складають борги за спожитий природний газ – 388840 тис. грн або майже 97% від всієї кредиторської заборгованості станом на 31.12.2020 року. Суттєве зростання кредиторської заборгованості в 2020 році пов'язано із скасуванням дії ПСО (покладання спеціальних обов'язків) на ринку газу для підприємств теплокомуненерго. Це означає, що уряд більше не регулює ціни на газ, а постачальники тепла мають купувати газ за ринковими цінами. ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» купує газ у НАК «Нафтогаз України» і за 2020 рік заборгувало підприємству приблизно 500 млн. грн, що

ставить під загрозу подальше функціонування ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО». Для покращення ситуації було взято кредит в АБ «Укргазбанк» на суму 13240 тис. грн, для поповнення обігових коштів та погашення частини боргу, що дозволило підприємству надалі функціонувати. Через високий рівень кредиторської заборгованості, до підприємства можуть вживатися певні санкції, можуть відкриватися судові справи, що може негативно відобразитися на репутації підприємства та його фінансовому стані.

Рис. 2.5. Структура динаміка та динаміка кредиторської заборгованості ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Інші поточні зобов'язання включають в себе «Податкові зобов'язання» та розрахунки з іншими кредиторами, наприклад з ПАТ «НЕФКО» та ПАТ «Полтававодоканал». ПАТ «НЕФКО» надав кредит для реконструкції котельні за вул. Європейською, в загальній сумі 535 тис. грн, під 6% в євро, також були надані інші кредити від даної організації на суму 1070 тис. грн станом на 31.12.2020 року. З ПАТ «Полтававодоканал» було укладено договір із переуступкою права вимоги у сумі 901 тис. грн.

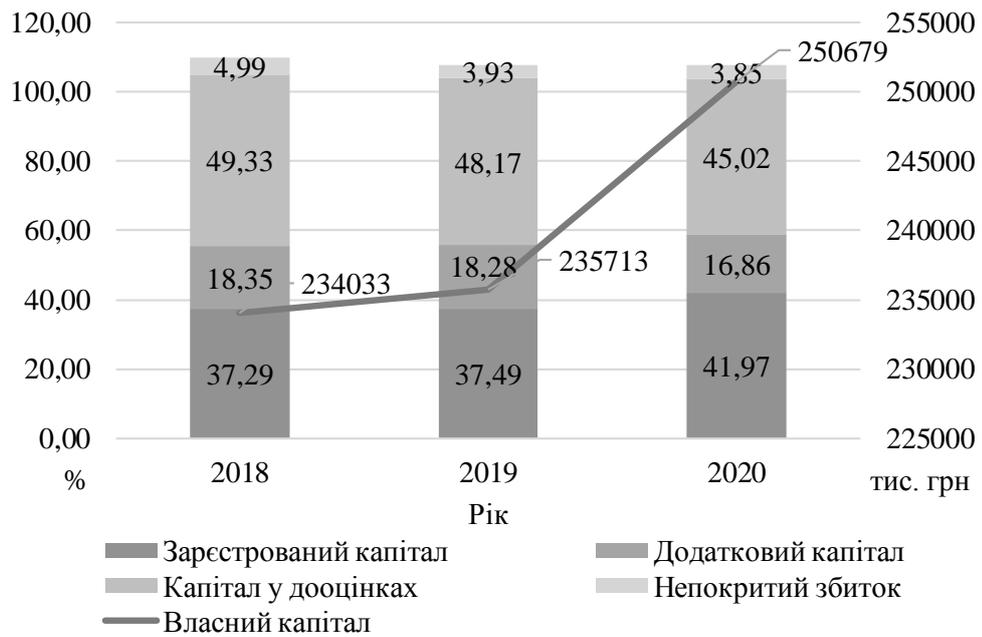

Рис. 2.6. Структура динаміка власного капіталу підприємства ПОКВПТТ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Досліджуючи власний капітал підприємства ПОКВПТТ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» варто зазначити, що в абсолютному значенні його величина має позитивну динаміку до росту, з 2018 по 2019 відбулося збільшення його суми на 1680 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 14966 тис. грн, але в частці структури пасиву підприємства поступово зменшується, через зростання поточних зобов'язань і забезпечень. В період з 2018 по 2019 рік сума власного капіталу зросла на 1680 тис. грн, але зменшилася на 0,52 в.п. в загальній частці, з 2019 по 2020 рік додатково ще зріс 14966 тис. грн в абсолютному значенні та зменшився на 2,33 в.п. в частці питомої ваги. Основними подіями та чинниками, які дозволили збільшити власний капітал були – отримання на баланс новозбудованої котельні для теплопостачання спортивно-видовищного комплексу по вул. Петра Юрченка 1-а, це дозволило збільшити власний капітал на 8817 тис. грн [15,16]. Частка зарєстрованого капіталу збільшується щороку, це пов'язано із внесками від Полтавської обласної ради, у 2019 році внески становили 13362 тис. грн, у 2020 році – 8000 тис. грн. Частка додаткового капіталу поступово зменшується, з 2018 по 2019 рік на 0,07 в.п, з 2019 по 2020 роки ще на

1,42 в.п. Говорячи про капітал в дооцінках, то він займає левову частку в структурі власного капіталу, але в питомій вазі має тенденцію до зменшення. З 2018 по 2020 рік зменшився на 4,31 в.п. або на 2575 тис. грн. Основною причиною його зменшення є перевищення сум попередніх дооцінок на сумою попередніх уцінок залишкової вартості об'єктів основних засобів, що вибувають із балансу (списання).

ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має непокріті збитки, які відносяться до «хворих» статей балансу. Бачимо, що в питомій вазі частка непокрітих збитків зменшується, але в абсолютному значенні зростає, з 2018 по 2020 рік зросли на 371 тис. грн. Також про незадовільну роботу підприємства вказує рівень грошових коштів, який із 2018 по 2020 рік зменшився на 1,38 в.п. в питомій вазі оборотних активів, хоча рівень має бути не менше 10% для нормального функціонування. Також дебіторська заборгованість має дорівнювати кредиторській заборгованості в частці питомої ваги, але для ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» кредиторська заборгованість перевищує дебіторську на 9,28 в.п. (станом на 31.12.2020 року), що може призвести до проблем із платоспроможністю в майбутньому.

Підсумовуючи вище сказане, можна дійти висновку, що майновий стан підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» незадовільний. Однією із причин незадовільного стану є те, що тарифи на послуги регулюються державою, що не дозволяє ефективно вирішувати всі наявні проблеми. Наявність багатьох хворих статей балансу, свідчить про те, що керівництву підприємства варто переглянути стратегію управління і покращувати ситуацію як з дебіторською так і кредиторською заборгованістю.

Від структури капіталу на пряму залежить рівень фінансової стійкості підприємства як передумови його платоспроможності. Проаналізуємо основні показники фінансової стійкості ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» у табл. 2.2. Можна зробити висновок, що переважна більшість показників фінансової стійкості підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018–2020 роки не відповідають нормативним значенням.

Таблиця 2.2

Основні показники фінансової стійкості підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки

Показник	2018	2019	2020	Відхилення	
				2019 - 2018	2020 - 2019
1. Наявність власних коштів підприємства в обороті, тис. грн	-51827	-58765	-74767	-6938,00	-16002,00
2. Коефіцієнт фінансової стійкості, грн/грн	0,40	0,35	0,32	-0,05	-0,03
3. Коефіцієнт автономії, грн/грн	0,340	0,335	0,312	-0,005	-0,023
4. Коефіцієнт фінансової залежності, грн/грн	2,94	2,98	3,21	0,05	0,22
5. Коефіцієнт фінансового ризику, грн/грн	1,94	1,98	2,21	0,05	0,22
6. Коефіцієнт маневреності власного капіталу, грн/грн	-0,06	-0,21	-0,29	-0,15	-0,08
7. Коефіцієнт покриття запасів, грн/грн	-0,51	-1,62	-2,83	-1,12	-1,21
8. Коефіцієнт загальної заборгованості	1,77	1,95	2,20	0,17	0,25
9. Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу, грн/грн	0,52	0,50	0,45	-0,01	-0,05

Говорячи про наявність власних коштів підприємства в обороті, то у 2018 році це значення було від'ємним і склало -51827 тис. грн. (рис. 2.7).

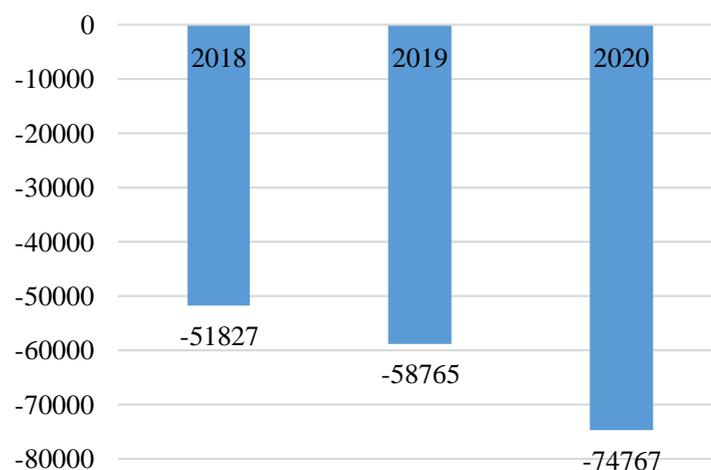

Рис. 2.7. Динаміка величини власних коштів підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» в обороті, тис. грн

У 2019 році відбулося погіршення ситуації і наявність власник коштів зменшилася ще на 6938 тис. грн, а у 2020 році нестача збільшилася ще на 16002 тис. грн до рівня -74767 тис. грн. Негативна динаміка до зростання власник коштів свідчить, про те, що підприємство з кожним роком втрачає частину своєї платоспроможності, все менше і менше коштів спрямовуються на капітальні інвестиції та вирішення нагальних проблем.

Аналізуючи коефіцієнт фінансової стійкості, можна зазначити, що в досліджуваний період значення коефіцієнта зменшується (рис. 2.8). У 2019 році зменшилося на 0,05 грн/грн в порівнянні із 2018 роком, а у 2020 році зменшилося ще на 0,03 грн/грн в порівнянні із 2019 роком. Нормативне значення даного показника – 1 грн/грн. Чим далі значення коефіцієнта від 1, тим нестабільнішим є фінансовий стан підприємства і як бачимо кожного року стан погіршується, через недостатнє зростання власного капіталу.

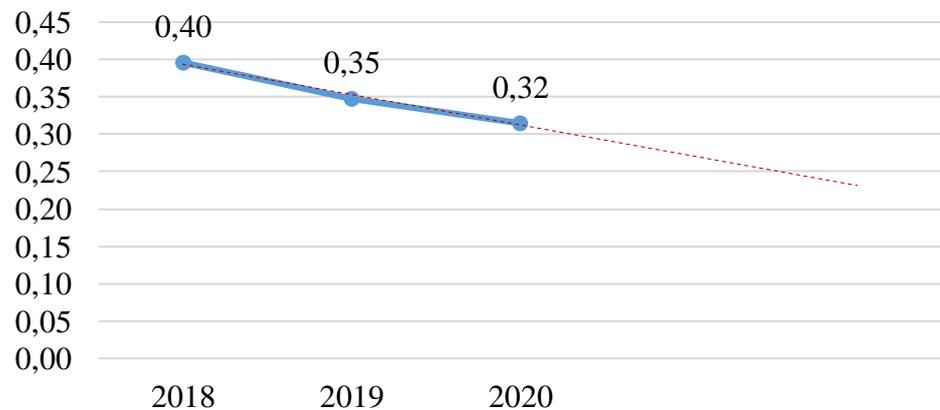

Рис. 2.8. Динаміка коефіцієнта фінансової стійкості підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО», грн/грн

Досліджуючи значення коефіцієнту автономії підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» варто зазначити, що величина коефіцієнту має негативну динаміку до росту. У 2018 році значення коефіцієнта складало 0,340 грн/грн, але вже у 2019 році бачимо зниження даного показника на 0,05 грн/грн, а у 2020 році знову відбулося зниження даного показника на 0,023 грн/грн до рівня 0,312 грн/грн (рис. 2.9). Мінімальне критичне значення

цього коефіцієнта – 0,5. Так як значення коефіцієнта автономії підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» кожного року зменшується і становить менше 0,5 грн/грн, це свідчить про те, що більшість зобов'язань підприємства воно не може покрити за власний рахунок, доводиться залучати додаткові позикові кошти, що негативно відображається на фінансовому стані підприємства.

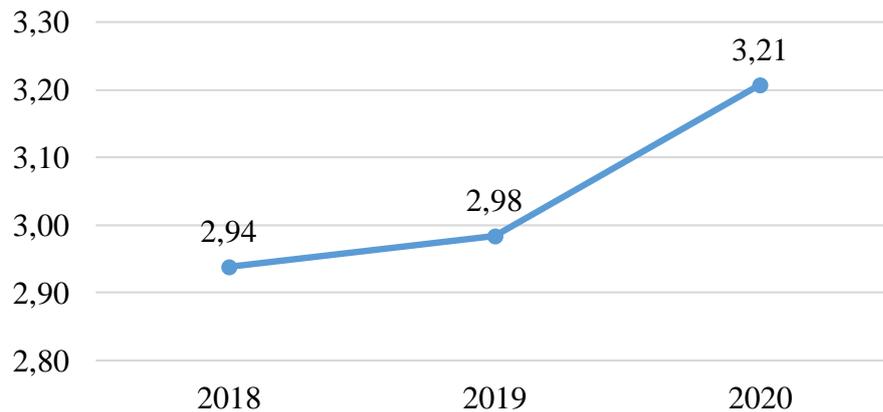

Рис. 2.9. Динаміка коефіцієнта фінансової залежності ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО», грн/грн

Значення коефіцієнту фінансової залежності для підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період зростають. У 2019 році відбулося зростання даного показника на 0,05 грн/грн ніж у попередньому році, а у 2020 році відбулося інтенсивне збільшення даного показника на 0,22 грн/грн, ніж у 2019 році. Рекомендоване значення коефіцієнта фінансової залежності – 2 грн/грн. Так як отримані результати більші рекомендованого значення у підприємства можуть виникнути проблеми, в майбутньому, з дефіцитом грошових засобів та загрозою неплатоспроможності.

Говорячи про коефіцієнт фінансового ризику для підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» то за досліджуваний період його величина має позитивну динаміку до росту. Станом на 2018 рік, значення даного коефіцієнта складало -1,94 грн/грн, але вже у 2019 році відбулося зростання величини даного показника на 0,05 грн/грн, при цьому зростання продовжувалося і у 2020 році, коли значення коефіцієнту збільшилося на 0,22 грн/грн. Вцілому

зростання даного показника є негативним явищем для підприємства, це свідчить про підвищення залежності від залучених джерел, втрату фінансової автономії.

Розрахувавши коефіцієнт маневреності власного капіталу підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО», дійшли висновку, що він має негативну динаміку до росту. Починаючи з 2018 по 2019 рік цей показник зменшився на 0,21 грн/грн, а з 2019 по 2020 рік, ще на 0,08 грн/грн. Нормативне значення показника коливається в межах від 0,4 до 0,6. Так як, отримані результати менше нормативних, це свідчить про погіршення фінансового стану підприємства, не створюють можливості щодо фінансового забезпечення виробничої та інших видів діяльності, погіршується можливість проведення розрахунків з кредиторами.

Аналізуючи значення коефіцієнту покриття запасів, варто зазначити, що значення є від'ємним та існує тенденція до зниження цього показника. У період з 2018 по 2019 рік, величина коефіцієнту зменшилася на 1,12 грн/грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 1,21 грн/грн. (рис. 2.10).

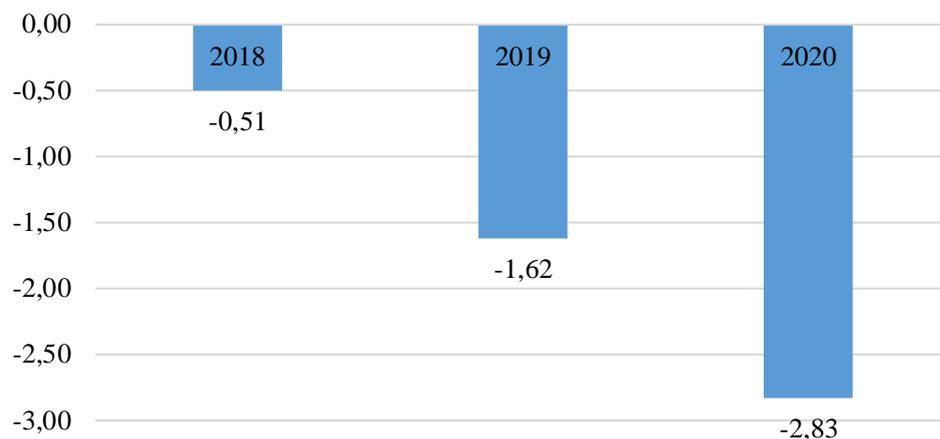

Рис. 2.10. Динаміка коефіцієнта покриття запасів ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО», грн/грн

Нормальним вважається фінансовий стан, коли значення цього коефіцієнта становить 0,8. Так як отримані результати не відповідають нормативним,

це свідчить про те, що власними джерелами не покривається необхідна величина запасів та затрат.

Досліджуючи коефіцієнт загальної заборгованості для підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» об'єктивним є те, що його величина має динаміку до росту. У 2019 році значення збільшилося на 0,17 раз/рік в порівнянні з 2018 роком, коли значення даного коефіцієнта становило 1,77 раз/рік. У 2020 році відбулося поступове збільшення суми даного показника на 0,25 раз/рік, ніж у 2019 році. Оскільки коефіцієнт загальної заборгованості для підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» перевищує одиницю, можна говорити про кризовий фінансовий стан підприємства.

Значення коефіцієнта співвідношення власного і залученого капіталу підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має негативну динаміку до росту. У період з 2018 по 2019 рік величина цього показника зменшилася на 0,02 грн/грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 0,05 грн/грн. Нормативне значення даного показника – 1 грн/грн. Зменшення цього показника в динаміці свідчить про підсилення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів і кредиторів, тобто про деяке зниження фінансової стійкості.

Важливим етапом аналізу фінансової стійкості на підприємстві ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» є оцінювання запасу фінансової стійкості. Для розрахунку даного показника побудуємо таблицю 2.3.

Таблиця 2.3

Розрахунок фінансової стійкості підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Показник	2018	2019	2020
Загальна величина запасів	26885	30634	25475
Наявність власних коштів	-51827	-58765	-74767
Наявність власних та довгострокових позикових коштів (робочий капітал)	-13629	-49696	-72078
Наявність загальних коштів	-13629	-13699	-58878
$\Phi_B = B - Зп$	-78712	-89399	-100242
$\Phi_{Bд} = Bд - Зп$	-40514	-80330	-97553
$\Phi_{Зк} = Зк - Зп$	-40514	-44333	-123028
Трикомпонентний показник фінансової стійкості	{0,0,0}	{0,0,0}	{0,0,0}

Провівши оцінювання запасу фінансової стійкості на підприємстві ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» можна зробити висновок, що воно перебуває у кризовому фінансовому стані. Так, у 2018 році трикомпонентний показник фінансової стійкості становив - {0,0,0}. Це означає, що на підприємстві спостерігається дефіцит власних коштів, довгострокових позикових коштів і загальних коштів.

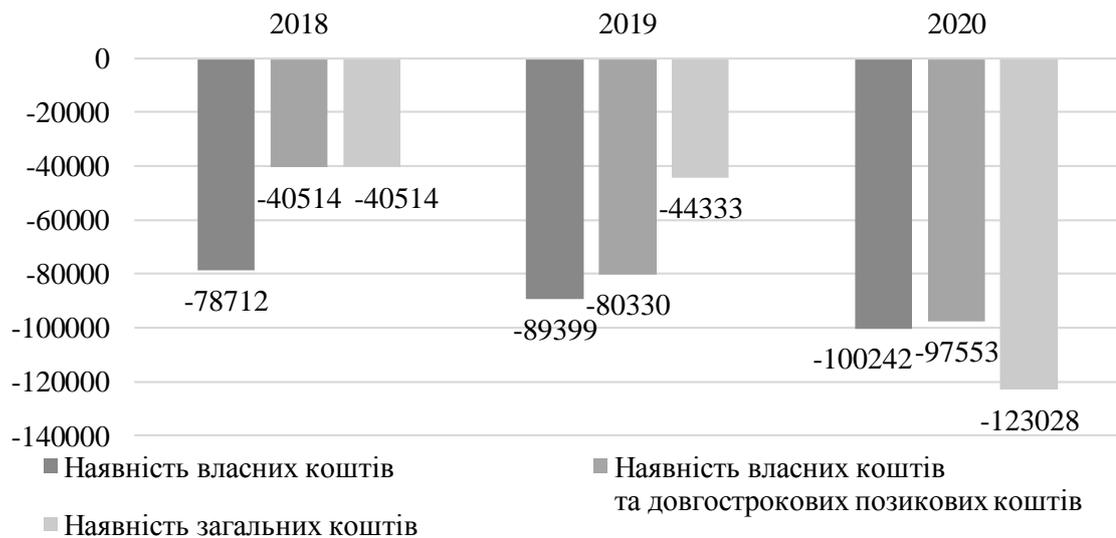

Рис. 2.11. Динміка джерел фінансування запасів ПOKBПТГ «ПОЛТАВА-ТЕПЛОЕНЕРГО», з 2018 по 2020 рік, тис. грн

У 2019 році ситуація продовжувала погіршуватися, наявність власних коштів зменшилася на 6938 тис. грн, дефіцит власних коштів та довгострокових позикових коштів збільшився на 39816 тис. грн, а дефіцит загальних коштів на 3819 тис. грн в порівнянні із попереднім періодом. На кінець року перебувало також у кризовому фінансовому стані, так як трикомпонентний показник фінансової стійкості становив {0,0,0}.

Станом на 2020 рік покращень для підприємства не відбулося. Дефіцит власних коштів збільшився на 10843 тис. грн, дефіцит власних коштів та довгострокових позикових коштів збільшився на 17223 тис. грн в порівнянні із 2019 роком. Дефіцит загальних коштів збільшився на 78695 тис. грн в порівнянні із попереднім періодом. На кінець 2020 року, підприємство продовжило

перебувати у кризовому фінансовому стані, трикомпонентний показник фінансової стійкості становив $\{0,0,0\}$.

Кризове фінансове становище на підприємстві ПOKBПТГ «ПОЛТАВА-ТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період є результатом того, що необоротні активи перевищують власний капітал, довгострокових зобов'язань та забезпечень, короткострокових кредитів банку недостатньо для покриття дефіциту власного капіталу. Для того, щоб покращити фінансовий стан підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» варто проводити вивчення руху дебіторської заборгованості з метою її поліпшення та зменшення, шляхом перевірки клієнтів на предмет добросовісності та вчасної сплати за попередньо надані послуги за допомогою власних джерел або сторонніх ресурсів, розробити і реалізувати стратегічну фінансову політику підприємства, з метою виведення його із кризового фінансового становища.

2.2. Аналіз ліквідності й платоспроможності ПOKBПТГ «Полтавате-плоенерго»

Кожне підприємство повинне самостійно підтримувати ліквідність на заданому рівні на основі аналізу її стану, проведеного за конкретні періоди, та прогнозування результатів діяльності з метою здійснення науково-обґрунтованої економічної політики.

На першому етапі складаємо баланс ліквідності, який представлений у таблиці 2.4.

Побудувавши баланс ліквідності, виявлено такі співвідношення між групами:

2018 рік	2019 рік	2020 рік
$\left\{ \begin{array}{l} A1 < П1 \\ A2 > П2 \\ A3 > П3 \\ A4 > П4 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} A1 < П1 \\ A2 > П2 \\ A3 > П3 \\ A4 > П4 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} A1 < П1 \\ A2 > П2 \\ A3 > П3 \\ A4 > П4 \end{array} \right\}$

Таблиця 2.4

Баланс ліквідності підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Актив	2018	2019	2020	Пасив	2018	2019	2020	Надлишок +,-		
								2018	2019	2020
Група А1 Грошові кошти	12676	4572	3730	Група П1 Поточні зобов'язання Кредит.заборг. за товари, роботи	410617	415398	524429	-397941	-410826	-520699
Група А2 Дебіторська заборгованість, Готова продукція	314248	326533	388378	Група П2 Короткострокові кредити банку	0	35997	15171	314248	290536	373207
Група А3 Виробничі запаси, незавершене виробництво	76264	79110	89817	Група П3 Довгострокові зобов'язання	42934	16244	13580	33330	62866	76237
Група А4 Необоротні активи	284396	293137	321934	Група П4 Власний капітал	234033	235713	250679	50363	57424	71255
Баланс гр.1+2+3+4	687584	703352	803859	Баланс гр.1+2+3+4	687584	703352	803859	-	-	-

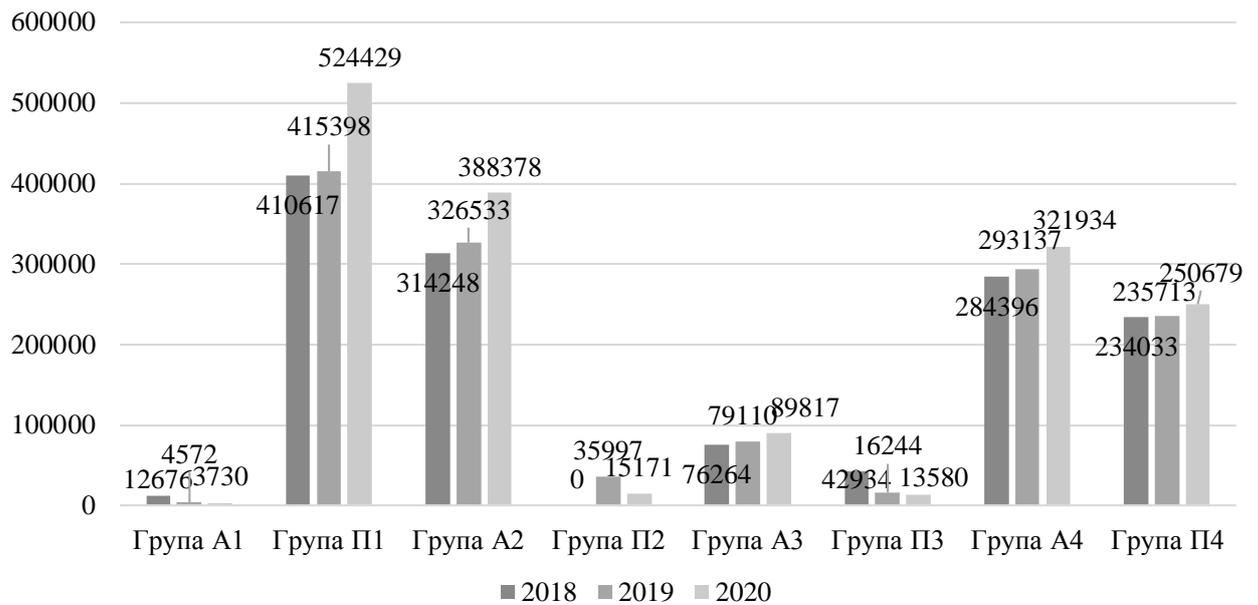

Рис. 2.12. Динаміка балансу ліквідності підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, тис. грн

Аналізуючи вище отримані результати, можна зробити висновок, що у 2018 – 2020 роках для підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» не забезпечується абсолютна ліквідність балансу. Грошових коштів на підприємстві менше на 397941 тис. грн станом на 2018 рік, менше на 410826 тис. грн станом на 2019 рік і менше на 520699 тис. грн на 2020 рік, ніж це потрібно для погашення термінової заборгованості на дату складання балансу. Швидколіквідні активи які на 98% складаються із дебіторської заборгованості перевищують суму відносно термінових боргів на 314248 тис. грн станом на 2018 рік, на 290536 тис. грн станом на 2019 рік та на 373207 тис. грн станом на 2020 рік, при цьому бачимо накопичення дебіторської заборгованості. Так як підприємство має проблеми із її поверненням та деяка частина переходить у безнадійну заборгованість, неможливо на 100% стверджувати, що підприємство залишиться платоспроможним у найближчій перспективі.

Вартість середньоліквідних активів перевищує суму середньотермінових боргів на 33330 тис. грн у 2018 році, на 62866 тис. грн у 2019 році та на 76327 тис. грн у 2020 році, що забезпечить платоспроможність підприємства у

середньостроковій перспективі. Водночас, вартість важко ліквідних і неліквідних активів повинна бути меншою від вартості довгострокових зобов'язань і власного капіталу. Так як для підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» важко ліквідні і неліквідні активи перевищуються вартість довгострокових зобов'язань і власного капіталу в період з 2018 по 2020 рік – це свідчить, про нестабільності підприємства у віддаленій перспективі.

Також, для підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» не виконується рівність - $A1+A2 \geq P1 + P2$; $A4 \leq P4$, то можна зробити висновок про поточну не ліквідність, яка свідчить про неплатоспроможність підприємства в майбутньому. Підприємству доцільно найближчим часом здійснити заходи, спрямовані на накопичення необхідного розміру грошових коштів і їх еквівалентів або реструктурувати найбільш термінові борги, оптимізувати дебіторську заборгованість [19].

Проаналізуємо ліквідність підприємства за допомогою коефіцієнтів, це дозволить зрозуміти, яка частина оборотного капіталу підприємства, має власну ліквідність, тобто здатністю перетворюватися за визначений термін у грошову форму, при відношенні до суми короткострокових зобов'язань показує, яку частку короткострокових зобов'язань підприємство «покриє» [18]. Для проведення розрахунків побудуємо таблицю 2.4.

Таблиця 2.4

Показники ліквідності та платоспроможності підприємства «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

№ з/п	Показники	2018	2019	2020	Темп зростання, %	
					2019/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6	7
1	Власний оборотний капітал, тис. грн	-13637	-49696	-72078	364,42	145,04
2	Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття), грн/грн	0,97	0,89	0,87	91,75	97,75
3	Коефіцієнт швидкої ліквідності, грн/грн	0,9	0,820	0,822	91,11	100,30
4	Коефіцієнт абсолютної ліквідності, грн/грн	0,030	0,010	0,007	33,33	67,76

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7
5	Коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей, грн/грн	0,19	0,18	0,17	94,36	94,98
6	Коефіцієнт ліквідності дебіторської заборгованості, грн/грн	0,765	0,723	0,720	94,52	99,50
7	Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами, грн/грн	-0,03	-0,12	-0,15	358,04	123,96
8	Коефіцієнт фінансового лівериджу, грн/грн	0,16	0,04	0,01	23,57	27,88
9	Коефіцієнт відновлення платоспроможності, грн/грн	-2,07	-3,59	-14,31	173,43	398,61
10	Частка кредиторської заборгованості у власному капіталі й дебіторської заборгованості, грн/грн	0,554	0,546	0,64	98,52	117,27
11	Коефіцієнт співвідношення чистих оборотних активів із чистими активами, грн/грн	-0,22	-0,25	-0,30	112,58	119,63

Проаналізувавши отримані дані, можна зробити висновок, що величина власного оборотного капіталу має негативну динаміку (рис. 2.13).

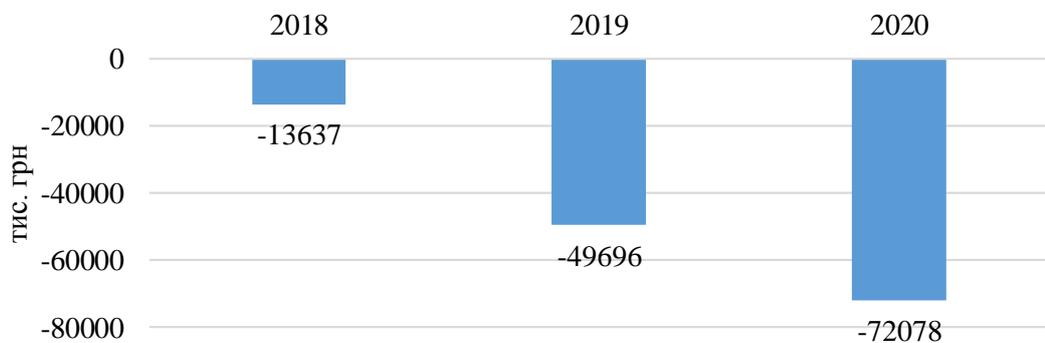

Рис. 2.13. Динаміка власного оборотного капіталу (ВОК) підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

З 2018 по 2019 рік значення ВОК зменшилося на 36059 тис. грн, або майже в 2,64 рази. З 2019 по 2020 рік зниження відбулося ще на 22382 тис. грн або на 45%. Нестача ВОК є негативним явищем для підприємства, це змушує підприємство зменшувати обсяг виробництва продукції, що не найкращим чином впливає на фінансовий стан підприємства.

Говорячи, про загальний коефіцієнт ліквідності (покриття) то сума цього коефіцієнта має тенденцію до зменшення. Починаючи із 2018 по 2019 рік значення зменшилося на 0,08 грн/грн або на 8,25%, а з 2019 по 2020 рік ще на 0,02 грн/грн або на 2,25% (рис. 2.14).

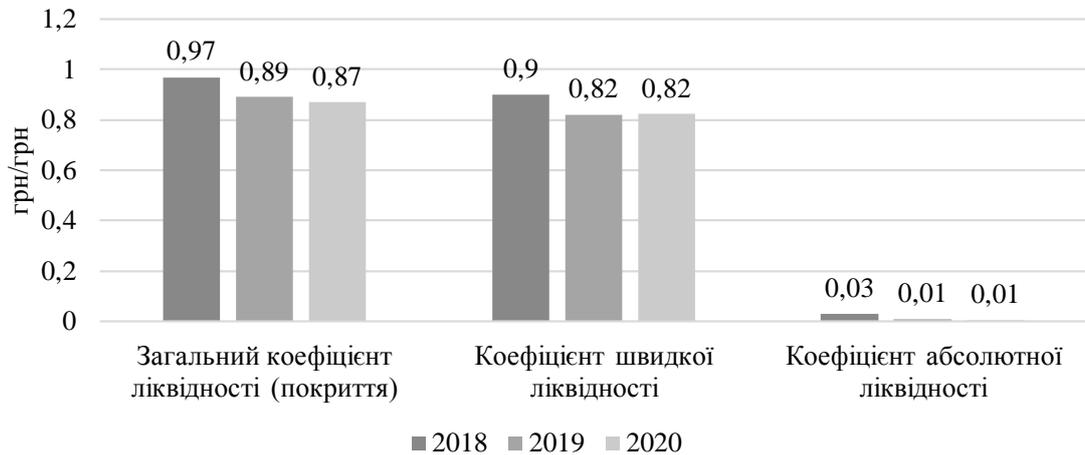

Рис. 2.14. Динаміка коефіцієнтів загальної, швидкої та абсолютної ліквідності підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття) не відповідає нормативним значення, це означає, що ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має неліквідний баланс. Для підвищення значення загальної ліквідності необхідно працювати в напрямку підвищення суми оборотних активів і зниження суми поточних зобов'язань. Для зниження суми поточних зобов'язання можна, наприклад, домовитися про надання кредитних коштів на більш тривалий період часу.

Зокрема, величина коефіцієнту швидкої ліквідності, має негативну динаміку до росту. З 2018 по 2019 рік, цей значення коефіцієнту зменшилося майже на 9% або на 0,08 грн/грн. При цьому з 2019 по 2020 рік спостерігаємо зростання величини даного коефіцієнта на 0,002 грн/грн або на 0,30%. Отримані показники відповідають нормативним – 0,7-0,8 грн/грн, тому ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» здатне протягом короткого періоду

погасити свої короткострокові зобов'язання. При цьому існує негативна динаміка до зменшення цього показника, яка пов'язана із збільшенням поточних зобов'язань підприємства.

Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має негативну динаміку до росту. З 2018 по 2019 рік цей коефіцієнт зменшився на 0,02 грн/грн або майже на 74%, а з 2019 по 2020 рік ще на 0,003 грн/грн або на 32,24%. Коефіцієнт абсолютної ліквідності не відповідає нормативним значенням, отримані значення суттєво відрізняється від нормативних значень – 0,2-0,3 грн/грн. Це може свідчити про те, що ліквідність ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» є недостатньою, підприємство не може негайно погасити свої зобов'язання. Для підвищення значень абсолютної ліквідності підприємство може залучити позикові кошти, реалізувати частину зайвих активів для збільшення суми найбільш ліквідних активів.

У повній мірі оцінивши коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей, варто зазначити, що значення коефіцієнта має негативну динаміку до росту. Кожного року починаючи із 2018 по 2020 відбувалося зменшення на 0,01 грн/грн, або на 5,64% і 5,02% відповідно (рис. 2.15). Зниження цього показника є негативним явищем, так як все менше поточних зобов'язань покривається запасами.

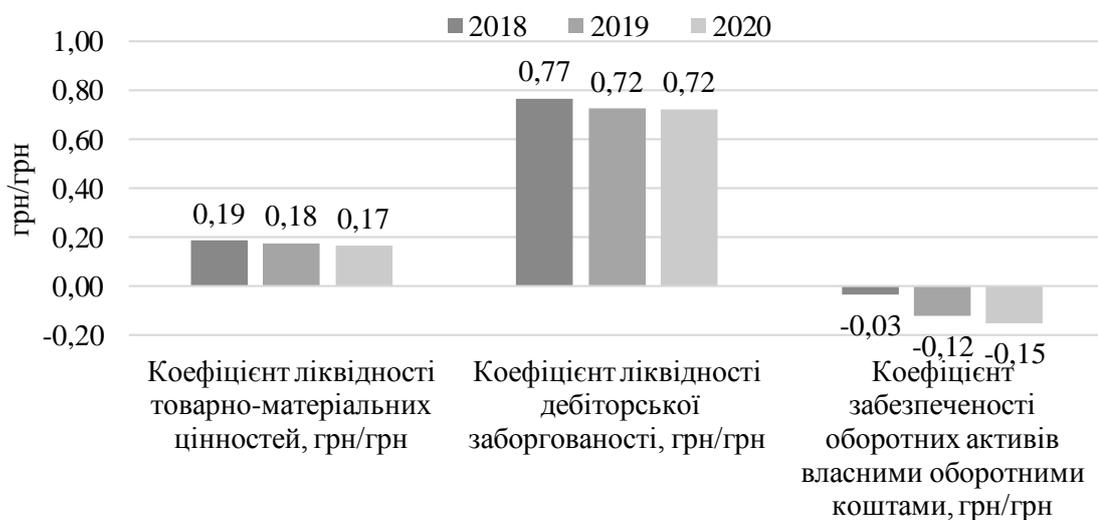

Рис 2.15. Динаміка коефіцієнтів ліквідності активів ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Величина коефіцієнту ліквідності дебіторської заборгованості підприємства ПОВВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має негативну динаміку до росту. З 2018 по 2019 рік коефіцієнт зменшився на 0,039 грн/грн або майже на 6%, а з 2019 по 2020 рік ще на 0,003 грн/грн, або на 0,5%. Негативна динаміка до росту даного показника свідчить проте, що все менше надходжень від дебіторів буде використано для погашення короткострокових зобов'язань.

Водночас коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами, який характеризує платоспроможність підприємства, має негативну динаміку до росту та від'ємне значення. З 2018 по 2019 рік це показник зменшився на 0,09 грн/грн, або майже у 2,58 рази, а з 2019 по 2020 рік ще на 0,03 грн/грн, або на 23%. Нормативне значення для даного показника знаходиться має бути нижчим за 0,5 але більше 0,1. Так як отримані результати не відповідають нормативним значенням, це свідчить про те, що підприємство ПОВВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» не може самостійно фінансувати свою поточну діяльність, структура балансу є незадовільною.

При цьому коефіцієнт фінансового лівериджу має негативну динаміку до росту. Починаючи із 2018 по 2019 рік зменшився на 0,12 грн/грн або на 76,43%, а з 2019 по 2019 рік, ще на 0,03 грн/грн або на 72,12 %. Головним чином зменшення даного показника пов'язано із збільшенням власного капіталу і зменшенням довгострокових зобов'язань і забезпечень. Зменшення цього показника є позитивним явищем, оскільки свідчить про зниження фінансової залежності підприємства від зовнішніх інвесторів значно, при цьому це може бути свідченням того, що підприємство втрачає зовнішніх інвесторів, через свій незадовільний фінансовий стан.

Досліджуючи частку кредиторської заборгованості у власному капіталі й дебіторської заборгованості підприємства ПОВВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» можна зробити висновок, що в період з 2018 по 2019 рік частка мала негативну динаміку до росту. В досліджуваній період величина зменшилася на 0,008 грн/грн або на 1,48%, водночас з 2019 по 2020 рік цей показник зріс на

0,094 грн/грн, або на 17,27%. Збільшення даного показника є негативним явищем, так як це означає те, що на 1 грн власного капіталу припадає 50-60 копійок кредиторської і дебіторської заборгованості, що не додає фінансової стійкості підприємству.

Говорячи про коефіцієнт співвідношення чистих оборотних активів із чистими активами, варто відмітити те, що цей значення даного показника має негативну динаміку до росту. В період з 2018 по 2019 рік цей показник зменшився на 0,03 грн/грн або на 12,58%, а з 2019 по 2020 рік ще на 0,05 грн/грн або на 19,63%. Позитивним явищем для підприємства є коли сума цього коефіцієнту збільшується і має позитивним значення, так як отримані результати не відповідають нормативним це може свідчити про те, що підприємство має незадовільну поточну платоспроможність.

У фінансовому аналізі важливе місце займає аналіз та порівняння дебіторської та кредиторської заборгованості, так як вони суттєво впливають на фінансовий стан підприємства та його платоспроможність. Аналіз даних показників проведемо у табл. 2.5.

Можна зробити висновок, що в період з 2018 по 2020 рік кредиторська заборгованість ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» перевищує дебіторську. У цілому дебіторська та кредиторська заборгованість має залишатися приблизно на одному рівні, при цьому стаються випадки, коли кредиторська заборгованість перевищує дебіторську. З точки зору загальноекономічних концепцій це явище є позитивним, так як підприємство залучає більше коштів в оборот, ніж відволікає з нього, що є свідченням раціонального використання коштів. З точки зору бухгалтерії це явище є негативним, тому, що навіть якщо підприємство стягне всю дебіторську заборгованість, то все рівно зобов'язання підприємства не будуть погашені. На їх погашення потрібно витратити додаткові грошові ресурси підприємства, що може погіршити його фінансовий стан і платоспроможність.

Таблиця 2.5

Динаміка співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВА-ТЕПЛОЕНЕРГО» у 2018-2020 роках

Найменування статей	На кінець року		Найменування статей	На кінець року		Співвідношення ДЗ і КЗ	
	абсолют. значення, тис. грн	питома вага, %		абсолют. значення, тис. грн	питома вага, %	Δ	%
2018 рік							
Дебіторська заборгованість, усього	311403	100	Кредиторська заборгованість, усього	372333	100	-60930	83,64
У тому числі:			У тому числі:				
1. За товари, роботи, послуги	252159	80,98	1. За товари, роботи, послуги	297812	79,99	-45653	84,67
2. По розрахунках	0	0	2. По розрахунках	0	0	0	0
3. Інша дебіторська заборгованість	59244	19,02	3. Інша кредиторська заборгованість	74521	20,01	-15277	79,50
2019 рік							
Дебіторська заборгованість, усього	323690	100	Кредиторська заборгованість, усього	358236	100	-34546	90,36
У тому числі:			У тому числі:				
1. За товари, роботи, послуги	288326	89,07	1. За товари, роботи, послуги	302076	84,32	-13750	95,45
2. По розрахунках	0	0	2. По розрахунках	0	0	0	0
3. Інша дебіторська заборгованість	35364	10,93	3. Інша кредиторська заборгованість	56160	15,68	-20796	62,97
2020 рік							
Дебіторська заборгованість, усього	388378	100	Кредиторська заборгованість, усього	459112	100	-70734	84,59
У тому числі:			У тому числі:				
1. За товари, роботи, послуги	336532	86,65	1. За товари, роботи, послуги	401897	87,54	-65365	83,74
2. По розрахунках	0	0	2. По розрахунках	0	0	0	0
3. Інша дебіторська заборгованість	51846	13,35	3. Інша кредиторська заборгованість	57215	12,46	-5369	90,62

Так, у 2018 році перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською становило – 60930 тис. грн, тобто дебіторської заборгованості було менше на 16,36% ніж кредиторської (рис. 2.16). При цьому кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги перевищувала дебіторську на 45653 тис. грн, або на 15,33%, а інша кредиторська заборгованість перевищувала іншу дебіторську заборгованість на 15277 тис. грн, або на 20,5%.

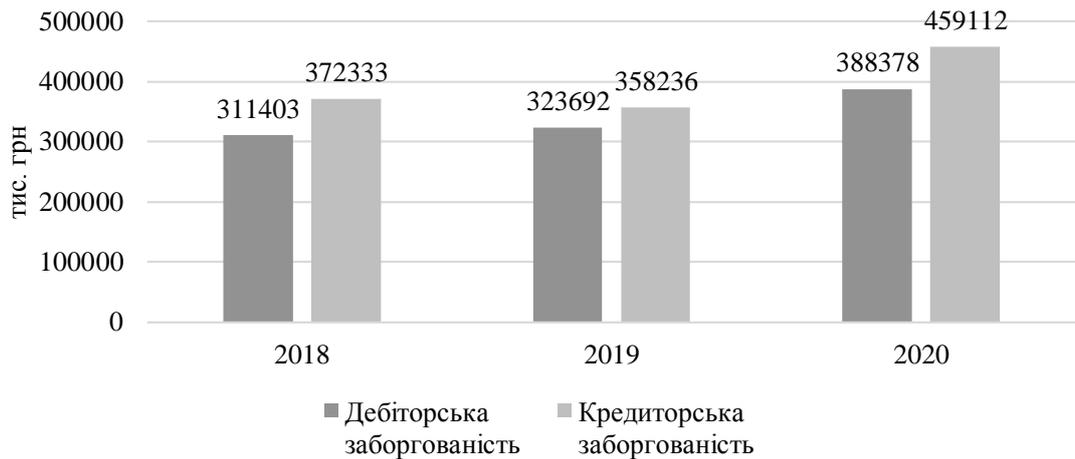

Рис. 2.16 Динаміка величини дебіторської та кредиторської заборгованості ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Вже у 2019 році ситуація дещо покращилася і перевищення кредиторської заборгованості становило – 34544 тис. грн, тобто дебіторської заборгованості було менше на 9,64% ніж кредиторської. Варто зазначити, що кредиторська заборгованість за товар роботи та послуги перевищувала аналогічну дебіторську заборгованість на 13750 тис. грн або на 4,55 %, а інша кредиторська заборгованість перевищувала іншу дебіторську заборгованість на 20794 тис. грн або на 37,03%.

Говорячи про 2020 рік, то ситуація із співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості погіршилася в порівнянні із 2019 роком. Перевищення кредиторської заборгованості становило – 70734 тис. грн, тобто дебіторської заборгованості було менше на 15,41%. Значне зростання кредиторської заборгованості, головним чином пов'язано із зростанням поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами. Досліджуючи більше детально

кредиторську та дебіторську заборгованість, то кредиторська заборгованість за роботи, товари та послуги перевищувала аналогічну кредиторську на 65365 тис. грн або на 16,26%, а інша кредиторська заборгованість перевищувала іншу дебіторську заборгованість на 5369 тис. грн, або на 9,38%.

Так як, більшу частку кредиторської заборгованості займають банківські кредити на поповнення обігових коштів та заборгованість за товари, роботи та послуги, це може свідчити про те, що грошових коштів не вистачає на підприємстві, так як дебітори платять підприємству рідше, ніж підприємство повинно сплачувати за своїми зобов'язаннями. При цьому дебіторська заборгованість щороку збільшується, це означає те, що заходи які проводить підприємство по її зменшенню не є ефективними, обігові кошти які можна було б повернути із дебіторської заборгованості на підприємство або не повертаються, або повертаються в незначній кількості для повноцінного функціонування підприємства. Нестача обігових коштів на підприємстві може призвести до зниження показників платоспроможності підприємства. Також варто зважати на відміну регулювання цін на газ для комунальних підприємств, що змушує їх купувати його за більш високим цінам, ніж які були раніше.

2.3. Оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства

Узагальнюючим фінансовим показником діяльності підприємства є його прибуток, який формується як фінансовий результат за всіма видами його діяльності: операційній, інвестиційній, фінансовій. Головною метою фінансової діяльності підприємства є отримання прибутків шляхом збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, нарощування власного капіталу й забезпечення стійкого фінансового стану.

Динаміку проведення операцій формування і розподілу прибутку підприємства проаналізуємо в таблиці 2.6. Сума чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) має негативну динаміку до росту, з 2018 по 2019 рік величина зменшилася на 2702 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 38552 тис. грн.

Причиною зменшення значення чистого доходу підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» є зменшення надходжень від теплопостачання населенню.

Таблиця 2.6

Аналіз формування та розподілу прибутку підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, тис. грн

№ з/п	Показник	Рядок Ф№2	Розрахунок	2018-й рік	2019-й рік	2020-й рік	Абс. відх. (2019-2018)	Абс. відх. (2020-2019)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		886421	883719	845167	-2702	-38552
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050		923649	853747	804933	-69902	-48814
3	Валовий прибуток(збиток)	2090	(p1-p2)	-37228	29972	40234	67200	10262
4	Інші операційні доходи	2120		7911	8476	7779	565	-697
5	Сумарні операційні доходи	(2000+2120)	(p1+p4)	894332	892195	852946	-2137	-39249
6	Адміністративні витрати	2130		14290	16592	19598	2302	3006
7	Витрати на збут	2150		-	-	-	-	-
8	Інші операційні витрати	2180		6987	25872	25272	18885	-600
9	Сумарні операційні витрати	(2050+2130+2150+2180)	(p2+p6+p7+p8)	944926	896211	849803	-48715	-46408
10	Прибуток (збиток) від операційної діяльності	2190	(p5-p9)	-50594	-3926	3143	46668	7069
11	Дохід від інвестиційної та фінансової діяльності	(2200+2220+2240)		2878	12300	4078	9422	-8222
12	Витрати від інвестиційної і фінансової діяльності	(2250+2255+2270)		4167	7579	13323	3412	5744
13	Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	2290	(p10+p11-p12)	-51883	795	-6102	52678	-6897
14	Витрати з податку на прибуток	2300		-	-	-	-	-
15	Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	(p13-p14)	-51883	795	-6102	52678	-6897
16	Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-1105	-1109	-1085	-4	24
17	Сукупний дохід	2465	(p15+p16)	-52988	-314	-7187	52674	-6873

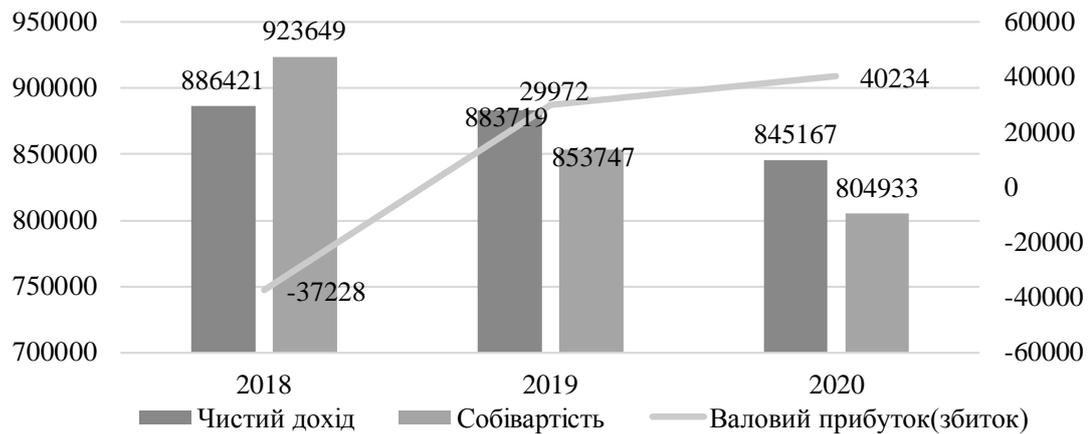

Рис. 2.17. Динаміка величини чистого доходу, собівартості, валового прибутку підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, тис. грн

Говорячи про суму собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), то даний показник має тенденцію до зменшення, що є позитивним явищем для підприємства. З 2018 по 2019 рік показник зменшився на 69902 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 48814 тис. грн. Динаміка до зменшення собівартість відбувається за рахунок зменшення витрат на виробництво теплової енергії.

Значення валового прибутку підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має позитивну динаміку до зростання. Найбільше зростання відбулося із 2018 по 2019 рік, коли сума валового прибутку зросла на 67200 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік зріс ще на 10262 тис. грн. Зростання значення даного показника пояснюється переважанням чистого доходу над собівартістю. Величина інших операційних доходів за досліджуваний період зменшилися на 132 тис. грн, що пов'язано із зменшенням надходжень від продажу ТМЦ та штрафів отриманих. Значення сумарного операційного доходу підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період зменшується, з 2018 по 2019 рік на 2137 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 39249 тис. грн, що пояснюється зменшенням чистого доходу від реалізації послуг підприємством.

Аналізуючи величину адміністративних витрат підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО», можемо зробити висновок, що вона

має позитивну динаміку до росту. З 2018 по 2019 рік зросла на 2302 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 3006 тис. грн, що пов'язано із збільшенням витрат на виплату заробітної плати, витрат на банківські послуги та матеріальні витрати. Сума інших операційних витрат має також позитивну динаміку до росту, найбільше зростання відбулося із 2018 по 2019 рік 18885 тис. грн, при цьому з 2019 по 2020 рік відбулося зменшення витрат на 600 тис. грн. Зростання значення інших операційних витрат підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» пов'язано із зростанням витрат на операційну діяльність і суттєвими відрахуваннями до резерву сумнівних боргів. Величина сумарних операційних витрат підприємства зменшується за досліджуваний період. З 2018 по 2019 рік зменшилися на 48715 тис. грн, а з 2019 по 2020 рік ще на 46408 тис. грн. Зменшення відбувається головним чином за рахунок зменшення собівартості наданих послуг підприємством.

Рис. 2.18. Динаміка величини сумарних операційних доходів та витрат, збиток від операційної діяльності ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, тис. грн

З 2018 по 2019 рік підприємство отримувало збитки від операційної діяльності, при цьому у 2020 році підприємство отримало прибуток від операційної діяльності у сумі 3143 тис. грн. Збитки від операційної діяльності сформувалися через те, що сумарні операційні доходи не покривали сумарні операційні витрати, крім 2020 року.

Досліджуючи величину доходу від інвестиційної та фінансової діяльності, можна побачити, що з 2018 по 2019 рік доходи зросли на 9422 тис. грн головним чином за рахунок зростання суми інших фінансових доходів (дисконту) на 4823 тис. грн та оприбуткуванню від раніше списаних активів (металобрухт, б/в матеріали) на суму майже 4000 тис. грн. З 2019 по 2020 рік доходи зменшилися на 8222 тис. грн. головним чином за рахунок зменшення інших фінансових доходів (дисконту) та оприбуткуванню від раніше списаних активів (металобрухт, б/в матеріали). Витрати від інвестиційної і фінансової діяльності підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО», з 2018 по 2019 рік зросли на 3412 тис. грн за рахунок збільшення кількості відсотків за користуванням кредитом, майже на 2200 тис. грн і інших фінансових витрат. З 2019 по 2020 рік витрати зросли на 5744 тис. грн за рахунок збільшення кількості відсотків нарахованих за користуванням кредитом та збільшенням інших фін. витрат.

Говорячи про величину прибутку від звичайної діяльності до оподаткування та суму чистого фінансового результату, то станом на 2018 рік підприємство отримало збитки на суму 51883 тис. грн, проте у 2019 році ситуації значно покращилася і підприємство отримало прибуток у розмірі 795 тис. грн, за рахунок зменшення величини збитків від операційної діяльності та зростання доходів від інвестиційної та фінансової діяльності. Проте вже у 2020 році підприємство отримало збитки від звичайної діяльності у сумі 6102 тис. грн, за рахунок зменшення доходів від інвестиційної та фінансової діяльності та водночас зростанню витрат на інвестиційну та фінансову діяльність.

Значення сукупного доходу та іншого сукупного доходу після оподаткування має негативну динаміку до росту. Сума сукупного доходу підприємства з 2018 по 2019 рік збільшилася на 52674 тис. грн, але з 2019 по 2020 рік зменшилася на 6873 тис. грн за рахунок збільшення збитків підприємства від звичайної діяльності.

Важливим є аналіз складу, структури, динаміки доходів та витрат підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки. Для проведення аналізу побудуємо таблицю 2.7.

Таблиця 2.7

Аналіз складу, структури, динаміки доходів та витрат ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Показник	Рядок Ф№2	2018-й рік		2019-й рік		2020-й рік		Відхилення 2019/2018			Відхилення 2020/2019:		
		Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	сумі, тис. грн	питомій вазі, %	темп зростання, %	сумі, тис. грн	питомій вазі, %	темп зростання, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ДОХОДИ		898315	100,00	905604	100,00	858109	100,00	7289	-	100,81	-47495	-	94,76
Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг)	2000	886421	98,68	883719	97,58	845167	98,49	-2702	-1,09	99,70	-38552	0,91	95,64
Інші операційні доходи	2120	7911	0,88	8476	0,94	7779	0,91	565	0,06	107,14	-697	-0,03	91,78
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші фінансові доходи	2220	150	0,02	5001	0,55	420	0,05	4851	0,54	3334	-4581	-0,50	8,40
Інші доходи	2240	2728	0,30	7299	0,81	3658	0,43	4571	0,50	267,56	-3641	-0,38	50,12
Інший сукупний збиток до оподаткування	2450	1105	0,12	1109	0,12	1085	0,13	4	-0,001	100,36	-24	0,00	97,84

Рис. 2.19. Структурна динаміка доходів підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, %

Значну частку доходу підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період складає чистий дохід від реалізації послуг. Інші операційні доходи, доходи від участі в капіталі та інші фінансові доходи займають в структурі менше 1%.

Говорячи про суму чистого доходу від реалізації послуг, то станом на 2018 рік він займав 98,68% у структурі доходів підприємства або 886421 тис. грн. У 2019 році відбулося зменшення частки чистого доходу як у структурі так і в абсолютному значенні. Дохід зменшився на 1,09 в.п, на 2702 тис. грн або на 0,30%. Вже у 2020 році відбулося суттєве скорочення доходу в абсолютному значенні на 38552 тис. грн. , при цьому в структурі частка збільшилася на 0,91 в.п, завдяки зменшенню частки інших операційних доходів та інших доходів в структурі доходу підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО».

Величина інших операційних доходів підприємства станом на 2018 рік становила 7911 тис. грн або 0,88% у структурі. У 2019 році відбулося збільшення на 0,06 в.п у частці структури доходів підприємства та на 565 тис. грн. Проте у 2020 році відбулося зменшення частки в структурі загальних доходів до 0,91% (на 0,03 в.п.) та на 697 тис. грн в абсолютному значенні.

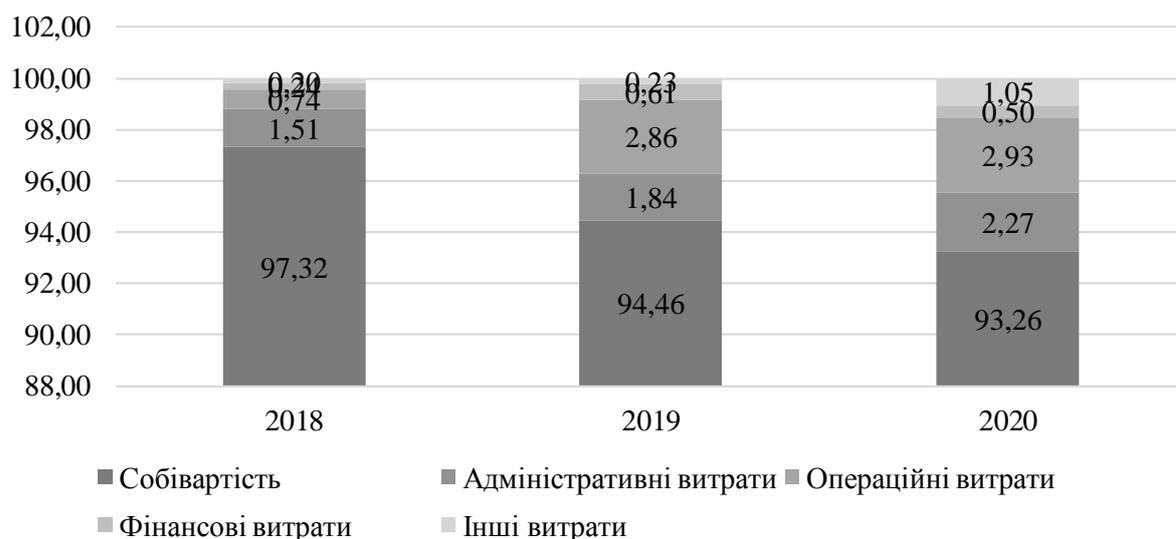

Рис. 2.20. Структурна динаміка витрат підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, %

Аналізуючи структуру видатків підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період, дійшли висновку, що фундаментальну частку в структурі займає собівартість наданих послуг, при цьому адміністративні витрати та інші операційні витрати займають меншу частку в структурі.

Величина собівартості наданих послуг станом на 2018 рік займала 97,32% або 923649 тис. грн в структурі видатків. У 2019 році спостерігаємо зменшення як абсолютного значення собівартості на 69902 тис. грн так і частки на 2,86%, в цілому відбулося зменшення на 7,57%. У 2020 році частка собівартості в структурі видатків зменшилася на 1,21 в.п, також в абсолютному значенні зменшилася на 48814 тис. грн або на 5,72%.

Сума адміністративних витрат підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період мала позитивну динаміку до росту як в абсолютному значенні так і у частці структури. Так у 2018 році величина адміністративних витрат становила 1,51% та 14290 тис. грн. Вже у 2019 році відбулося збільшення значення витрат на 2302 тис. грн та на 0,33 в.п. або на 16,11%. У 2020 році тенденція до зростання зберіглася і адміністративні витрати зросли ще на 3006 тис. грн або на 18,12% та на 0,43 в.п у частці структури.

Говорячи про суму інших операційних витрат, то за досліджуваний період їх величина дещо збільшилася. Так, на кінець 2018 року вони становили 0,74% в частці структури та 6987 тис. грн. Вже у 2019 році інші операційні витрати зросли на 2,13 в.п та на 18885 тис. грн або на 270,29% в порівнянні із 2018 роком. У 2020 році витрати дещо зменшилися в абсолютному значенні на 600 тис. грн або на 2,32%, при цьому у структурі зросли на 0,07 в.п.

Проаналізуємо динаміку доходів та витрат підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки за допомогою показників дослідження. Результати аналізу зобразимо у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз динаміки показників дослідження доходів і витрат ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Показник	2018-й рік, тис. грн	2019-й рік, тис. грн	2020-й рік, тис. грн	Відхилення 2019/2018		Відхилення 2020/2019	
				+, - тис.грн.	темپ ро- сту, %	+, - тис.грн.	темп ро- сту, %
1. Доходи	898315	905604	858109	7289	100,81	-47495	94,76
2. Витрати	949093	903790	863126	-45303	95,23	-40664	95,50
3. Прибуток (збиток) від звичайної діяльності (п.1 - п.2)	-50778	1814	-5017	52592	2799,23	-6831	36,16
4. Середньорічна вартість активів	647452	695468	753606	48017	107,42	58138	108,36
5. Чистий дохід від ре- алізації (товарів, робіт, по- слуг)	886421	883719	845167	-2702	99,70	-38552	95,64
6. Рентабельність активів, % (п.3 : п.4)	-0,078	0,003	-0,007	0,081	3006,83	-0,009	39,18
7. Рентабельність продаж, % (п.3 : п.5)	-0,057	0,002	-0,006	0,059	2790,70	-0,008	34,58
8. Рентабельність витрат, % (п.3 : п.2)	-0,054	0,002	-0,006	0,056	2665,61	-0,008	34,53
9. Виручка від реалізації в 1 грн. доходів (п.5 : п.1)	0,987	0,976	0,985	-0,011	98,89	0,009	100,93
10. Доходи на 1 грн. активів (п.1 : п.4)	1,387	1,302	1,139	-0,085	93,85	-0,163	87,45
11. Доходи на 1 грн. витрат (п.1 : п.2)	0,946	1,002	0,994	0,056	105,86	-0,008	99,22

Доходи ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» мають негативну динаміку до росту, крім 2019 роки, коли доходи зросли на 7289 тис. грн в порівнянні із 2018 роком. Вцілому за досліджуваний період доходи зменшилися на 40206 тис. грн або на 4,5%. Зменшення доходів є негативним явищем для підприємства. Витрати підприємства, аналогічно із доходами мають тенденцію до зменшення, що вцілому позитивно впливає на функціонування підприємства. З 2018 по 2020 рік витрати зменшилися на 85967 тис. грн або на 9,05%.

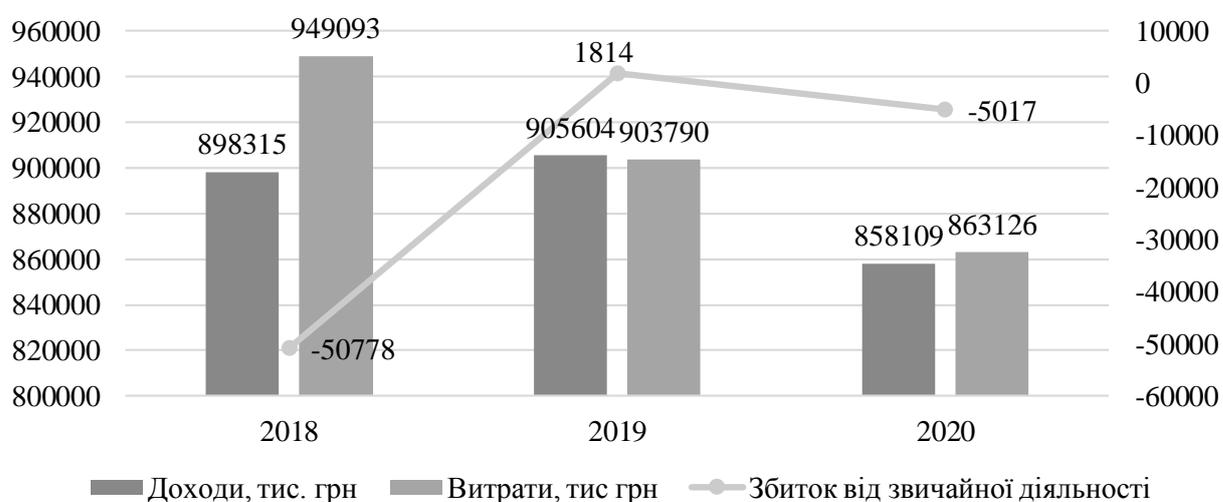

Рис. 2.21. Динаміка доходів та витрат, понесених збитків підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, тис. грн

Нажаль, за досліджуваний період підприємство отримує збитки від звичайної діяльності, крім 2019 року, коли підприємство отримало прибуток у розмірі 1814 тис. грн. Позитивною рисою є те, що збитки підприємства мають позитивну динаміку до скорочення. Так їх сума з 2018 по 2020 рік зменшилася майже на 45761 тис. грн або на 90,11%. Протилежна ситуація із чистим доходом, фактично чисті збитки щороку зростають, так з 2018 по 2020 рік вони зросли на 41254 тис. грн. Отримання збитків підприємством головним чином пов'язано із формою власності та специфікою його роботи.

Досліджуючи величину середньорічної вартості активів підприємства, чітко прослідковується динаміка до збільшення їх вартості. Так з 2018 по

2020 рік вони збільшилися на 106154 тис. грн, або на 16,39%. Зростання середньорічної вартості активів є гарною рисою, якщо активи зростають за рахунок, наприклад, збільшення власного капіталу, але ріст суми активів підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» головним чином пов'язаний із зростанням боргових зобов'язань і дебіторської заборгованості, що є негативним явищем.

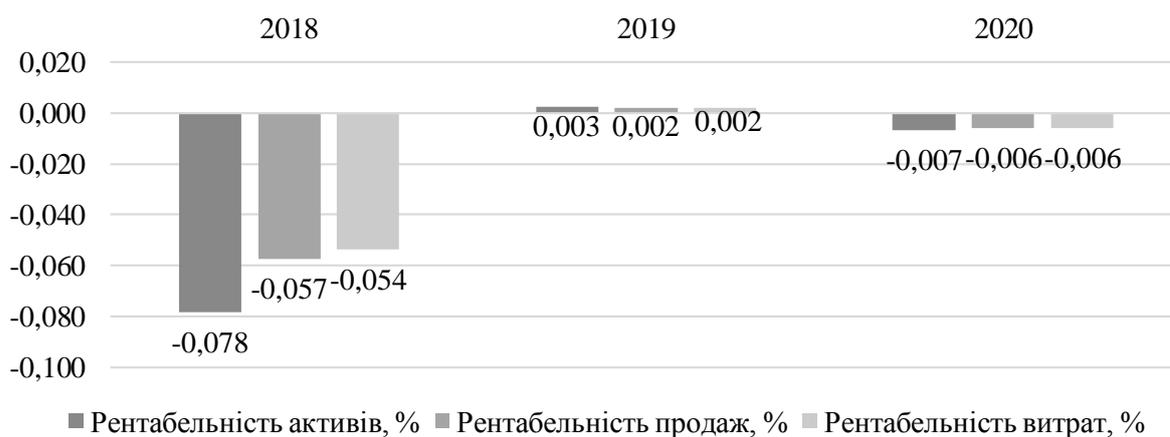

Рис. 2.22. Динаміка показників рентабельності активів, продаж та витрат підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, %

Рентабельність активів підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період має від'ємне значення та негативну динаміку до росту, крім 2019 року коли рентабельність склала – 0,003%. Низький рівень рентабельності активів підприємства свідчить про реальне знецінення їх вартості, що негативно впливає на фінансовий стан підприємства. Говорячи про рентабельність продажів, то показник має від'ємне значення за досліджуваний період та тенденцію до зменшення, крім 2019 року. З 2018 по 2020 рік цей показник зменшився на 0,002%. Зменшення даного показника пов'язано із зменшенням чистого доходу та прибутку. Станом на 2020 рік рентабельність продажів склала – 0,059. Тобто це означає, що з всього обороту підприємства чистий прибуток складає лише 0,059%, що є характерним для комунальних

підприємств. Рентабельність витрат підприємства «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» з 2018 по 2019 рік збільшилася на 0,056 в.п., проте з 2019 по 2020 рік зменшилася на 0,008 в.п або на 65,47%.

Виручка від реалізації в 1 грн доходів підприємства прямо корелює до структури доходів. Так, з 2018 по 2019 рік цей показник зменшився на 0,011 грн або на 1,11% через зменшення чистого доходу підприємства, а з 2019 по 2020 рік показник зріс 0,009 грн або на 0,93%. Говорячи інакше майже 98% доходів підприємства складаються із виручки від реалізації послуг, що характерно для комунального підприємства, яке здійснює 1 тип діяльності і відповідного від цього отримує прибуток. При цьому варто розвивати надходження від інших типів доходів, щоб розподілити ризики, які можуть бути пов'язані із зменшенням, наприклад, ціни на надані послуги підприємством.

Доходи на 1 гривню активів для підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» мають тенденцію до зменшення. За 2018 рік склали 1,387 грн, при цьому у 2019 році доходи зменшилися на 0,085 грн або майже на 7%. У 2020 році відбулося чергове зниження на 0,163 грн або на 12,55%. Зменшення доходів 1 гривню активів пов'язано із одного боку зменшенням доходів підприємства, а з іншого зростанням вартості середньорічних активів. Доходи на 1 гривню видатків мають тенденцію до зростання, так з 2018 по 2019 рік доходи зросли на 0,056 грн або на 5,86%, але з 2019 по 2020 рік зменшилися на 0,008 грн або на 0,78%. Зростання даного показника за досліджуваний період пов'язано із поступовим зменшенням як доходів підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» так і його витрат.

Отже, вцілому майновий стан підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки знаходиться на незадовільному рівні. Аналізуючи активи підприємства за досліджуваний період, бачимо загальне зростання майна підприємства з 687584 до 803859 тис. грн, тобто майже на 17%. Співвідношення необоротних та оборотних активів складає 42% на 58%. Ріст

майна підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» головним чином пов'язане із зростанням оборотних активів, а саме дебіторської заборгованості, що є негативним явищем для підприємства, так як попит на послуги не зростає, а сума дебіторська заборгованість збільшується, що свідчить про неефективне управління нею.

Аналізуючи дані пасиву підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» бачимо, що капітал підприємства збільшується. При цьому його збільшення забезпечується збільшенням кредиторської заборгованості та поточних зобов'язань, а власний капітал навпаки зменшується. Наявність «хворих» статей в пасиві балансу підприємства свідчить про незадовільну роботу підприємства.

ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» є фінансово нестійким, так як більшість розрахованих показників фінансової стійкості не відповідають нормативним значенням та трикомпонентний показник свідчить, про те, що підприємство перебуває у кризовому стані. По-друге, підприємство має неліквідний баланс та відчуває проблеми із платоспроможністю. Відновити платоспроможність підприємства майже не можливо, без докорінних змін у структурі його балансу.

Аналіз прибутку підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» надав змогу зрозуміти, що за досліджуваний період підприємство генерує сукупні збитки, а валовий прибуток більшою мірою залежить від зміни ціни на послуги, що виробляє підприємство.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Виявлення ознак потенційної неплатоспроможності ПОВПТГ «Полтаватеплоенерго»

Відновлення платоспроможності-один із пріоритетних кроків для підкорення фінансової кризи компанії. Це пов'язано з тим, що успішне дотримання механізму відновлення платоспроможності надає не тільки усунути загрозу банкрутства, але й значно триматись від залежності використання позикового капіталу та прискорити темпи економічного розвитку [50].

Неплатоспроможність підприємства може бути випадковою, тимчасовою, хронічною або довгостроковою.

Причинами неплатоспроможності можуть бути: невиконання плану з виробництва та реалізації продукції; збільшення собівартості; невиконання плану по прибутку і, відсутність власних джерел грошових потоків [51].

Одна з проблем рецидиву платоспроможності може бути нецільове використання оборотних коштів: відволікання коштів у дебіторську заборгованість, а також інвестиції у непербачені запаси та для інших цілей, які тимчасово не мають джерело фінансування. Іноді причиною неплатоспроможності є не безгосподарність підприємства, а неплатоспроможність його клієнтів. Високий рівень пожатків, штрафи за несвоєчасну сплату податків також можуть бути однією з причин неплатоспроможності суб'єкта господарювання [36].

Якщо коефіцієнти поточної ліквідності та забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами нижчі ніж нормативні, але вони мають тенденцію до їх збільшення (або, навпаки, – відповідають нормативам, але є тенденція до зниження), то розраховують коефіцієнт відновлення (втрати) платоспроможності (КВП):

$$\text{КВП} = (\text{К П1} + \text{М} / \text{Т} * (\text{К П1} - \text{КП0})) / 2, \quad (3.1)$$

де КПО – фактичне значення коефіцієнта поточної ліквідності на початок періоду; К ПІ – фактичне значення коефіцієнта поточної ліквідності на кінець періоду; М – період відновлення (втрати) платоспроможності, міс.; Т – звітний період, міс.

Коефіцієнт відновлення платоспроможності розраховується на шість місяців (у формулі $M=6$). Коефіцієнт втрати платоспроможності розраховується на три місяці ($M=3$). Якщо коефіцієнт відновлення платоспроможності більше одиниці, то підприємство має реальну можливість протягом 6 місяців відновити свою платоспроможність, а якщо не перевищує – така можливість відсутня.

Зараз розрахуємо, чи можливо відновити платоспроможність на підприємстві ПрАТ «Полтавамаш» за 6 місяців (рис. 3.1).

Рис. 3.1. Динаміка коефіцієнту відновлення платоспроможності ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Для підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» було розраховано коефіцієнт відновлення платоспроможності, так як значення коефіцієнтів поточної ліквідності та забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами нижчі за нормативні значення. З 2018 по 2019 рік величина показника зменшилася на 1,52 грн/грн або на 73,43%, а з 2019 по 2020 рік ще на 10,72 грн/грн або на 298,61%. Так як отримані результати менше 1, це озна-

час, що у підприємства відсутні реальні можливості відновити свою платоспроможність протягом 6 місяців і досить реальні шанси взагалі її втрати в майбутньому.

Для покращення цієї ситуації варто накопичувати готівка, шляхом продажу незадіяних необоротних активів та повернення частини дебіторської заборгованості, не обтяжуватися новими боргами.

Так як фактично підприємство знаходиться в перед кризовому стані, варто провести діагностику банкрутства, для виявлення ознак кризового розвитку підприємства та оцінки масштабів проблеми. Експрес-діагностика банкрутства характеризує систему оцінки кризових параметрів фінансового розвитку підприємства, що здійснюється на базі даних його фінансового обліку за стандартними алгоритмами його аналізу. Розрахунок можливих моделей банкрутства для підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період проведемо у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Розрахунок моделей та методів можливого банкрутства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Модель/метод	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1. Модель Е. Альтмана	2,03	2,25	2,00
2. Модель Спрінгейта	0,789	1,11	1,00
3. Метод Сайфуліна та Кадикова	-0,11	4,0	-0,2
4. Модель Крамаренка	-0,59	0,01	-0,08

Розрахувавши модель банкрутства Е. Альтмана для підприємства за досліджуваний період, можна зробити наступні висновки, що ймовірність банкрутства для підприємства середня, так як отримані результати знаходяться в межах від 1,8 до 2,7, але отримані коефіцієнти мають негативну динаміку до росту та значення наближаються до $-1,8$, що означає, що ймовірність банкрутства для підприємства досить висока, що потребує негайних дій з боку його керівництва та вжиття заходів, для стабілізації його фінансового стану.

Модель Спрінгейта, свідчить про те, що у 2018 році ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» було потенційним банкрутом, але у 2019 – 2020 роках ситуація дещо покращилася. Знову ж таки, спостерігаємо тенденцію до зниження отриманого показника до рівня 1. Це може свідчити, що в недалекому майбутньому, підприємство знову стане потенційним банкрутом.

Досліджуючи можливе банкрутство підприємства за методом рейтингової оцінки фінансового стану підприємства Р.С. Сайфуліна та Г.Г. Кадикова, можемо стверджувати, що лише у 2019 році підприємство перебувало у задовільному стані, що пояснюється отриманням ним прибутку, а у 2018 та 2020 роках стан підприємства оцінюємо як незадовільний.

Згідно розширеної факторної моделі розрахунку коефіцієнта стійкості економічного зростання Г.О. Крамаренка, підприємство перебуває у нестійкому фінансовому стані за досліджуваний період.

Можемо із впевненістю говорити про те, що підприємство ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за досліджуваний період – фінансово нестійке. Нормативні значення для показників платоспроможності, фінансової стійкості та ефективності фінансово-економічної діяльності не виконуються.

Отримані результати по моделям банкрутства свідчать про те, що підприємство перебуває в передкризовому стані, але якщо не вживати відповідних заходів ситуація погіршиться і підприємство опиниться в кризовому стані. Такий стан підприємства є наслідком низки об'єктивних і суб'єктивних причин, а отже функціонування ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» не є самокупним. Для вирішення цієї проблеми варто вживати заходів не тільки на рівні підприємства, а й на рівні всієї країни.

Отже, можливість втрати платоспроможності для ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» дуже висока, а відновити її протягом 6 місяців немає реальної можливості.

Забезпечення платоспроможності суб'єктів господарювання в умовах економічної кризи, спричиненої війною, є однією з головних проблем, яку потрібно вирішувати на рівні підприємства за підтримки та допомоги держави, щодо запобігання банкрутств малих та середніх підприємств, катастрофічне зниження валового національного продукту та забезпечення фінансової стабільності національної економіки.

Для правильного розуміння динаміки та рівня платоспроможності підприємства необхідно брати до уваги такі фактори: сфера та характер діяльності підприємства; стан та умови розрахунків з дебіторами; стан запасів; стан дебіторської заборгованості [32]; стан фінансово-кредитної системи країни; доступність до зовнішніх запозичень.

Також під час проведення досліджень для забезпечення платоспроможності потрібно враховувати характеристики та тривалість операційних та фінансових циклів підприємства з точки зору окремих видів діяльності. Потрібно розробляти прогностичні моделі фінансового стану підприємства, для того щоб своєчасно виявити загрози розвитку фінансової кризи, неплатоспроможності та попередження банкрутства підприємства.

3.2. Заходи з підвищення ефективності використання грошових коштів підприємства для покращення його ліквідності та платоспроможності

Дослідження платоспроможності дозволяє визначити, наскільки якісно здійснюється фінансовий менеджмент на підприємстві. Управління платоспроможністю полягає в аналізі та управлінні руху грошових потоків, що передбачає цілеспрямований вплив на процеси акумуляції грошових коштів, їхнє витрачання та перерозподіл.

Управління грошовими потоками, тобто оцінка надходження та відтоку грошових коштів, дозволяє бізнесу визначити суму грошових коштів (ліквідних), які залишаються доступними для підприємства в будь-який час. Наявність достатніх коштів дозволить компанії досягти економічного обороту,

своєчасно погасити поточні зобов'язання та позики, інвестувати в розвиток бізнесу (модернізація виробничої бази, модернізація, розробка нових технологій тощо), що забезпечить економічне зростання. Інформація про грошові потоки компанії подається у звіті про рух грошових коштів. Метою звіту є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни в грошових потоках компанії та їх еквівалентів протягом звітного періоду.

Для аналізу ефективності використання показників грошових потоків балансу використовується звіт про фінансові результати та дані аналітичного обліку грошових потоків підприємства. Аналіз ефективності використання коштів проводиться з використанням коефіцієнтів грошових потоків, які показують достатність грошових коштів для здійснення діяльності: поточної (операційної), інвестиційної, фінансові (позики та позики). Динаміку грошових потоків ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» представлено в табл. 3.2.

За досліджуваний період вагому частку грошових потоків підприємства ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» займають грошові потоки від операційної діяльності, потім грошові потоки від фінансової діяльності. Грошові потоки від інвестиційної діяльності відсутні, так як підприємство такий вид діяльності не здійснює (рис. 3.2.).

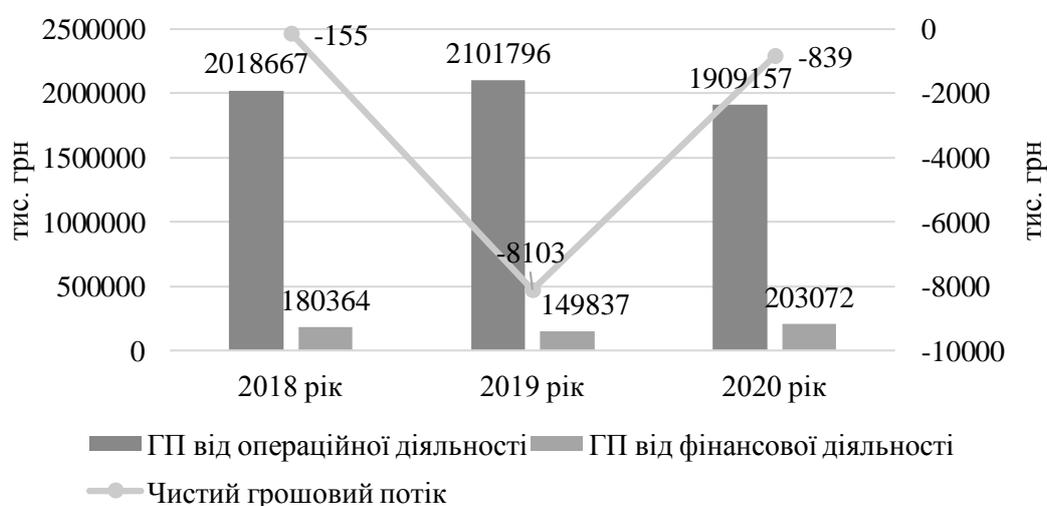

Рис. 3.2. Динаміка величини грошових потоків ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, тис. грн

Таблиця 3.2

Аналіз грошових потоків ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки

Показники	На поч. 2018-го року		На кін. 2018-го року		На кін. 2019-го року		На кін. 2020-го року		Зміна за початок 2018 - кінець 2018 року			Зміна за кінець 2018 - 2019 року			Зміна за кінець 2019-2020 року		
	тис. грн	%	Δ	%	Темп зр, %	Δ	%	Темп зр, %	Δ	%	Темп зр, %						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I. Грошові потоки від операційної діяльності	2164094	100,00	2018667	100,00	2101796	100,00	1909157	100,00	-145427	-	93,28	83129	-	104,12	-192639	-	90,83
Надходження, в т.ч.:	1072334	49,55	1000696	49,57	1047435	49,84	963942	50,49	-71638	0,02	93,32	46739	0,26	104,67	-83493	0,66	92,03
реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	669206	30,92	760966	37,70	937680	44,61	891543	46,70	91760	6,77	113,71	176714	6,92	123,22	-46137	2,08	95,08
повернення авансів інших податків і зборів	1577	0,07	4992	0,25	1406	0,07	12412	0,65	3415	0,17	316,55	-3586	-0,18	28,17	11006	0,58	882,79
інші надходження	401551	18,56	234738	11,63	108349	5,16	59987	3,14	-166813	-6,93	58,46	-126389	-6,47	46,16	-48362	-2,01	55,36
Витрачання, в т.ч.:	1091760	50,45	1017971	50,43	1054361	50,16	945215	49,51	-73789	-0,02	93,24	36390	-0,26	103,57	-109146	-0,66	89,65
постачальникам	969992	44,82	881185	43,65	903244	42,97	748315	39,20	-88807	-1,17	90,84	22059	-0,68	102,50	-154929	-3,78	82,85
оплата праці	53477	2,47	74060	3,67	78380	3,73	103398	5,42	20583	1,20	138,49	4320	0,06	105,83	25018	1,69	131,92
розрах. з податків та зборів	40955	1,89	36766	1,82	47295	2,25	64791	3,39	-4189	-0,07	89,77	10529	0,43	128,64	17496	1,14	136,99
інші витрачання	27336	1,26	25960	1,29	25442	1,21	28711	1,50	-1376	0,02	94,97	-518	-0,08	98,00	3269	0,29	112,85
ЧПІ від операц. діяльності	-19426	-	-17275	-	-6926	-	18727	-	2151	-	112,45	10349	-	40,09	25653	-	-270,39

Продовження таблиці 3.2

II. Грошові потоки від інвестиційної діяльності	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Надходження, в т. ч.:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
виручка від продажу довгострокових активів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
отримані відсотки, дивіденди	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
інші надходження	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Витрачання, в т. ч.:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
придб. об'єктів основних засобів і не матер. активів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
довгострокові фін. інвестиції	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
інші витрачання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ЧГП від інвест. діяльності	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
III. Грошові потоки від фінансової діяльності	117199	100,00	180364	100,00	149837	100,00	203072	100	63165	0,00	153,90	-30527	-	83,07	53235	0,00	135,53	
Надходження, в т. ч.:	65177	55,61	98742	54,75	74330	49,61	91753	45,18	33565	-0,87	151,50	-24412	-5,14	75,28	17423	-4,42	123,44	
Власного капіталу	4000	3,41	0	0,00	0	0,00	8000	3,94	-4000	-3,41	0,00	0	0,00	0,00	8000	3,94	0,00	
Отримання позик	61177	52,20	98742	54,75	74330	49,61	83753	41,24	37565	2,55	161,40	-24412	-5,14	75,28	9423	-8,36	112,68	
Інші надходження	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Витрачання, в т. ч.:	52022	44,39	81622	45,25	75507	50,39	111319	54,82	29600	0,87	156,90	-6115	5,14	92,51	35812	4,42	147,43	
Викуп власних акцій	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Погашення позик	50134	42,78	79699	44,19	71187	47,51	107498	52,94	29565	1,41	158,97	-8512	3,32	89,32	36311	5,43	151,01	
Сплата дивідендів	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Витрач. на сплату відсотків	1888	1,61	1923	1,07	4320	2,88	3821	1,88	35	-0,54	101,85	2397	1,82	224,65	-499	-1,00	88,45	
Витрачання на сплату заборгов. з фінанс. оренди	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Інші платежі	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
ЧГП від фінанс. діяльності	13155	-	17120	-	-1177	-	-19566	-	3965	-	130,14	-18297	-	-	1454,55	-18389	-	6,02
Чистий грошов. потік (ЧГП)	-6271	-	-155	-	-8103	-	-839	-	6116	-	4045,81	-7948	-	1,91	7264	-	965,79	

Досліджуючи більш детально величину ГП від операційної діяльності за аналізований період можна зазначити, що значення ГП постійно зменшується, окрім 2019 року, коли відбулося зростання показника на 83219 тис. грн або на 4,12% в порівнянні із попереднім періодом. В структурі ГП від операційної діяльності витрачання переважають надходження, відсоткове співвідношення приблизно 49%/51%. Найбільшу частину в надходженнях від операційної діяльності займають надходження від реалізації продукції та інші надходження.

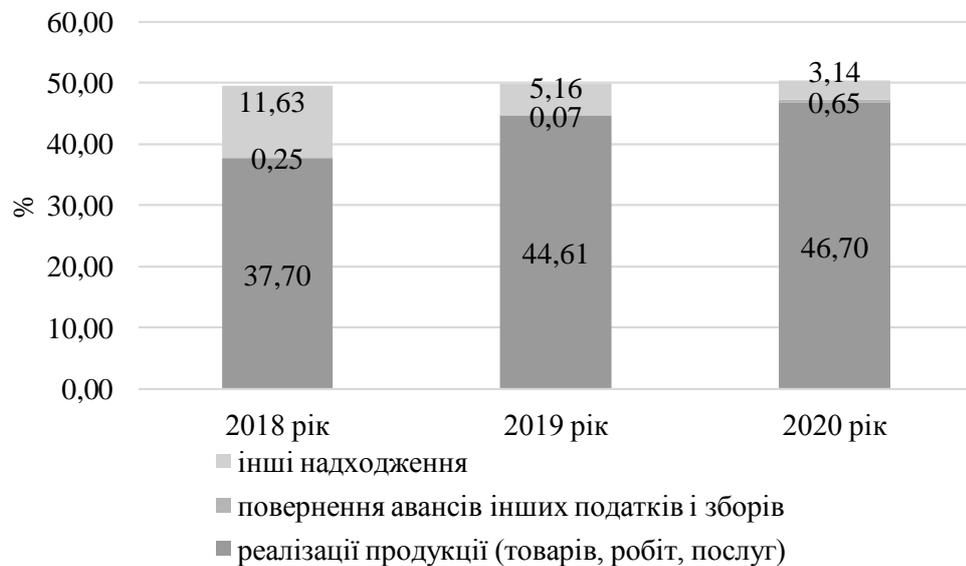

Рис. 3.3. Динаміка складових надходження ГП від операційної діяльності ПОВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, %

Так сума надходжень від реалізації продукції за досліджуваний період має позитивну динаміку до росту як в абсолютному значенні так і у відсотковому відношенні в структурі ГП від операційної діяльності, крім 2020 року, коли відбулося зменшення надходжень від реалізації продукції на суму 46137 тис. грн або на 4,92%. Зменшення суми надходжень від реалізації продукції пов'язано із зменшенням доходу від тепlopостачання і постачання гарячої води та зменшенням фактичної кількості споживачів послуг в порівнянні із 2019 роком. Говорячи, про інші надходження, то їх величини мають негати-

вну динаміку до росту і в досліджуваний період зменшуються як в абсолютному значенні, так і в частці структури ГП від операційної діяльності. З 2018 по 2020 рік, сума інших надходжень зменшилися на 341564 тис. грн та 15,41. Зменшення значення інших надходжень головним чином пов'язано із зменшенням сум цільового фінансування.

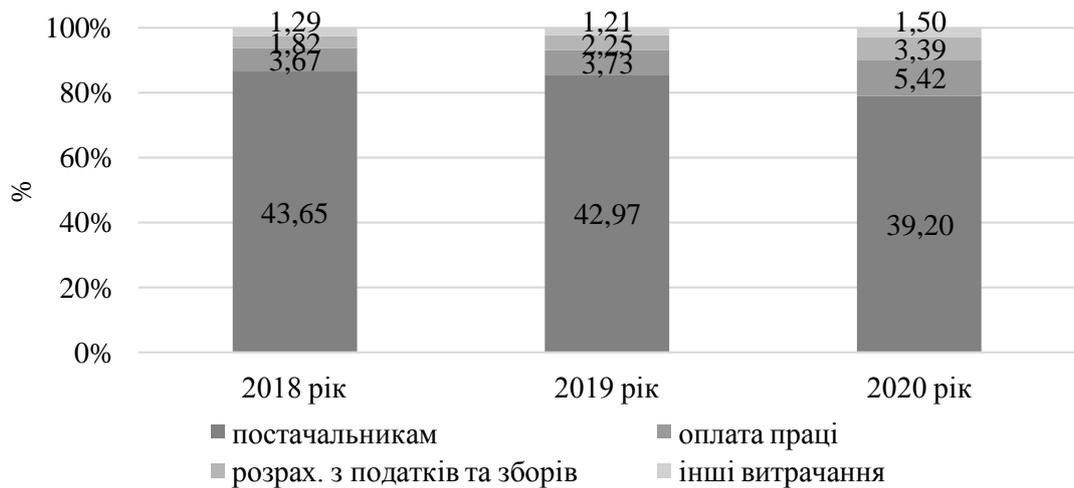

Рис. 3.4. Динаміка складових витрачань ГП від операційної діяльності підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, %

Для підприємства характерна тенденція до зменшення суми витрачань від операційної діяльності за досліджуваний період, крім 2019 року коли сума витрачань зросла на 36390 тис. грн і на 3,57% в порівнянні із 2018 роком. Вцілому, з 2018 по 2020 рік загальна сума витрачань від операційної діяльності зменшилася на 146545 тис. грн та на 0,94% в структурі. Основу витрачань від операційної діяльності складають витрачання постачальникам близько 43%. Даний показник має тенденцію до зниження, так з 2018 по 2019 рік зменшився на 221677 тис. грн та на 5,63% в структурі.

Так як сума витрачань від операційної діяльності переважає суму надходжень, отримуємо від'ємний ЧГП від операційної діяльності за досліджуваний період, крім 2020 року, коли ЧГП становив – 18272 тис. грн. Відбувається скорочення як надходжень так і витрат від операційної діяльності, також за попередні роки ЧГП від операційної діяльності був від'ємний, тому незважаючи на

позитивний ЧГП від ОД за 2020 рік, підприємство ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» функціонує неефективно, витрати перевищують доходи.

Величина грошових потоків від фінансової діяльності підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» в період з 2018 по 2020 рік має позитивну динаміку до росту, крім 2019 року коли сума грошових потоків від фінансової діяльності зменшилися на 30527 тис. грн або на 16,93%. Проте в загальному значення ГП збільшилося на 85873 тис. грн з 2018 по 2020 рік.

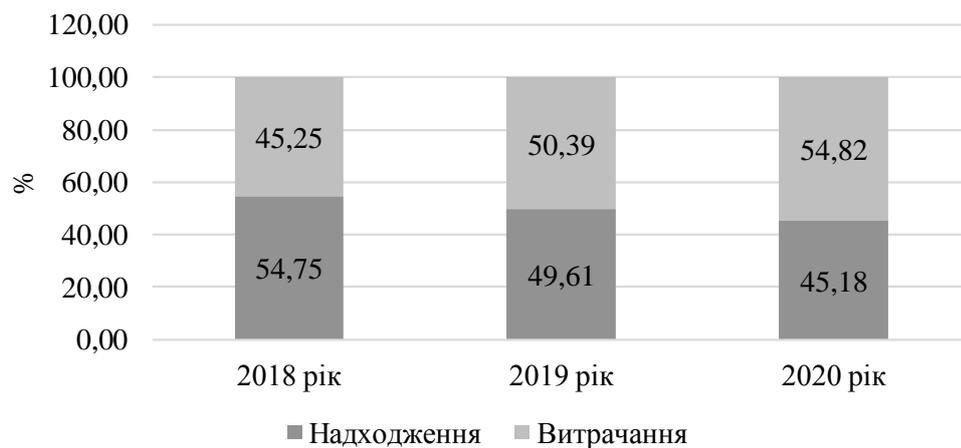

Рис. 3.5. Структурна динаміка надходжень та витрачань ГП від фінансової діяльності ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки, %

Досліджуючи структуру ГП від фінансової діяльності, варто зазначити, що сума надходжень переважала суму витрачань на фінансову діяльність і приблизне співвідношення становило 55%/45 у 2018 році. З 2019 по 2020 рік ситуація змінилася і величина витрачань почала переважати величину надходжень. Сума надходжень від фінансової діяльності в цілому складається із надходжень від отримання позик, які займають левову частку в структурі та власного капіталу. Величина надходжень від отримання позик мають позитивну динаміку до росту, винятком є 2019 рік коли вони зменшилися на 24412 тис. грн. Загалом із 2018 по 2020 рік ці надходження збільшилися на 22576 тис. грн, але в частці структури ГП від ФД відбулося зменшення на 10,96%. Надходження від власного капіталу не мають систематичного характеру і існували лише на початку 2018 року та наприкінці 2020 року, в сумах

4000 та 8000 тис. грн відповідно. Отримання надходжень від власного капіталу відбувається за рахунок отримання від Полтавської облради коштів на збільшення статутного капіталу.

Водночас витрачання коштів від фінансової діяльності мають позитивну динаміку до росту, при цьому у 2019 році відбулося їх зниження на 6115 тис. грн. З 2018 по 2020 витрачання зросло на 59297 тис. грн та на 10,43% в частці структури. Основу витрачань від фінансової діяльності складають витрачання на погашення позик та сплату відсотків. При цьому кількість отриманих коштів від позик менша ніж кількість коштів які доводиться повертати за цими позиками. В аналізований період витрачання на погашення позик зросло на 57364 тис. грн та 10,16% в частці структури. Витрачання на сплату відсотків також мають позитивну динаміку до росту, зросло на 1933 тис. грн та на 0,27% в частці структури.

Загальна сума чистого грошового потіку від фінансової діяльності підприємства «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має негативну динаміку до росту та від'ємне значення у 2019 – 2020 роках. За досліджуваний період сума ГП зменшилася на 36686 тис грн, через суттєве переважання витрат від ФД над надходженнями.

Узагальнюючим показником є чистий грошовий потік, сума якого для підприємства «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має від'ємне значення за 2018-2020 роки. Це пов'язано з тим, що величина ЧГП від операційної діяльності не завжди була більшою ніж величина ЧГП від фінансової діяльності, або навпаки. Вцілому це означає, те що заплановані видатки підприємства потребують залучення зовнішнього фінансування, через дефіцит внутрішніх джерел фінансування, підприємство балансує на межі банкрутства.

Важливим етапом аналізу грошових потоків є оцінка їх збалансованості в часі, тобто відхилення різнонаправлених грошових потоків у окремі проміжки часу. В цьому випадку треба виходити з критерію мінімізації можливих відхилень (коливань) значень притоку і відтоку грошових коштів.

Для встановлення ступенів синхронності (збалансованості) грошових потоків за аналізований період використаємо коефіцієнт кореляції позитивних та негативних грошових потоків. Для прорахунку використовуємо наступні формули:

$$r = \frac{\delta_{xy}^2}{\delta_x \times \delta_y},$$

$$\delta_{xy}^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) \times (y - \bar{y}),$$

$$\delta_x = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}},$$

$$\delta_y = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (y - \bar{y})^2}{n}},$$

де r - коефіцієнт кореляції позитивних та від'ємних грошових потоків в аналізованому періоді; x_i – сума позитивного грошового потоку за i -й часовий інтервал; y_i – сума негативного грошового потоку за i -й часовий інтервал; \bar{x} – середня величина притоку (надходжень) грошових коштів за аналізований період; \bar{y} – середня величина відтоку (витрачання) грошових коштів за аналізований період; n – кількість часових інтервалів в аналізованому періоді.

Всі розрахунки проведено в таблиці 3.3. Для ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» коефіцієнт кореляції дорівнює 1. Це означає, що між значеннями позитивних і негативних грошових потоків існує менший діапазон коливань, що в свою чергу, зменшує ризик виникнення ситуації неплатоспроможності в періоди перевищення величин негативного грошового потоку над позитивним та надмірності грошової маси коли позитивний грошовий потік перевищує негативний.

Таблиця 3.3

Розрахунок коефіцієнта кореляції грошових потоків ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Всього
Сума позитивного грошового потоку, X_i	1099438	1121765	1055695	3276898
Сума негативного грошового потоку, Y_i	1099593	1129868	1056534	3285995
Середня сума позитивного грошового потоку, x ср	1118474,5	1110601,5	1088730	$\bar{x} = 3317806$
Середня сума негативного грошового потоку, y ср	1121687,5	1114730,5	1093201	$\bar{y} = 3329619$
Умовні показники для визначення коефіцієнта кореляції				
$(x_i - \bar{x})$	-19037	11164	-33035	$\bar{x} = 3317806$
$(y_i - \bar{y})$	-22095	15138	-36667	$\bar{y} = 3329619$
$(x_i - \bar{x}) * (y_i - \bar{y})$	420601949	168987481,3	1211294345	1800883776
$(x_i - \bar{x})^2$	362388332	124623732,25	1091311225	1578323290
$(y_i - \bar{y})^2$	488166930	229143906,3	1344468889	2061779726
δy	26215,64			
δx	22937,04			
δ_{xy}^2	600294591,8			
r	1,00			

Доцільно проаналізувати ефективність використання коштів ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за допомогою коефіцієнтного аналізу у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Коефіцієнтний аналіз ефективності використання грошових коштів підприємства ПОКВПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018-2020 роки

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Темп зр. 2019/ 2018	Темп зр. 2020/ 2019
1. Рентабельність залишку ГК (Ргк)	-4,07	0,09	-1,47	-2,27	-1594,63
2. Рентабельність витрачних ГК (Рвгк)	-0,0472	0,00070	-0,0057	-1,49	-820,82
3. Рентабельність отриманих ГК (Рогк)	-0,04639	0,00072	-0,00560	-1,54	-782,97
4. Рентабельність чистого грошового потоку (Рчгп)	-334,73	-0,10	-7,27	0,03	7412,91
5. Коефіцієнт достатності ЧГП (Кдчгп)	-0,22	-0,10	0,17	44,89	-179,05
6. Коефіцієнт ліквідності грошового потоку (Клгп)	-0,0003	-0,014	-0,0016	5055,36	11,09
7. Коефіцієнт ефективності грошового потоку (Кегп)	0,9999	0,9928	0,9992	99,30	100,64
8. Рентабельність потоку по операційній діяльності	-3,0	-0,11	-0,33	3,82	283,87
9. Рентабельність потоку інвестиційної діяльності	-	-	-	-	-

Проаналізувавши, отримані результати, можна зробити висновок, що значення рентабельності залишку грошових коштів, має позитивну динаміку до росту ($-1,47 > -4,07$), хоча значення залишається від'ємним. За досліджуваній період величина цього коефіцієнту зменшилася на 2,6 %. Позитивним є явище до збільшення суми цього показника, що частково спостерігається на підприємстві ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО», при цьому від'ємне значення свідчить про наявні фінансові труднощі на підприємстві.

Говорячи про значення рентабельності витрачених та отриманих грошових коштів, то величина рентабельності витрачених коштів має негативну динаміку до росту, з 2019 по 2019 рік збільшилася на 0,04648%, проте з 2019 по 2020 рік зменшилася майже на 720%. Для підприємства це означає, що 0,005775 грн збитку припадає, на 1 грн коштів витрачених підприємством протягом звітного року, що не додає йому фінансової стабільності. Рентабельність отриманих ГК має схожу картину із витраченими ГК. Рентабельність ЧГП підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» має позитивну динаміку до росту з 2018 по 2020 рік збільшився майже на 328 грн, але по аналогії з попередніми коефіцієнтами має від'ємне значення. Підприємству потрібно підтримувати позитивну динаміку даного коефіцієнта та паралельно збільшувати суму ЧГП.

Досліджуючи значення коефіцієнта достатності ЧГП, спостерігаємо тенденцію до росту даного показника і станом на 2020 рік величина коефіцієнта мала позитивне значення. При цьому значення даного показника має бути більше 1, так як отримане значення менше 1, це означає, що у підприємства існують проблеми із погашанням фінансових витрат за рахунок ЧГП від ОД.

Величина коефіцієнта ліквідності та ефективності грошового потоку має негативну тенденцію до росту та становить менше одиниці. Значення коефіцієнта ліквідності зменшилося на 0,0013 грн/грн, а коефіцієнта ефективності на 0,0007 грн/грн. Для підприємства це означає те, що грошові потоки на підприємстві використовуються неефективно. Рентабельність потоку по операційній діяльності має негативне значення, але позитивну динаміку до росту. З 2018 по

2020 рік коефіцієнт зріс 2,67%. Варто працювати над покращенням даного показника, так як зараз підприємство зазнає збитки від операційної діяльності.

Узагальнюючи вище викладений матеріал, можна зробити загальні висновки про грошові потоки підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕ-НЕРГО» за 2018-2020 роки. Якість управління грошовим потоком підприємства за 2018 рік оцінюємо низько, так як сума ЧГП від операційної діяльності має від'ємне значення, при цьому величина ЧГП від фінансової діяльності має позитивне значення. Від'ємне значення ЧГП від операційної діяльності, пояснюється тим, що витрачання переважають надходження, а саме надходження від реалізації товарів, робіт чи послуг не покривають витрати постачальникам в повній мірі. Якість управління грошовими потоками за 2019 рік оцінюємо також низько, так як знову сума ЧГП від операційної діяльності мала від'ємне значення, проте варто додати те, що абсолютне значення ЧГП від ОД збільшилося, через те, що надходження зростали більшими темпами (23%) ніж витрачання (3,57%) в порівнянні із 2018 роком.

Величина ЧГП від фінансової діяльності за 2019 рік мала від'ємне значення, так як витрачання перевищували надходження. Вже у 2020 році якість управління грошовими потоками підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» можна оцінити високо, так як підприємство зуміло зменшити витрачання від операційної діяльності, але надходження також зменшилися, але це все рівно дозволило підприємству отримати позитивне значення ЧГП від ОД на кінець 2020 року. Витрачання та надходження від фінансової діяльності суттєво зросли в порівнянні з 2019 роком. Було отримано більше коштів від позик, при цьому витрачання на погашення позик також суттєво зросли. Як результат витрати переважали надходження і було отримано від'ємне значення ЧГП від ФД.

Якість управління підприємством буде знаходитися на прийнятному рівні лише в тому випадку, якщо буде мати позитивне значення рух грошових коштів від операційної діяльності та сукупний чистий рух грошових коштів.

Інакше кажучи, підприємство буде своєчасно отримувати оплату за реалізовану продукцію, виконані роботи, надані послуги від покупців і замовників, а також підприємство не буде відчувати дефіцит грошових коштів.

Високу якість управління грошовими потоками на підприємстві буде важко досягти, зважаючи на специфіку діяльності підприємства та умови в якому воно функціонує. Неможливість регулювання тарифів на свої послуги та несвоєчасне отримання коштів від споживачів залишаються основними проблемами, які не дозволяють підвищувати якість управління ГП.

Ознаками кризи ліквідності є низькі значення системи коефіцієнта платоспроможності (грошові кошти, розрахунки та нерухомість), значна невідповідність сум оборотних активів та пасивів.

Один із варіантів підвищення платоспроможності бізнесу-це збільшення грошових потоків, що, в свою чергу, збільшить коефіцієнт абсолютної ліквідності. Це дозволить підприємству взяти кредит в банку для фінансування його щоденних операцій. Збільшення грошових коштів може бути забезпечено продажем та орендою виробничих фондів.

Таким чином, в даний час не існує оптимального методу визначення ліквідності та платоспроможності підприємства. Практично всі методи мають свої недоліки та переваги, тому для визначення ступеня ліквідності та платоспроможності підприємства необхідно глобально використовувати існуючу методологічну систему. Доцільно також розробити нові підходи до їх оцінки, які б не працювали на результатах минулих подій (дані попередніх фінансових звітів), але дозволяли б передбачити рівень відповідних показників принаймні на найближчий час. У той же час, головною проблемою аналізу ліквідності та платоспроможності компаній є не лише відсутність єдності в трактуванні назв, розрахунку та стандартів використовуваних показників, а й обмежена більшість технологій аналізу ліквідності та платоспроможності, які, отже, створюють додаткові наукові дослідження для вирішення цих проблем.

Для вдосконалення управління платоспроможністю та ліквідністю було запропоновано певну кількість заходів, зокрема: пошук внутрішніх резервів

для підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства, оптимізація структура капіталу, сукупність заходів щодо поліпшення якості продукції та моніторингу основних напрямків фінансової діяльності, економія наявних ресурсів відповідно до співвідношення коштів, що зберігаються компанією, та її поточних та майбутніх зобов'язань.

Таким чином, визначено напрями підвищення ліквідності та платоспроможності ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО». Тому зможемо зробити висновок, на підприємстві швидко – протягом 6 місяців – відновити платоспроможність не можливо.

Узагальнюючи результати фінансового аналізу діяльності ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки, можемо зробити висновок, що підприємство знаходиться на межі банкрутства, крім 2019 року коли відбулося незначне покращення його фінансових результатів. Підтвердженням скрутного фінансового становище підприємства є наявність хворих статей балансу – непокріті збитки (9645 тис. грн на 2020 рік), наявність сумнівних боргів, сума готівкових коштів менше 10% від суми оборотних активів (станом на 2020 рік грошові кошти становили 0,0077% від суми оборотних активів), зростання величини дебіторської заборгованості відбувається швидкими темпами, приблизно 15% на рік за досліджуваний період.

Грошові потоки підприємства в цілому є збалансованими, надходження майже дорівнюють витрачанням, відсутні значні коливання між ними та суттєве переважання надходжень чи витрачань. Це підтверджує коефіцієнт кореляції, який за досліджуваний період дорівнює – 1. Проте для підвищення ефективності управління грошовими потоками підприємства ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» важливо дотримуватися таких рекомендацій:

- узгоджувати стратегічні цілі підприємства з його фінансовими можливостями;

- планувати довгострокові та короткострокові шляхи розвитку підприємства;
- здійснювати постійний контроль над розподілом грошових коштів;
- формувати резервні джерела фінансування.

Основі проблеми підприємства, які були чітко окреслені – це нестача грошових коштів на підприємстві, проблеми із стягненням дебіторської заборгованості, від’ємна рентабельність власного капіталу і активів. Наявні проблеми підприємство не може вирішити самотійно, через неефективність механізму управління діяльністю комунальних підприємств України, в цілому їх збитковість є системною проблемою.

Для підвищення ефективності діяльності ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» на рівні підприємства можливо вжити наступні заходи:

- зниження витрат на використання паливно-енергетичних ресурсів, встановлення оптимальних режимів роботи комплексу технічних засобів і зниження рівня втрат теплової енергії в процесі її постачання;
- оптимізація матеріально-технічного, фінансового, кадрового забезпечення підприємства, розвиток автоматизованих систем управління та контролю за використанням ресурсів підприємства;
- підвищення рівня обліку реалізованої споживачам теплової енергії і покращення показників її оплати, підвищення кількості укладених договорів, удосконалення ведення підприємством претензійно-позовної роботи, зниження обсягу заборгованості споживачів.

ВИСНОВКИ

Ліквідність та платоспроможність підприємства є одним з найважливіших складових, що визначають фінансовий стан підприємства, тобто забезпеченість фінансовими ресурсами для здійснення ефективної господарської діяльності та проведення розрахунків за своїми зобов'язаннями. Будучи за своєю суттю близькими, але не тотожними поняттями, ліквідність та платоспроможність з різних сторін характеризують діяльність підприємства і, таким чином, надають можливість здійснення правильних висновків та прийняття оптимальних рішень.

В умовах кризи, підтримання ліквідності та платоспроможності на належному рівні є надзвичайно важливим завданням для будь-якого підприємства. Низька ліквідність та платоспроможність підривають можливості здійснення нормального виробничого процесу, позбавляють можливостей залучення додаткових фінансових ресурсів, внаслідок низької довіри кредиторів та інших контрагентів, зумовлюють додаткові непродуктивні витрати у вигляді пені та штрафів тощо. З іншого боку, причинами зниження ліквідності та платоспроможності підприємства є низька рентабельність, чи взагалі збиткова діяльність, і нераціональне розпорядження наявними ресурсами.

Саме для того, щоб завчасно виявити та виправити можливі негативні тенденції у фінансовому стані підприємства, проводиться фінансовий аналіз його діяльності. Інформаційною базою є, в першу чергу, фінансова звітність. У разі необхідності можливе залучення додаткових даних з найрізноманітніших джерел.

Використовуючи розроблені та широко розповсюджені методи проведення аналізу фінансовий аналітик може дати всебічну оцінку стану ліквідності та платоспроможності підприємства. Не менш важливим є виявлення причин, які призвели до зміни показників ліквідності та платоспроможності.

Проведені розрахунки свідчать про незадовільний стан ліквідності, платоспроможності підприємства. Вцілому майновий стан ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» за 2018 – 2020 роки знаходиться на незадовільному рівні. Позиковий капітал перевищує власний і співвідношення власного капіталу до позикового – 34 на 66%, що є негативним явищем для підприємства. Для покращення наявної ситуації підприємству варто зменшити фінансування за рахунок позикового капіталу і нарощувати власний капітал.

Зростання майна ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» головним чином пов'язане із зростанням оборотних активів, а саме дебіторської заборгованості, що є негативним явищем для підприємства, так як попит на послуги не зростає, а сума дебіторська заборгованість збільшується, що свідчить про неефективне управління нею. При цьому співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості для ПOKBПТГ «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО» знаходиться на незадовільному рівні. Кредиторська заборгованість перевищує дебіторську в досліджуваній період. Повне і своєчасне сплатення платежів від дебіторів є запорукою своєчасних розрахунків з кредиторами, але так як кожного року дебіторська заборгованість підприємства збільшується, частина заборгованості перетворюється в безнадійну, що ставить під загрозу можливість платоспроможності підприємства за своїми зобов'язаннями.

Для вдосконалення управління платоспроможністю та ліквідністю потрібно зробити ряд заходів серед яких: пошук внутрішніх резервів зростання ліквідності та платоспроможності підприємства, економію наявних ресурсів, оптимізація структури капіталу, комплекс заходів з підвищення якості створеної продукції, а також проведення постійного моніторингу основних напрямків фінансовогосподарської діяльності підприємства, контроль за співвідношенням засобів якими володіє підприємство та його поточними і перспективними зобов'язаннями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». – URL : http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article/main?art_id=366860&cat_id=285157
2. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 592 с.
3. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика навч. посіб. 2-ге вид.. К. : Центр учбової літератури, 2011. 398 с.
4. Давиденко Н.М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства. *Актуальні проблеми економіки*, 2015. С. 36-40.
5. Дорошенко А.П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. *Ефективна економіка*. 2010. №3. URL: www.economy.nauka.com.ua.
6. Лахтіонова Л.А. Уточнення поняття ліквідності суб'єкта економіки в ринкових умовах підприємницького господарювання. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2007. Вип. 22. С. 114-122.
7. Школьник І.О. Фінансовий аналіз навчальний посібник. К.:Центр учбової літератури, 2016. 368с.
8. Гудзь О.Є. Декомпозиція управління платоспроможністю в сільськогосподарських підприємствах. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий збірник*. 2012. Вип. 8. Т. 2. С. 236-241.
9. Ольховський А.М., Шемчук Є.В., Вдовиченко В.О. Ліквідність і платоспроможність підприємства: концептуальний підхід. *Фінанси України*. 2009. № 5. С. 118-123.
10. Ткаченко І.П. Фінанси, банківська справа та страхування. Кам'янське, ДДТУ, 2019. 223 с.

11. Лахтіонова Л.А. Аналіз платоспроможності та ліквідності суб'єктів підприємницької діяльності: монографія. К.: КНЕУ, 2010. 657 с.
12. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник. К. : Центр навч. літератури. 2003. 412 с. 57.
13. Лучко М.Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Тернопіль:, ТНЕУ, 2016. 304 с.
14. Соколова Е.О., Чернявська Г.О. Проблеми управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. *Збірник наукових праць державного економіко-технологічного університету транспорту. сер. економіка і управління.* 2016. Вип. 35. С. 330-338.
15. Гавришко Н., Ярощук С. Взаємозв'язок економічних понять: фінансовий стан підприємства, платоспроможність, фінансова стійкість, ліквідність. *Наукові записки.* 2006. №15. URL: http://www.library.tane.edu.ua/images/nauk_vydannya/h5XLtK.pdf.
16. Косарева І.П., Лесняк А.О., Майборода О.Є. Платоспроможність підприємства та формування системи її забезпечення. URL: <http://global-national.in.ua/archive/18-2017/49.pdf>
17. Серединська В. М., Загородна О. М., Федорович Р. В. Економічний аналіз : навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2010. 624 с.
18. Ольховський А.М., Шемчук Є.В., Вдовиченко В.О. Ліквідність і платоспроможність підприємства: концептуальний підхід. *Фінанси України.* 2009. № 5. С. 118-123.
19. Томчук О.Ф., Фабіянська В.Ю., Довгополюк Г.О. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті фінансового стану підприємства. URL: easterneurope-ebm.in.ua/journal/5_2016/66.pdf
20. Бердар М.М. Фінанси підприємств: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.:Видавець Паливода А.В., 2012. 464 с.
21. Бугай О.А., Вовк В.О. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка. *Галицький економічний вісник.* 2013. С.169-173.

22. Челомбитько Ю.М., Орехова К.В. Роль та місце ліквідності та платоспроможності підприємства в сучасному економічному середовищі URL: <http://fkd.org.ua/article/viewFile/29210/26249>
23. Павловська О.В. Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: Навчально-методичний посібник. К.: КНЕУ, 2002. 388 с
24. Бержанір І.А. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансового стану підприємств. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Fub_2014_1_7.pdf
25. Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз : підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.
26. Шморгун Н.П., Головка І.В. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2006. 528 с.
27. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навчальний посібник. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.
28. Лайко П.А., Мних М.В. Фінанси підприємств: навчальний посібник. К.: Знання України, 2004. 428 с.
29. Кислиця О.Я., М'яких І.М. Економічний аналіз: Навчальний посібник. К.: Вид-во Європейського університету, 2003. 171 с.
30. Нестерова С. В. Адаптація балансу для оцінки фінансового стану підприємства. Економіка та суспільство: електронне наукове видання. 2015. Вип. 1. С. 71-75.
31. Олександренко І.В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства. URL: nbuv.gov.ua/cgibin/irbis_nbu/cgiiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ape_2014_6_52.pdf
32. Гавришко Н.А., Ярошук С.В. Аналіз ліквідності: проблеми узгодженості розрахунку показників. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/15904/1/Аналіз%20ліквідності.pdf>
33. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К., 2005. 196 с.

34. Беялов Т.Е., Олійник А.В. Фінансова стійкість підприємства та шляхи її зміцнення. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/14817057373229.pdf>
35. Котляр М. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансової стійкості підприємства. *Вісник ТНЕУ*. 2008. №4. С. 124.
36. Мних Є. В., Ференц І. Д. Економічний аналіз. Л. : Армія України, 2000. 144 с.
37. Крупельницька І. Проблематика економічного аналізу ліквідності і платоспроможності в сучасних умовах. *Інноваційна економіка*. 2013. № 8 (46). С. 319–322.
38. Офіційний сайт «ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО». URL: <http://te.pl.ua/> (дата звернення: 10.04.2022).
39. Комунальні підприємства – хронічна проблема країни. Як це змінити. ЦЕС. URL: <https://ces.org.ua/utility-companies-4/>. (дата звернення: 11.04.2022).
40. Чому більшість комунальних підприємств є неефективними та збитковими і як це можна змінити. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/10/20/666444/>
41. Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість – основні складові фінансового стану підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2008. №6(4). С. 26-28.
42. Круш П.В., Клименко О.В. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства : навч. посібник. 2017. 425 с.
43. Фучеджи В. І. Характеристика методів та моделей діагностики кризового стану підприємства. *Вісник Одеського державного економічного університету*. 2014. № 691.
44. Селіверстова Л. С., Скрипник О. В. Фінансовий аналіз: навч.-метод. посіб. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. 274 с.
45. Карпенко Г. В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства. *Економіка держави*. 2010. № 1. С. 61–62.

46. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
47. Кальченко О. М. Теоретичні аспекти формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємств. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 2 (6). С. 184–192.
48. Онищенко С. В., Верещака Т. П. Управління дебіторською заборгованістю підприємств в умовах кризи неплатежів. *Молодий вчений*. №12 (39). 2016. С. 809–813.
49. Андрушко О.Б., Капустяк М.С. Практико-методологічний підхід до ідентифікації кризового стану підприємства. *Регіональна економіка*. 2014. № 4, С. 66–72
50. Носова Є.А. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. *Економіка. Проблеми економічного становлення*. 2012. № 2. С. 58-64.
51. Сніткіна І.А. Підходи визначення сутності платоспроможності та класифікація факторів впливу. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2019. С. 179-183 DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2019.1\(53\).179-183](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2019.1(53).179-183)
52. Коцеруба Н.В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 27. С. 78-21. URL:http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/27_1_2019ua/17.pdf
53. Васьковська Я. В. Оцінка економічного потенціалу підприємства як складова процесу реструктуризації: методичний аспект. *Вісник економіки транспорту і промисловості. Розділ: Економіка підприємства*. Харків. 2009. С.121-124.
54. Теницька Н.Б., Гришко Ю.С. Теоретичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства в сучасних умовах. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. №5. С. 372-376.

55. Кривдюк А.В., Яцишина С.Є. Дослідження економічної категорії платоспроможності підприємства. *Економічний простір*. 2008. № 15. С. 185–190.
56. Пойда-Носик Н.Н., Свадеба В. В. Платоспроможність підприємства та формування системи її забезпечення. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2016. С. 208 – 215.
57. Олесенко І. С. Платоспроможність підприємства в системі забезпечення фінансової безпеки: сутність та роль. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 12(3). С. 45-51.
58. Череп А.В., Северина С.В. Удосконалення моделі стійкої платоспроможності підприємств. *Вісник економічної науки України*. 2015. № 2. С. 170–174.
59. Шергіна Л.А., Домшина Т.Р. Фактори впливу на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства в період кризи. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32614233.pdf>
60. Чібісова І. В. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2014. №22 ч.2.
61. Майборода О.Є., Косарева І.П., Каранда О.М. Концептуальні засади управління платоспроможністю підприємства. *Молодий вчений*. № 3. 2017. С. 793-797
62. Теницька Н.Б., Гришко Ю.С. Підвищення платоспроможності підприємства шляхом оптимізації дебіторської заборгованості. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. № 8. С. 366-369.
63. Мотичко В. В. Концептуальні засади управління платоспроможністю підприємства URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Jj86vzdXBsMJ:repository.vsau.vin.ua/getfile.php/2690.pdf+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua>

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс підприємства за 2018 рік

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Нематеріальні активи			
Нематеріальні активи:	1000	37 551	40 259
• первісна вартість	1001	38 573	41 577
• накопичена амортизація	1002	1 022	1 318
Незавершені капітальні інвестиції	1005	10 600	3 715
Основні засоби:	1010	219 933	240 422
• первісна вартість	1011	737 436	775 582
• знос	1012	517 503	535 160
Інвестиційна нерухомість:	1015	—	—
• первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	—	—
• знос інвестиційної нерухомості	1017	—	—
Довгострокові біологічні активи:	1020	—	—
• первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	—	—
• накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	—	—
Довгострокові фінансові інвестиції:			
• які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	—	—
• інші фінансові інвестиції	1035	—	—
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	1 464	1 464
Відстрочені податкові активи	1045	—	—
Гудвіл	1050	—	—
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	—	—
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	—	—
Інші необоротні активи	1090	—	—
Усього за розділом I	1095	269 548	285 860

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	32 543	26 885
Виробничі запаси	1101	32 535	26 875
Незавершене виробництво	1102	—	—
Готова продукція	1103	—	—
Товари	1104	8	10
Поточні біологічні активи	1110	—	—
Депозити перестраховання	1115	—	—
Векселі одержані	1120	1 000	1 000
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	177 561	252 159
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
• за виданими авансами	1130	—	—
• з бюджетом	1135	6 557	2 845
• у т. ч. з податку на прибуток	1136	6 557	2 845
• дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	—	—
• дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	—	—
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	79 795	59 244
Поточні фінансові інвестиції	1160	—	—
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 833	12 676
Готівка	1166	—	—
Рахунки в банках	1167	—	—
Витрати майбутніх періодів	1170	207	180
Частка перестраховика у страхових резервах, у т.ч. в:	1180	—	—
• резервах довгострокових зобов'язань	1181	—	—
• резервах збитків або резервах належних виплат	1182	—	—
• резервах незароблених премій	1183	—	—
• інших страхових резервах	1184	—	—
Інші оборотні активи	1190	27 275	46 727
Усього за розділом II	1195	337 771	401 716

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	—	8
Баланс	1300	607 319	687 584

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	87 128	87 326
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	—	—
Капітал у дооцінках	1405	115 930	115 439
Додатковий капітал	1410	39 378	42 954
Емісійний дохід	1411	—	—
Накопичені курсові різниці	1412	—	—
Резервний капітал	1415	—	—
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	40 539	(11 686)
Неоплачений капітал	1425	(—)	(—)
Вилучений капітал	1430	(—)	(—)
Інші резерви	1435	—	—
Усього за розділом I	1495	282 975	234 033
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2 761	2 761
Пенсійні зобов'язання	1505	—	—
Довгострокові кредити банків	1510	16 642	35 418
Інші довгострокові зобов'язання	1515	—	—
Довгострокові забезпечення	1520	—	—
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	—	—
Цільове фінансування	1525	19	19
Благодійна допомога	1526	—	—

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Страхові резерви, у т. ч.:	1530	—	—
• резерв довгострокових зобов'язань	1531	—	—
• резерв збитків або резерв належних виплат	1532	—	—
• резерв незароблених премій	1533	—	—
• інші страхові резерви	1534	—	—
Інвестиційні контракти	1535	—	—
Призовий фонд	1540	—	—
Резерв на виплату джек-поту	1545	—	—
Усього за розділом II	1595	19 422	38 198
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	—	—
Векселі видані	1605	99	99
Поточна кредиторська заборгованість за:			
• довгостроковими зобов'язаннями	1610	—	—
• товари, роботи, послуги	1615	176 424	297 812
• розрахунками з бюджетом	1620	3 548	5 206
• у т. ч. з податку на прибуток	1621	—	—
• розрахунками зі страхування	1625	99	994
• розрахунками з оплати праці	1630	2 856	2 619
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	68 018	47 341
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	—	—
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	—	—
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	—	—

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Поточні забезпечення	1660	3 277	4 373
Доходи майбутніх періодів	1665	5 311	4 736
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	—	—
Інші поточні зобов'язання	1690	45 290	52 173
Усього за розділом III	1695	304 922	415 353
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	—	—
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	—	—
Баланс	1900	607 319	687 584

Стаття	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	886 421	804 641
Чисті зароблені страхові премії	2010	—	—
• премії підписані, валова сума	2011	—	—
• премії, передані у перестраховання	2012	—	—
• зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	—	—
• зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	—	—
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(923 649)	(808 641)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	—	—
Валовий:			
• прибуток	2090	—	—
• збиток	2095	(37 228)	(4 000)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	—	—
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	—	—
• зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	—	—
• зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	—	—
Інші операційні доходи, у т.ч.:	2120	7 911	15 103
• дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	—	—

Стаття	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
• дохід від первинного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	—	—
• дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	—	2 160
Адміністративні витрати	2130	(14 290)	(11 143)
Витрати на збут	2150	(—)	(—)
Інші операційні витрати, у т.ч.:	2180	(6 987)	(8 437)
• витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	—	—
• витрати від первинного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	—	—
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
• прибуток	2190	—	—
• збиток	2195	(50 594)	(8 477)
Дохід від участі в капіталі	2200	—	—
Інші фінансові доходи	2220	150	115
Інші доходи, у тому числі:	2240	2 728	1 422
• дохід від благодійної допомоги	2241	—	—
Фінансові витрати	2250	(2 275)	(1 992)
Втрати від участі в капіталі	2255	(—)	(—)
Інші витрати	2270	(1 892)	(1 513)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	—	—
Фінансовий результат до оподаткування:			
• прибуток	2290	—	—
• збиток	2295	(51 883)	(10 445)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	—	—
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	—	—
Чистий фінансовий результат:			
• прибуток	2350	—	—
• збиток	2355	(51 883)	(10 445)

Стаття	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(491)	316
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	—	—
Накопичені курсові різниці	2410	—	—
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	—	—
Інший сукупний дохід	2445	(272)	(286)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(763)	30
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	—	—
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(763)	30
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(52 646)	(10 415)
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	805 686	707 680
Витрати на оплату праці	2505	81 724	65 952
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 809	14 565
Амортизація	2515	20 091	18 992
Інші операційні витрати	2520	18 479	20 399
Разом	2550	943 789	827 588
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	—	—
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	—	—
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	—	—
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	—	—
Дивіденди на одну просту акцію	2650	—	—

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Звітність власної діяльності"

Підприємство ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО ТЕПЛООВОГО ГОСПОДАРСТВА "ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО"	Дата (рік, місяць, число) за СДРІОУ	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr><td colspan="3" style="text-align: center;">КОД/ВН</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">2020</td><td style="text-align: center;"> 01</td><td style="text-align: center;"> 01</td></tr> <tr><td colspan="3" style="text-align: center;">03338030</td></tr> <tr><td colspan="3" style="text-align: center;">5310100000</td></tr> <tr><td colspan="3" style="text-align: center;">150</td></tr> <tr><td colspan="3" style="text-align: center;">3530</td></tr> </table>	КОД/ВН			2020	01	01	03338030			5310100000			150			3530		
КОД/ВН																				
2020	01	01																		
03338030																				
5310100000																				
150																				
3530																				
Територія ПОЛТАВСЬКА	за КОАТУУ	5310100000																		
Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство	за КОПФГ	150																		
Вид економічної діяльності Постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря	за КВЕД	3530																		
Середня кількість працівників 1 843																				
Адреса, телефон вулиця КОМАРОВА, буд. 2-А м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36008		510420																		

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "У" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2019** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	40 259	40 580
первісна вартість	1001	41 577	42 180
накопичена амортизація	1002	1 318	1 600
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 715	6 495
Основні засоби	1010	240 422	246 062
первісна вартість	1011	775 582	797 948
знош	1012	535 160	551 886
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знош інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	1 464	1 341
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквизиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у децентралізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	285 860	294 478
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	26 885	30 634
Виробничі запаси	1101	26 875	30 621
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	10	13
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переуступання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	1 000	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	252 159	288 326
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	2 845	2 843
у тому числі з податку на прибуток	1136	2 845	2 843
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	59 244	35 364
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 676	4 572
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	180	220
Частка переуступки у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резерв незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	46 727	46 915
Усього за розділом II	1195	401 716	408 874
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	8	-
Баланс	1300	687 584	703 352

Назва	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	87 326	88 363
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	115 439	113 543
Додатковий капітал	1410	42 954	43 081
Емисійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(11 686)	(9 274)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Валучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	234 033	236 713
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2 761	3 038
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	35 418	2 034
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	2 514
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	19	1 483
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитка або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інших страхових резервах	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привокій фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дисконту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	38 198	9 069
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	35 997
Векселі видані	1605	99	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	297 812	302 076
розрахунками з бюджетом	1620	5 206	4 261
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	994	1 170
розрахунками з оплати праці	1630	2 619	3 533
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	47 341	49 449
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	4 373	5 117
Доходи майбутніх періодів	1665	4 736	7 175
Відстрочені комісійні доходи від перостраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	52 173	49 792
Усього за розділом III	1695	415 383	458 870
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримувані для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	687 584	703 352

Керівник

Олександр Сергійович

Головний бухгалтер

Тетяна Михайлівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	883 719	886 421
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(853 747)	(923 649)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	29 972	-
збиток	2095	(-)	(37 228)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	8 476	7 911
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(16 592)	(14 290)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(25 782)	(6 987)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(3 926)	(50 594)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	5 001	150
Інші доходи	2240	7 299	2 728
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(5 513)	(2 275)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 066)	(1 892)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	795	-
збиток	2295	(-)	(51 883)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	795	-
збиток	2355	(-)	(51 883)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(1 896)	(491)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	787	(614)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(1 109)	(1 105)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(1 109)	(1 105)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(314)	(52 988)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	715 265	805 686
Витрати на оплату праці	2505	97 663	81 724
Відрахування на соціальні заходи	2510	21 270	17 809
Амортизація	2515	21 045	20 091
Інші операційні витрати	2520	40 026	18 479
Разом	2550	895 269	943 789

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Олексенко Олександр Сергійович

Головний бухгалтер

Литюнова Тетяна Миколаївна

Підприємство ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ТЕПЛОВОГО ГОСПОДАРСТВА "ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО"
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	01
03338030		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
 за **Рік 2019** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	937 680	760 966
Повернення податків і зборів	3005	-	3 711
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	104 509	232 021
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	179	150
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1 406	1 281
Надходження від операційної оренди	3040	2 220	1 918
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	1 441	649
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(903 244)	(881 185)
Праці	3105	(77 951)	(66 210)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(21 516)	(17 296)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(47 295)	(36 766)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(25 090)	(19 467)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(22 205)	(2 827)
Витрачання на оплату авансів	3135	(429)	(7 850)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(685)	(870)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(3 241)	(7 794)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-6 926	-17 275
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-

Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	74 330	98 742
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	71 187	79 699
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(4 320)	(1 923)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-1 177	17 120
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-8 103	-155
Залишок коштів на початок року	3405	12 676	12 833
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(1)	(2)
Залишок коштів на кінець року	3415	4 572	12 676

Керівник

Олексенко Олександр Сергійович

Головний бухгалтер

Антонова Тетяна Миколаївна

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	1 037	-	-	-	-	-	-	1 037
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(660)	-	-	-	-	(660)
Придбання (продаж) неkontrolьованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	1 037	(1 896)	127	-	2 412	-	-	1 680
Залишок на кінець року	4300	88 363	113 543	43 081	-	(9 274)	-	-	235 713

Керівник

Процай Ігор Анатолійович

Головний бухгалтер

Антонова Тетяна Миколаївна

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО ТЕПЛООВОГО ГОСПОДАРСТВА "ПОЛТАВАТЕНЛОЕНЕРГО"	Дата (рік, місяць, число)	2021	01	01
Територія	ПОЛТАВСЬКА	за КОАТУУ	5310100000		
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОІФМГ	150		
Вид економічної діяльності	Постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря	за КВЕД	35.30		
Середня кількість працівників	864				
Адреса, телефон	вулиця КОМАРОВА, буд. 2-А, м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36008		510475		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	40 580	40 078
первісна вартість	1001	42 180	42 020
накопичена амортизація	1002	1 600	1 942
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 495	5 078
Основні засоби	1010	246 062	276 778
первісна вартість	1011	797 948	848 813
знос	1012	551 886	572 035
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	1 341	1 498
Відстрочені податкові активи	1045	-	2 014
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	294 478	325 446
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	30 634	25 475
Виробничі запаси	1101	30 621	25 467
Незавершено виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	13	8
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	288 326	336 532
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	2 843	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	2 843	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	35 364	51 846
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 572	3 730
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	220	169
Частка перестрахувальника у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах наслідкових виплат	1182	-	-

резерв незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
інші оборотні активи	1190	46 915	60 661
Усього за розділом II	1195	408 874	478 413
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	703 352	803 859

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	88 363	105 200
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	113 543	112 864
Додатковий капітал	1410	43 081	42 260
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(9 274)	(9 645)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	235 713	250 679
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	3 038	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	2 034	575
інші довгострокові зобов'язання	1515	2 514	2 114
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	1 483	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дивиденду	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	9 069	2 689
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	35 997	13 200
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	1 971
товари, роботи, послуги	1615	302 076	401 897
розрахунками з бюджетом	1620	4 261	7 470
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 170	1 058
розрахунками з оплати праці	1630	3 533	3 943
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	49 449	46 590
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страхового діяльністью	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	5 117	6 256
Доходи майбутніх періодів	1665	7 175	10 891
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
інші поточні зобов'язання	1690	49 792	57 215
Усього за розділом III	1695	458 570	550 491
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	703 352	803 859

Керівник

Олексенко Олександр Сергійович

Головний бухгалтер

Антонова Тетяна Миколаївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство

ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ
ПІДПРИЄМСТВО ТЕПЛОВОГО ГОСПОДАРСТВА
"ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО"Дата (рік, місяць, число)
за СДРГЮУ

КОДИ		
2021	01	01
03338030		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	845 167	883 719
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(804 933)	(853 747)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валюний:			
прибуток	2090	40 234	29 972
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	7 779	8 476
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(19 598)	(16 592)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(25 272)	(25 782)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 143	-
збиток	2195	(-)	(3 926)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	420	5 001
Інші доходи	2240	3 658	7 299
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(4 281)	(5 513)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(9 042)	(2 066)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	795
збиток	2295	(6 102)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	795
збиток	2355	(6 102)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(679)	(1 896)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(406)	787
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(1 085)	(1 109)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(1 085)	(1 109)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(7 187)	(314)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	653 711	715 265
Витрати на оплату праці	2505	109 846	97 663
Відрахування на соціальні заходи	2510	23 725	21 270
Амортизація	2515	19 474	21 045
Інші операційні витрати	2520	41 897	40 026
Разом	2550	848 653	895 269

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Олексенко Олександр Сергійович

Головний бухгалтер

Антонова Тетяна Миколаївна

Підприємство **ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ТЕПЛООВОГО ГОСПОДАРСТВА "ПОЛТАВАТЕПЛОЕНЕРГО"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
03338030		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2020 р.**

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	891 543	937 680
Повернення податків і зборів	3005	11 047	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	56 375	104 509
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	263	179
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1 365	1 406
Надходження від операційної оренди	3040	2 311	2 220
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	1 038	1 441
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(748 315)	(903 244)
Праці	3105	(88 937)	(77 951)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(24 399)	(21 516)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(64 791)	(47 295)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(8 204)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(31 214)	(25 090)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(25 373)	(22 205)
Витрачання на оплату авансів	3135	(14 461)	(429)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(873)	(685)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(3 439)	(3 241)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	18 727	-6 926
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	8 000	-
Отримання позик	3305	83 753	74 330
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	107 498	71 187
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(3 821)	(4 320)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової орснди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-19 566	-1 177
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-839	-8 103
Залишок коштів на початок року	3405	4 572	12 676
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(3)	(1)
Залишок коштів на кінець року	3415	3 730	4 572

Керівник _____

Олексенко Олександр Сергійович _____

Головний бухгалтер _____

Антонова Тетяна Миколаївна _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	16 837	-	-	-	-	-	-	16 837
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(415)	-	-	-	-	(415)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	16 837	(679)	(821)	-	(371)	-	-	14 966
Залишок на кінець року	4300	105 200	112 864	42 260	-	(9 645)	-	-	250 679

Керівник

Олексенко Олександр Сергійович

Головний бухгалтер

Антонова Тетяна Миколаївна
